

**"A ko govori ljepše od onoga koji poziva Allahu, koji
dobra djela čini i koji govori: 'Ja sam, doista, musliman!'"**
Sura Fussilat, ajet 33

informativni islamski časopis

El - Asr

IZDVAJAMO:

- **HADŽDŽ I NJEGOVE VRIJEDNOSTI**
- **PRAVO ZNAČENJE POBJEDE**
- **VAŽNOST DOGOVARANJA U ISLAMU**
- **HIDŽRA IZ NEVJERNIČKIH ZEMALJA**
- **USREĆI TE KADA JE POGLEDAŠ**
- **ČUVANJE STIDNIH MJESTA OD BLUDA**

01.11.2006 / 31.12.2006 1427, H.G. broj 15, godina 3 Cijena € 1,5

www.el-asr.com

An-Nisa

Online-shop islamske odjeće

- Ženski mantili
- Haljine
- Kompleti (bluza + suknja)
- Kompleti (bluza + hlače)
- Kompleti (tunika + suknja)
- Hidžabi
- Hidžabi za djecu
- Razna muška islamska odjeća
- Kape, mirisi, misvaci itd.

NOVI MODELI

Nudimo vam kvalitetnu
islamsku odjeću
za žene i muškarce po
povoljnim cijenama i uz
garanciju!

Kontakt:

Mob.: 06-4908-6668

E-mail: info@an-nisa.net

Država: Holandija

www.an-nisa.net

Informativni islamski časopis "El-Asr"

Izdavač

Stichting (Udruženje) Hidžra
Amsterdam, Holandija

Registracija

ISSN 18730795
KvK Amsterdam 34185854

Uplate na račun

Rabo Bank 1427.67.425

Urednik

Š. Fazlić

Redakcija

E. Zukić
Ebu Hamza
H. Stranjac

Dizajn

M. Ramić

Šerijatska recenzija

Hajrudin Ahmetović

U ovom broju za El-Asr pišu:

Suad Drpljanin
Hajrudin Ahmetović
Ishak Ahmetović
Mr. Semir Imamović
prof. Elvedin Pezić
Osman Smajlović
Cokoja Saudin
Ummu Mu'az Smajlović
Ummu Muhammed

Informacije

Telefon: (0031) 6 253 20042
e-mail: el-asr@hotmail.com

Štampa

Grafika "S" Zenica

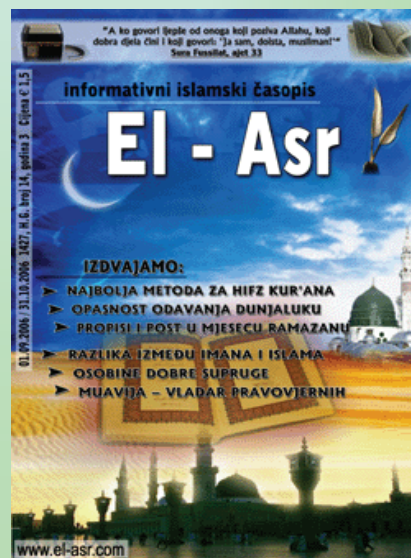
Narudžbe & Marketing

el-asr@hotmail.com

U ovom broju

Sušтина da've	4
Čuvanje stidnih mjesta od bluda	6
Znamo li gdje je Uzvišeni Allah	8
Čuvaj Allaha, čuvat će te Allah	11
Pravo značenje pobjede	14
Važnost dogovaranja u Islamu	17
Fetve o djeci	20
Žene koje neće osjetiti miris Dženneta	21
Usreći te kada je pogledaš	24
Allahu moj, priključi me karavani pokajnika	27
Fetve iz medicine	29
Hidžra iz nevjerničkih zemalja	31
Kako poslije Ramazana	33
Hadždž i njegove vrijednosti	34
Pouke i poruke iz sure Jusuf, V dio	37
Muavija-vladar pravovjernih, II dio	39
Dječija priča	41
U svijetu računara	42

PROŠLI BROJ

Poslanikov, salallahu 'alejhi ve sellem, put u da'vi bio je takav da je davao prioritet važnijim stvarima nad manje važnim. Danas smo svjedoci da mnogi koji pozivaju u Allahovu, dželle ša'nuhu, vjeru ne razumiju prioritete, pa ostavljaju stvari u koje se mora pozivati, a pozivaju u stvari koje su manje značajne ili pozivaju u stvari zbog kojih dolazi do razbijanja muslimanskog jedinstva

Piše Suad Drpljanin

Hvala Allahu, Gospodaru svih svjetova, neka je salavat i selam na posljednjeg Poslanika, Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem. U šta pozivamo? Šta je tema da've i šta je njena suština, te koja je važnost pozivanja? Ovo su pitanja na koja ćemo pokušati dati neke odgovore. Nema sumnje da je pozivanje ka Allahu, dželle ša'nuhu, pozivanje u Njegovu vjeru i pozivanje u ono sa čime su došli Njegovi poslanici.

Suština da've je postizanje da se samo Allah, dželle ša'nuhu, obožava i da Mu se širk (da Mu se niko ravnim ne smatra) ne čini. Upravo ovo je i suština islama, jedine priznate vjere kod Allaha, dželle ša'nuhu, Koji kaže, kao što stoji u prijevodu značenja: "Allahu je prava vjera jedino islam. A podvojili su se oni kojima je data Knjiga baš onda kad im je došlo saznanje, i to iz međusobne zavisti. A sa onima koji u Allahove riječi ne budu vjerovali Allah će brzo obračunati." (Alu 'Imran, 19) Isto tako Allah, dželle ša'nuhu, kaže, kao što stoji u prijevodu značenja: "A onaj ko želi neku drugu vjeru osim islama, neće mu

biti primljena i on će na onom svijetu nastradati." (Alu'Imran, 85)

Osnova i suština svega je *tevhid* (Allahova, dželle ša'nuhu, jednoća) i svaki daija prvo treba da poziva u tevhid, pa tek onda u druge stvari. Allah, dželle ša'nuhu, kaže, kao što stoji u prijevodu značenja: "**Džinne i ljude sam stvorio samo zato da Me obožavaju, Ja ne tražim od njih opskrbu niti želim da Me hrane, opskrbu daje jedino Allah, Moćni i Jaki!**" (Ez-Zarijat 56-58)

Suština postojanja insana na ovom dunjaluku je rad za budući svijet na principima tevhida. Kur'an nas vrlo često podsjeća na to, pa, tako Allah, dželle ša'nuhu, kaže, kao što stoji u prijevodu značenja: "Zar ste mislili da smo vas uzalud stvorili i da Nam se nećete povratiti? I neka je uzvišen Allah, Vladar istiniti, nema drugog boga osim Njega, Gospodara Arša veličanstvenog! A onaj koji se, pored Allaha, moli drugom bogu, bez ikakva dokaza o njemu, pred Gospodarom svojim će račun polagati i nevjernici ono što žele neće postići. I

reci: 'Gospodaru moj, oprosti i smiluj se, Ti si najmilostiviji!'" (El-Mu'minun, 115-118)

Allahova, dželle ša'nuhu, jednoća je osnova svih prijašnjih objava koje je Allah, dželle ša'nuhu, slao na dunjaluk. Dakle, svi poslanici su pozivali u tevhid, a odvrćali od širka. Svakom od njih glavni zadatak je bio pozivanje da se samo Allah, dželle ša'nuhu, obožava i da Mu se niko ravnim ne smatra. Allah, dželle ša'nuhu, kaže, kao što stoji u prijevodu značenja: "**Prije tebe nijednog poslanika nismo poslali, a da mu nismo objavili: Nema boga osim Mene, zato Mene obožavajte.**" (El-Enbija, 25) Isto tako Allah, dželle ša'nuhu, kaže, kao što stoji u prijevodu značenja: "Mi smo svakom narodu poslanika poslali: 'Allahu se klanjajte, a kumira se klonite!' I bilo je među njima onih kojima je Allah na pravi put ukazao, a i onih koji su zaslužili da ostanu u zabludi, zato putujte po svijetu da vidite kako su završili oni koji su poslanike u laž utjerivali." (En-Nahl, 36) Ako je najodabranijim ljudima, tj. poslanicima, primarni cilj bio pozivanje u

tevhid, onda to treba da bude cilj svakom onom ko poziva u *Allahovu*, dželle ša'nuhu, vjeru. Isto tako Poslanik, salallahu 'alejhi ve sellem, kaže: *"Najbolje što sam ja rekao i najbolje što su govorili poslanici prije mene su riječi: Nema boga osim Allaha Jedinog, Koji druga nema, Njemu pripada sva vlast i hvala i On nad svakom stvari ima moć."* (Tirmizi, 3585)

Na ahiretu će se zbog tevhida i rada dobrih djela nagrađivati odnosno kažnjavati. *Allah*, dželle ša'nuhu, kaže, kao što stoji u prijevodu značenja: *"Reci: 'Ja sam čovjek kao i vi, meni se objavljuje da je vaš Bog jedan Bog. Ko žudi da od Gospodara svoga bude lijepo primljen, neka čini dobra djela i neka, obožavajući Gospodara svoga, ne smatra Njemu ravnim nikoga!'"* (El-Kehf, 110) Isto tako *Allah*, dželle ša'nuhu, kaže, kao što stoji u prijevodu značenja: *"Onome ko čini dobro, bio muškarac ili žena, a vjernik je, Mi ćemo dati da proživi lijep život i doista ćemo ih nagraditi boljom nagradom nego što su zaslužili."* (En-Nahl, 97)

Iz ovih ajeta možemo zaključiti da su iman u Allaha, dželle ša'nuhu, i rad dobrih djela razlog za pobjedu i sticanje Allahovog, dželle ša'nuhu, zadovoljstva, te udaljavanje od Njegove kazne, a to je cilj islamske da've.

Na osnovu prethodno spomenutog možemo reći da je cilj islamske da've, poziv da se samo *Allah*, dželle ša'nuhu, obožava i da se u tome Njemu niko ravnim ne smatra, te da se čitav život treba uskladiti s tim.

Poslanikov, salallahu 'alejhi ve sellem, put u da'vi bio je takav da je davao prioritet važnijim stvarima nad manje važnim. Danas smo svjedoci da mnogi koji pozivaju u

Allahovu, dželle ša'nuhu, vjeru ne razumiju prioritete, tako da ostavljaju stvari u koje se mora pozivati, a pozivaju u stvari koje su manje značajne ili pozivaju u stvari zbog kojih dolazi do razbijanja muslimanskog jedinstva.

Svima nam je dobro poznat slučaj kada je Poslanik, salallahu 'alejhi ve sellem, ostavio Kabu i nije je vratio u prvobitni oblik da se zbog toga mekkelije ne bi vratile u nevjerstvo. Vidimo da je Poslaniku, salallahu 'alejhi ve sellem, bilo bitnije da ljudi ostanu u islamu, od toga da se Kaba vrati u prvobitni oblik, iako je to bila poželjna stvar. Ovakvih primjera u sunnetu

ima zaista mnogo.

Za današnji primjer nerazumijevanja prioriteta može nam poslužiti "Amin" poslije Fatihe. Naime, svi znamo da je to sunnet, samim tim i bitna stvar, a isto tako znamo da je sačuvati jedinstvo muslimana farz. Svi smo svjedoci da je zbog ovakvih ili sličnih stvari došlo do razbijanja mnogih džema'ta, jer su neki dali prednost sunnetu nad farzom. Niko ne kaže da sunnet nije važan. Naprotiv, on je veoma važan, ali ako će

primjena određenog suneta u određeno vrijeme izazvati razdor među muslimanima onda taj sunnet treba odgoditi za povoljnija vremena.

Cilj da've je da ljude nauči tri osnovna načela vjere: da ih nauči o njihovom Gospodaru, dželle ša'nuhu, Koji ih je stvorio i Koji ih opskrbljuje, te da samo Njemu ibadet pripada. *Allah*, dželle ša'nuhu, kaže, kao što stoji u prijevodu značenja: *"Reci: 'Ja sam čovjek kao i vi, meni se objavljuje da je vaš Bog jedan Bog. Ko žudi da od Gospodara svoga bude lijepo primljen, neka čini dobra djela i neka, obožavajući Gospodara svoga, ne smatra Njemu ravnim nikoga!'"* (El-Kehf, 110)

Da ih nauči o njihovoj vjeri tj. islamu, jednoj priznatoj vjeri kod Allaha, dželle ša'nuhu. *Allah*, dželle ša'nuhu, kaže, kao što stoji u prijevodu značenja: *"Allahu je prava vjera jedino islam."* (Alu 'Imran, 19)

Te da ih nauči o njihovom Poslaniku, salallahu 'alejhi ve sellem, koji je posljedni Poslanik i Allahov, dželle ša'nuhu, miljenik.

Svaki onaj koji poziva u *Allahovu*, dželle ša'nuhu, vjeru treba da slijedi Poslanikov, salallahu 'alejhi ve sellem, put u da'vi i treba da dà prioritet ovim načelima vjere!

Molim Allaha, dželle ša'nuhu, da nas učini od onih koji slijede ispravne prethodnike i da nam podari mudrost u razumijevanju prioriteta. Amin!

DA LI ZNATE ?

Da li ste znali da puštanje ezana sa kasete u džamijama nije ispravno, nije dozvoljeno i na taj način ne postiže se propisani ezan, jer je nijjet jedan od uslova ezana, a i ezan je jedan od tjelesnih ibadeta. Zatim, na ovakav način propuštaju se mnogi sunneti i adabi vezani za ezan, a da se ne govori da se na ovaj način otvaraju vrata izigravanju s vjerom. (Islamski pravni kolegij u Mekki, redžeb, 1406. H. g.)

Čuvanje stidnih mjesta od bluda

Od osobina iskrenih vjernika jeste i čuvanje stidnih mjesta od bluda. Uzvišeni Allah obavještava nas u Svojoj knjizi da je čuvanje stidnih mjesta od osobina vjernika, onih koji će uspjeti na Sudnjem danu, koji će naslijediti džennet Firdevs i vječnost u njemu

Piše Hajrudin Ahmetović

Od osobina iskrenih vjernika jeste i čuvanje stidnih mjesta od bluda. Uzvišeni Allah obavještava nas u Svojoj knjizi da je čuvanje stidnih mjesta od osobina vjernika, onih koji će uspjeti na Sudnjem danu, koji će naslijediti džennet Firdevs i vječnost u njemu. Uzvišeni kaže, kao što stoji u prijevodu značenja: "i koji stidna mjesta svoja čuvaju" (*El-Mu'minu*, 5), da bi na kraju rekao: "oni su dostojni nasljednici, koji će džennet naslijediti, oni će u njemu vječno boraviti." (*El-Mu'minun*, 10-11)

Doista, blud nije svojstven vjernicima, jer je u potpunoj oprečnosti sa čuvanjem stidnih mjesta o čemu nas obavještava Uzvišeni da je to istinska osobina vjernika. Zbog toga, islam ga je i zabranio. Uzvišeni Allah zabranio je Svojim robovima svako približavanje bludu, svako približavanje onome što vodi bludu. Blud je nazvao razvratom, zlim i lošim djelom, jer je blud, doista, prezren put i izbor. Allah, subhanehu ve te'ala, je rekao: "I što dalje od bluda, jer to je razvrat, kako je to ružan put!" (*Prijevod značenja El-Isra*, 32) zbog toga Uzvišeni i kaže: "kako je to ružan put!" Prezrenost ovoga djela vidi se i po sljedećim njegovim posljedicama:

1. Blud je nemoralno djelo koje utiče i uništava visoke moralne vrjednosti.
2. Blud gasi u vjerniku vjersku ljubomoru.

3. Bludom se gasi svaki vid stida.
4. Preziru ga Šerijat, razum i fitra.
5. Narušava Allahove granice i tuđa prava.
6. Dovodi do omalovažavanja obraza i ugleda u porodici.
7. Razlog je vanbračne djece, koja su

- poslije, uglavnom, ne zbrinuta i od svih zaboravljena.
8. Razlog je mješanja porijekla.
9. Dovodi do rastave braka, svađe, pa čak i

ubistva.

Zbog ovih i mnogih drugih stvari Uzvišeni Allah kaže: "kako je to ružan put!"

Na prezrenost ovog grijeha ukazuje i to što ga je Uzvišeni Allah spomenuo zajedno sa širkom i ubijanjem onoga čija je krv sveta: "i oni koji se mimo Allaha drugom bogu ne klanjaju, i koji, one koje je Allah zabranio, ne ubijaju, osim kada pravda zahtijeva, i koji ne bludniče; - a ko to radi, iskusice kaznu, patnja će mu na onom svijetu udvostručena biti i vječno će u njoj ponižen ostati." Onoga ko se sačuva svega toga: širka, ubijanja i bluda, postaje od odabranih Allahovih robova, robova Milostivog. Zbog prezrenosti ovog grijeha, Uzvišeni Allah je zabranio vjernicima i vjericama da sklapaju brak s onima koji su činili ovaj nemoral, koji su bludničili, osim ako se pokaju za svoja nedjela: "Bludnik ne treba da se ženi osim bludnicom ili mnogoboškinjom, a bludnica ne treba da bude poželjna osim bludniku ili mnogobošču, to je zabranjeno vjernicima." (*Prijevod značenja En-Nur*, 3)

Griješnici će biti proživljeni i skupljeni zajedno sa svojim suprugama koje su bile iste kao i oni: "Sakupite nevjernike i one koji su se s njima družili i one kojima su se klanjali!" (*Prijevod značenja Es-Saffat*, 22)

Allahov poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže: "Neće čovjek činiti blud i biti vjernik potpunog imana!" (*muttefekun alejh od Ebu-Hurejre*) Dakle, bludnik, iako ne bude mnogobožac ili nevjernik, ne spominje se po najljepšem svojstvu, svojstvu potpunog imana.

Naša vjera Islam liječi ovu ljudsku poganu zamisao i žudnju za drugim, nedozvoljenim tijelom.

Od Ebu-Umame, radijallahu te'ala anh, se prenosi da je jedan mladić došao Allahovom poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, i rekao: "Allahov poslanice! Dozvoli mi blud!" Prisutni kod Allahovog poslanika okrenuše mu se i počеше ga koriti. Allahov poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, mu reče: "Pridi." Mladić mu pride. "Sjedi" - Allahov poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, mu reče. Nakon što je sjeo pored Allahovog poslanika, upita ga: "A da li bi volio da neko čini blud s tvojom majkom?!" "Ne, tako mi Allaha! Sačuvao me Allah toga!" - odgovori mladić. "Takode, i drugi ljudi ne vole da se to čini s njihovim majkama!"

Allahov poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, mu reče. "A, voliš li da se to čini s tvojom

kćerkom?" - ponovo ga upita Allahov poslanik. "Ne, tako mi Allaha! Sačuvao me Allah toga!" - odgovori mladić, na što mu Allahov poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: "Takode, i drugi ljudi ne vole da se to čini s njihovim kćerima!" Ponovo ga upita Allahov poslanik, sallallahu alejhi ve sellem: "A da to neko učini s tvojom sestrom, bi li volio?" "Ne, tako mi Allaha! Sačuvao me Allah toga!" - odgovori mladić. Allahov poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, ga je nastavio dalje pitati a mladić bi uvijek davao isti odgovor, sve dok, na kraju, Allahov poslanik mu nije stavio ruku na glavu i proučio: "Gospodaru moj! Oprosti mu grijehe, očisti njegovo srce i sačuvaj njegovo stidno mjesto!" Nakon toga, mladić više nikada nije pomislio o nemoralu. (Ahmed)

Allahov, subhanehu ve te'ala, propis za sve one koji čine blud, ukoliko nisu već u braku, jeste da se bičuju sa 100 udaraca: "Bludnicu i bludnika izbičujte sa stotinu udaraca biča, svakog od njih ..." (Prijevod značenja En-Nur, 2) I još, kako je to sunnetom potvrđeno, da se bludnik, momak, dakle koji nije u braku, protjera iz države godinu dana. (Ahmed, Muslim i Ibn-Madže od Ubade b. Samita)

Ukoliko počine blud čovjek i žena koji su već u ispravnom braku, Allahov propis za takve jeste da se ubiju kamenovanjem i da nas pri tome ne obuzima nikakvo sažaljenje prema njima: "i neka vas pri vršenju Allahovih propisa ne obuzima prema njima nikakvo sažaljenje, ako u Allaha i u onaj svijet vjerujete, i neka kažnjavanju njihovu jedna skupina vjernika prisustvuje!" (Prijevod značenja En-Nur, 2) Tako je i Allahov poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kamenovao Ma'iza i Gamidijju.

Zato, na vjerniku je da se klone ovog nemoralnog djela, znajući za njegove ružne posljedice, znajući da je to veliki grijeh kojem predstoji velika kazna na Sudnjem danu. Na vjerniku je da posluša riječi svoga Gospodara: "Ako se budete klonili velikih grijeha, oni koji su vam zabranjeni, Mi ćemo preći preko manjih ispada vaših i uvešćemo vas u divno mjesto." (Prijevod značenja En-Nisa, 31)

Uzvišenog Allaha molimo da nam pomogne da sačuvamo svoja stidna mjesta od ovog nemoralnog djela i da nas učini od vjernika potpunog imana, onih koji će naslijediti džennet Firdevs i u njemu vječno boraviti.

DA LI ZNATE ?

Da li ste znali da nije dozvoljen abortus nakon 120 dana (četiri mjeseca) trudnoće makar grupa povjerljivih i stručnih ljekara potvrdila da se dijete ne razvija normalno, osim ako predstavlja sigurnu opasnost po majčin život.

Dok je, prije napunjenja četiri mjeseca trudnoće, abortus dozvoljen ukoliko to roditelji zatraže i utvrdi se da je razvoj dječijeg organizma itekako poremećen i nenormalan i da će njegov život, kada dođe na ovaj svijet, biti otežan, kako po njega tako i po njegove roditelje. (Islamski pravni kolegij u Mekki, redžeb, 1410. H. g.)

Da li ste znali da nije dozvoljeno pisati ajet ili više ajeta u liku ptice (i sličnoga) zbog izigravanja i omalovažavanja Allahovog govora. (Islamski pravni kolegij u Mekki, redžeb, 1410. H. g.)

Da li ste znali da je dozvoljeno samo u velikoj nuždi da se uđe u nužnik s kasetom na kojoj je snimljen Kur'an. (Stalna komisija za fetve)

Znamo li gdje je Uzvišeni Allah

Pripadnici ehlis-sunneta ne zalaze u nikakvu suštinu, kakvoću, niti kvalifikaciju Allahovog "uzvisivanja" ili "uzdizanja". Allah, dželleša'nuhu, nije ničemu sličan, niti Mu je išta slično. Nama ostaje da vjerujemo da su Njegova svojstva onakva kakvim ih je On sam opisao i Njegov poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem. Dakle, Allaha, dželleša'nuhu, ne možemo ni sa čim poistovjetiti, jer Mu ništa od ovoga što je dostupno i razumljivo našim umovima na dunjaluku, nije ravno niti slično

Piše Ishak Ahmetović

ovo pitanje bi trebao da se zapita svaki pripadnik vjere islama. Kako Kur'an, tako i hadisi Allahovog poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, pojašnjavaju nam odgovor na ovakvo pitanje. Stoga ćemo iznijeti dokaze iz Kur'ana i sunneta o mjestu boravka našeg Gospodara, a to su dva najautentičnija izvora za sve što tražimo u našoj vjeri, dini Islamu.

Prije toga da kažemo da je ashabima i generacijama koje su dolazile posle njih (sve dok se nisu pojavile džehmije i mu'atezile) bilo jasno mjesto bivstvovanja našeg Gospodara, Allaha, subhanehu ve te'ala, jer oni nisu mnogo oko toga polemizirali i bili su im jasni ajeti i hadisi koji ukazuju na to. Zato Ibnul-Kajjim, rahmetullahi te'ala alejhi, kaže: *"Ashabi se nisu sporili ni u jednom pitanju a koje se tiče Allahovih lijepih imena i njegovih svojstava"* (Ea'lamul-Muweki'in 1/49.)

Prvi koji je negirao bivstvovanje Allaha, džellešanuhu, iznad sedam nebesa, jeste Dža'd b. Dirhem, a istog njegovog mišljenja je bio i Džehm b. Safwan, za

koje je ibnu-Tejmijje, rahmetullahi te'ala alejhi, u svojim fetvama rekao: *"Džad je negirao Allahova svojstva i ustvrdio da se Allah, džellešanuhu, ne može naći iznad Arša. U tome ga je slijedio i Džehm b.*

na krivi put. Kao posljedica ovog njihovog učenja i tumačenja ajeta koji govore o Allahovom bivstvovanju, nastala su dva zalutala pravca.

Prvi, kojem pripadaju džehmije i mua'tezile, a koji su riječ iz ajeta *"Isteva"*, što znači uzvisiti se na neko mjesto, zamjenili sa riječi *"Istevla"*, što znači zavladatai ili zagospodariti nečim.

Drugi, ovom pravcu pripadaju; keramite i hašimije koji tvrde i zagovaraju da se Allah, džellešanuhu, prislonuo uz Arš, i da se nije uzvisio iznad Svog prijestolja, tj. Arša.

Pripadnici i sljedbenici ehlis-sunneta smatraju da se Allah, džellešanuhu, uzdigao i uzvisio iznad Arša. U suri Ta-Ha, u prijevodu značenja petog ajeta stoji: *"Er-Rahmanu 'alel-arši isteva"* (Ta-Ha, 5), što u prijevodu značenja glasi:

Milostivi se iznad Arša uzvisio. Svoje uzvišenje iznad Arša, Allah, džellešanuhu, spominje na još šest mjesta u Kur'anu, a to

Safwan" (Fetve od ibnu-Tejmijje: 5/20.)

Zbog njihovog učenja i pogrešnog tumačenja Allahovih ajeta koji govore o Njegovom bivstvovanju, dosta ljudi je otišlo u zabludu i

su ajeti iz sura; El-Ea'raf: 54 ajet, Junus: 3 ajet, Er-Ra'ad: 2 ajet, El-Furkan: 59 ajet, Es-Sedžda: 4 ajet, i u suri El-Hadid: 4 ajet. Skoro u svim ovim ajetima Allah, dželleš'nuhu, spominje da je On Gospodar Koji je nebesa i Zemlju u šest vremenskih razdoblja stvorio a nakon toga se iznad Arša-Prijestolja uzvisio. U najtiražnijem prijevodu Kur'ana na naš jezik, prijevod od rahmetli Besima Korkuta, svi ovi ajeti su prevedeni tako, da je Allah, dželleš'nuhu, nakon što je stvorio nebesa i Zemlju, na nekim mjestima spomenuto da je **zavladao** a na nekim mjestima da je **zagospodario** svemirom. Danas većina onih koji su studirali i proučavali arapski jezik, znaju da se riječ "**Isteva**" ne može prevesti drugačije osim kao uzvisiti se na neko mjesto, dok riječ "**Istevla**" znači **zavladati** ili **zagospodariti** nečim. Oni koji čitaju Kur'an, pa makar i ne poznavali značenje arapskog jezika, neće nikada ajete koji govore o Istiva'u - uzvišenosti, pročitati kao Istevla-zavladati, jer Kur'an nije dozvoljeno iskrivljavati i neispravno učiti.

Oni koji su iskrivili ovo vjerovanje o Allahovom, dželleš'nuhu, uzvišenju iznad sedam nebesa, jesu prije svega sekte zvane **džehmije** i **mu'atezile**, kao i jedan dio **eša'arija** takođe.

Spomenuli smo da oni tvrde da je Allah, dželleš'nuhu, zagospodario, umjesto što se uzvisio iznad Arša i prema njihovoj logici, Allah, dželleš'nuhu, nije ni vladao Aršom prije nego što je zagospodario tim Svojim prijestoljem. Ovdje se sada postavlja jedno veoma važno pitanje!

Ko je onda gospodario Aršom prije nego što je Njime zavladao Allah, dželleš'nuhu???

Nakon ovog njihovog zabludjelog i potpuno neispravnog ubjeđenja, nastalo je i drugo još pogubnije ubjeđenje i teorija, koja zagovara da se Allah, dželleš'nuhu, nalazi na svakom mjestu, gdje god Ga spomeneš i da je sve što postoji oko nas Allah, dželleš'nuhu. Do ovakvog vjerovanja su došli zbog toga što su rekli da se Allahu, dželleš'nuhu, ne može pripisati niti mjesto niti prostor, te su zbog toga ustvrdili da je Allah, dželleš'nuhu, svugdje oko nas. Ovom njihovom zabludjelom teorijom, sekte **džehmija** i **mu'atezila** su ušle u teoriju starih grčkih filozofa poznatu kao

"**panteizam**", koja tvrdi da je priroda i sve što se u njoj nalazi dio Boga. Ove sekte i njihove pristalice, takođe, tvrde i zagovaraju, da se Bog utjelovio u čovjeku, tako kada se obratite čovjeku, vi se ujedno obraćate i Bogu. Pa je po njima, čovjek dio Boga, a Bog je u njemu. Nema sumnje da ova teza nema nikakve veze sa našom časnom vjerom islamom, mada su je neki sljedbenici sufizma nažalost prihvatili kao svoju originalnu vjersku verziju, izražavajući na taj način Božije jedinstvo. Oni tvrde, da sve što postoji je Bog. Tako, (po njima) Bog je Svojim bićem svuda oko nas pa čak i u nama samima. Dokaz za ovu tvrdnju imamo u poznatoj izreci Halladža, koji je rekao: "**Lejse fi džubbeti illallahu**" -

"**U mom džubetu nije niko drugi do sami Allah**" Zbog ovakve njegove zabludjele teorije je kasnije bio pogubljen. Dok je jedan drugi rekao: "**Subhani, subhani, ma e'azeme še'ni**" - Slavljen li sam, slavljen li sam, kako je velika moja moć, misleći time na ugledni položaj koji je imao kod svojih pristalica i zabludjelih obožavaoca. Ovu svoju zabludjelu tezu oni, kao i njihove pristalice, temelje na kura'nskom ajetu "**We huve me'akum ejnema kuntum**" (El-Hadid, 4), što u prijevodu značenja glasi "**... i On je sa vama, ma gdje god vi bili ...**" Po njihovom ubjeđenju, oni smatraju da

riječ "**me'akum** - sa vama" znači, da je Allah i Svojim Bićem i Svojim svojstvima, prisutan zajedno sa čovjekom, ma gdje god da on bio.

Ovakvo shvaćanje i tumačenje ovog ajeta ne može nikako biti ispravno, niti prihvatljivo iz jednog prostog razloga. Ako uzmemo teoriju, a nju prihvataju i oni koji imaju ovakvo mišljenje, da je **A l l a h**, dželleš'nuhu, Najveći, Veći je i od same Zemlje i

čitavog kosmosa Kojeg je lično Sam stvorio, kako onda On, dželleš'nuhu, sa tolikom neopisivom i nama nezamislivom veličinom, može biti sa malim i sićušnim čovjekom ma gdje god on bio, na ovom ograničenom zemaljskom prostoru?!? Nema sumnje da je ova njihova teorija o prisutnosti Allahovog, dželleš'nuhu, bića sa čovjekom, po svuda, ma gdje god da on bio, neosnovana i zdravom razumu neprihvatljiva. Ispravno i za svačiji razum prihvatljivo mišljenje ovakvog i njemu sličnih ajeta, jeste da je Allah, dželleš'nuhu, sa nama, Svojim znanjem, vidom, sluhom i svim ostalim lijepim karakteristikama i osobinama, koje

Nastavak na sl. strani -->

posjeduje naš Svevišnji Gospodar - Allah. Kada je poznati islamski učenjak, Sufjan es-Sevri, rahmetullahi te'ala alejhi, upitan o značenju ajeta, **"We huve me'akum ejnema kuntum"** što u prijevodu značenja glasi **"... i On je sa vama, ma gdje god vi bili"**, odgovorio je sljedeće: **"On je sa vama, Svojim znanjem - ma gdje god bili"** (*"Es-Sunneh" str.72, od Abdullaha b. Ahmeda*)

A Abdullah b. Nafi'a je rekao: **"Allah je na nebu, a Njegovo znanje je na svakom mjestu"** (*"Es-Sunneh" str.34, od Abdullaha b. Ahmeda*)

Dakle, Allah, dželleša'nuhu, je Svojim znanjem, vidom i sluhom prisutan na svakom mjestu i ništa Mu ne može biti skriveno. U Kur'anu nećemo naći niti jedan ajet koji govori o tome da je Allah, dželleša'nuhu, Svojim bićem prisutan sa nama na svakom mjestu, ma gdje mi bili, bilo to mjesto čisto ili nečisto. Zbog toga je na vjernicima da poštuju ajete koji govore o Allahovim, dželleša'nuhu, svojstvima i da ih ne smiju prilagođavati svom, ionako ograničenom ljudskom shvatanju. Uzvišeni Allah je Savršeni i nema ograničenja, a ograničeni nikad ne može shvatiti neograničenog. Zbog toga se ajeti koji govore o Njegovoj Uzvišenosti, svojstvima i Biću trebaju shvatiti i prihvatiti, onako kako su navedeni, bez dodatnog tumačenja i zalaženja u kvalifikacione konstrukcije, pri čemu čovjek može itekako potonuti, kao i u bilo kojoj drugoj dubini koja je njemu nepoznata.

Pripadnici ehli-sunneta ne zalaze u nikakvu suštinu, kakvoću, niti kvalifikaciju Allahovog "uzvišivanja" ili "uzdizanja". Allah, dželleša'nuhu, nije ničemu sličan, niti Mu je išta slično.

Nama ostaje da vjerujemo da su Njegova svojstva onakva kakvim ih je On sam opisao i Njegov poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem. Dakle, Allaha, dželleša'nuhu, ne možemo ni sa čim poistovjetiti, jer Mu ništa od ovoga što je dostupno i razumljivo našim umovima na dunjaluku, nije ravno niti slično. Sve što je stvoreno u prirodi upućuje na to da je Allah Uzvišen i da je On iznad svega što

koji je visoko. Ovo kažemo kada svoje lice spustimo na najniže mjesto, da je Onaj kome ničice padamo, slavljen u visinama. A što se tiče dove, teško je ne pretpostaviti da svaki musliman koji moli Allaha, dželleša'nuhu, da za vrijeme svoje dove u srcu ne osjeća da je Allah, dželleša'nuhu, visoko iznad svih nebesa.

Allah, dželleša'nuhu, je sa Svojim uzvišenim atributima, ujedno uz sva Svoja stvorenja, ma gdje god da oni bili. Allahu, dželleša'nuhu, nije ništa slično i On je Taj, Koji sve čuje, vidi i zna sve šta i gdje se to dešava, jer Mu ni najmanja stvar na ovome svijetu nije skrivena.

Dokaz o uzvišenosti Allaha, dželleša'nuhu, nalazimo i u jednom od mnogobrojnih hadisa od Muavije ibnul-Hakema es-Sulemija, radijallahu anhum, koji je zabilježen u Muslimovoj zbirci vjerodostojnih hadisa, u kojem se bilježi da je ovaj ashab jedne prilike došao sa crnom robinjom kod Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, htjevši da je oslobodi rekavši: **"O Allahov poslanice, dužan sam da oslobodim roba vjernika."** Pa je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, htjevši da provjeri njen iman upitao ovu robinju; **"Gdje je Allah?"** Ona je odgovorila: **"Na nebu"** Zatim je opet upitao: **"Ko sam ja?"**, ona je odgovorila: **"Ti si Allahov poslanik"**. Tada je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: **"Oslobodi je, ona je vjernica"**.

Dakle vidimo i iz ovog hadisa suštu istinu da je Allah, dželleša'nuhu, na nebu, a ujedno možemo izvući i pouku da je dozvoljeno postaviti pitanje na ovu temu jer nas je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, tome podučio, kako to jasno stoji u ovome hadisu.

Allah je
- nema boga osim Njega
- Živi i Vječni! Ne
obuzima Ga ni drijemež ni
san! Njegovo je ono što je
na nebesima i ono što je
na Zemlji! Ko se može
pred Njim zauzimati za
nekoga bez dopuštenja
Njegova?! On zna šta je
bilo i prije njih i šta će biti
poslije njih, a od onoga
što On zna - drugi znaju
samo onoliko koliko On
želi. Moć Njegova
obuhvaća i nebesa i
Zemlju i Njemu ne dojadi
održavanje njihovo; On je
Svevišnji, Veličanstveni!

Sura El-Beqara 255

postoji. Mi muslimani to također svakodnevno potvrđujemo u našim namazima i dovama.

Zar ne kažemo u namazu na sedždi svaki put kada ničice padnemo, *Subhane Rabbijel-E'ala*, - Slavljen neka je Allah

Čuvaj Allaha - čuvat će te Allah

Najbitnija stvar ili bolje rečeno prva stvar koju treba da nastojimo čuvati (paziti) jeste namaz. Allah, dželleša'nuhu, kaže : "Čuvajte (izvršavajte) namaze, a naročito onaj u sredini i pred Allahom ponizno stojte." (Prijevod značenja El-Bekara, 238) Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: "...onaj koji ga bude čuvao (tj. namaz) on će mu biti svjetlost, dokaz i spas na Sudnjem danu, a onaj koji ga ne bude čuvao, neće mu biti svjetlost, niti dokaz, niti spas na Sudnjem danu i na Sudnjem danu biće sa faraonom, Karunom, Hamanom i Ubejjom b. Halefom

Piše Mr. Semir Imamović

Kada jednom gradu ili mjestu prijeti opasnost od njihovog neprijatelja, sigurno da će se njegovi stanovnici osjećati bezbjednim ako se unutar tog područja nalaze hrabri vojnici koji će ih odbraniti od napada neprijatelja.

Rekli smo da će se stanovnici tada osjećati bezbjednijim, sigurnijim, smirenijim, pa zamislimo vjernika, njegov smiraj, uzdanje i bezbjednost kada bude svjestan da je Allah Taj Koji će ga zaštititi od bilo kakve štete, nesreće ili zla koje mu želi nanijeti šejtan i njegova skupina. Pogledajmo šta nam poručuje naš Plemeniti Gospojar, Allah,

dželleša'nuhu: "Ako se budete Allaha bojali i budete strpljivi, onda vam njihove spletke neće moći nimalo nauditi." (Prijevod značenja Alu- Imran, 120)

No, vratimo se samom naslovu u kojem se ne kaže samo "čuvat će te Allah", nego stoji prije njega "čuvaj Allaha", kao što ovim ajetom Allah, dželleša'nuhu, garantuje da

koji sam odabrao nije ništa drugo do dio hadisa kojeg je zabilježio Imam Tirimizi od Abdullaha b. Abbasa koji sigurno spada u red onih hadisa iz kojih se mogu izvući

velike opomene i koristi, i koji samo potvrđuju da je našem Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem, dat sadržajan govor u kome bi malo rekao, a dosta bi stvari, temelja vjere, obuhvatio. Normalno, da bismo razjasnili ovaj hadis moramo se obratiti na adresu velikana ovoga ummeta, časnih učenjaka kojima je Allah, subhanehu ve te'ala, davao zbog njihove bogobojažnosti da

www.studio-din.com

nam spletke naših neprijatelja neće moći nauditi samo pod uslovom da pri nama budu dvije krupne stvari, dva dragocjena dragulja: bogobojažnost i strpljenje. Naslov

najbolje razumiju govor Allaha, dželleša'nuhu i Njegovog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem.

Nastavak na sl. strani -->

Kaže Ibn Redžeb (736 - 795. god. po H.): "Čuvaj Allaha" znači: "Čuvaj Njegove naredbe, zabrane, prava i granice." Allahove naredbe ćeš čuvati tako što ćeš ih izvršavati. Njegove zabrane ćeš čuvati tako što ćeš ih se kloniti, a Njegova prava ćeš čuvati tako što ćeš ih ispunjavati i Njegove granice ćeš čuvati tako što ih nećeš prekoračivati - nećeš prelaziti granicu naredbe niti ćeš prelaziti granicu zabrana. Allah, dželleš'anuhu, je takve pohvalio u Kur'anu i nazvao ih čuvarima kada kaže: "Ovo je ono što je obećano svakome pokajniku i čuvaru." Abdullah b. Abbas je, tumačeći riječi Allaha, dželleš'anuhu, "čuvati", rekao je da je to onaj koji čuva (bdije) Allahove granice. Iz ovoga vidimo koliko je neosnovana izreka koja je prisutna u našem narodu i koja se, nažalost, pripisuje našem Gospodaru Allahu, dželleš'anuhu, a ona je: "Čuvaj se ti, čuvat ću te i Ja," jer je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, u ovome hadisu jasno izjavio koga će Allah čuvati; onoga koji bude čuvao Njegove naredbe, zabrane, prava i granice

"Čuvaj Allaha"

Naveli smo uopćeno značenje Poslanikovih riječi: "Čuvaj Allaha," a sada ćemo prijeći na njihovo detaljno objašnjenje, nastojeći pri tome iznijeti ono najvažni.

1. Najbitnija stvar ili bolje rečeno prva stvar koju treba da nastojimo čuvati (paziti) jeste namaz. Allah, dželleš'anuhu, kaže: "Čuvajte (izvršavajte) namaze, a naročito onaj u sredini i pred Allahom ponizno stojte." (Prijevod značenja El-Bekara, 238) Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: "...onaj koji ga bude čuvao (tj. namaz) on će mu biti svjetlost, dokaz i spas na Sudnjem danu, a onaj koji ga ne bude čuvao, neće mu biti svjetlost, niti dokaz, niti spas na Sudnjem danu i na Sudnjem danu biće sa faraonom, Karunom, Hamanom i Ubejjom b. Halefom." Ovaj hadis učenjaci uzimaju kao dokaz da je onaj koji ostavlja namaz (ne izvršava ga) nevjernik. Kaže Ibnu-l-Kajjim: "To što će na Sudnjem danu biti sa poglavarima nevjerstva (faraonom, Karunom, Hamanom i Ubejjom b. Halefom), dokaz je da je nevjernik." Bitno je napomenuti da nije dovoljno samo obavljati namaz nego taj namaz mora biti obavljen na vrijeme, a ne odgađati ga i da taj namaz

mora biti obavljen u džema'tu, što je stav najvećeg broja učenjaka. Čak oni koji kažu da je namaz u džematu pritvrđeni sunnet kao dokaz uzimaju govor Abdullaha b. Mes'uda: "Namaz u džematu je od sunneta (upute) i ne ostavlja ga niko do munafik (licemjer)." Jasno se vidi da, iako kažu da je to pritvrđeni sunnet, smatraju onoga koji ga ostavi grešnim. Šta onda da kažemo za hadis u kome se prenosi od Ebu-Hurejre da je slijepac došao kod Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, i tražio od njega olakšicu da klanja u svojoj kući, jer, kako je rekao, nema nikoga ko bi ga odveo do mesdžida. Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, mu je bio dozvolio, a kada se htio vratiti svojoj kući, Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, ga je upitao: "Da li čuješ ezan?" Kaže: "Da." "U tom slučaju nema olakšice, odazovi se," - reče Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem.

2. Od onoga što smo obavezni čuvati jeste stomak (unutrašnjost), polni organ i jezik jer su to organi zbog kojih je čovjek najčešće izložen haramu i koji će biti najveći uzrok ulaska ljudi u Džehennem.

Stomak treba čuvati od jedenja i pijenja harama kako bi naše srce bilo čisto i podobno za dospijevanje Allahovog svjetla (upute) u njega, jer jedenje haram hrane jedan je od najvećih uzroka zbog kojih ljudi ne mogu shvatiti istinu i biti upućeni, kao što se prenosi od nekih učenjaka. Svjedoci smo da veliki broj ljudi danas, nastojeći nahraniti i napojiti stomak, ne preza ni od kakvog načina niti sredstva da dođe do onoga što će mu u tome pomoći. Neka znaju oni koji stižu haram imetak da će biti kažnjeni još na dunjaluku tako što će Allah dati da propadne ili u njemu neće dati beričet, kao što se dogodilo velikom broju muslimana da su imali kuće i vile koje su u većini slučajeva bile napravljene preko haram imetka ili se u njima činio haram, a zatim su sa zavežljajem u ruci sve to ostavili i spali na prosjački štap. Polni organ je isto upropastio veliki broj ljudi i učinio ih njegovim poniznim robovima. Možda će se neko zapitati kako to da su ljudi postali robovi polnom organu. Onome koji bi postavio takvo pitanje odgovaramo: Zar je ovaj nemoral, razvrat, golotinja na sve strane, bestidnost nastao kao produkt ičega drugog do zadovoljavanja strastima kojima

rukovodi polni organ. Zar to nije svojevrsno obožavanje? Jeste, dakako.

Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: "Ko mi garantuje za jezik i polni organ, ja mu garantujem Džennet."

Jezik, isto tako, predstavlja veliku opasnost ako ga ne zaustavimo i ne sačuvamo od slobodnog djelovanja. Kolika je njegova opasnost najbolje nam govori činjenica da se iz takvog malog organa izrađa veliki broj harama kao što su: ogovaranje, prenošenje tuđih riječi, laž, kleveta, poricanje istine, napadanje Allahove vjere, Njegovog Poslanika i vjernika, psovka, proklinjanje (mislim na proklinjanje roditelja njihove djece), lažno svjedočenje, lažno zaklinjanje, pjesma u kojoj se spominje ili veliča razvrat, šala kojom se nastoje nasmijati ljudi, a ono što je sadržano u njoj je neistina, izgovaranje bestidnih riječi, pozivanje u zabludu.

3. Sljedeća stvar kojoj isto tako treba da posvetimo pažnju i da je čuvamo jesu zakletve (zavjeti), jer smo njima često izloženi i podložni. Uzvišeni kaže: "I čuvajte svoje zakletve." (Prijevod značenja El-Maida, 89)

Vjernik treba paziti kod zakletve sljedeće stvari:

a) Da se ne zaklinje bez potrebe. Primjetno je da je veliki broj ljudi u nas uobičajio ili uveo kao stalnu izreku: "Boga mi" ili "Allaha mi!" što ne dolikuje, jer Allahovo ime je Uvišeno, Veliko i ono treba biti spominjano samo pri uzvišenim i velikim stvarima.

b) Da se, ako se već zaklinjemo, zaklinjemo samo Allahom, jer se zaklinjanje nečim drugim ubraja u širk (pripisivanje Allahu druga), kao što se prenosi u vjerodostojnom hadisu kojeg bilježi Muslim: "Onaj ko se zakune nečim drugim mimo Allaha, učinio je širk."

c) Da ako se čovjek zakune da će nešto uraditi pa ne uradi, na njemu je da se iskupi tako što će nahraniti 10 siromaha, ili ih opremiti, ili osloboditi roba, a ako ne

može ništa od ovoga troga postiće tri dana, o čemu nam govori naš Gospodar u suri El-Maida u 89. ajetu: "Allah vas neće kazniti ako se zakunete nenamjerno, ali će vas kazniti ako se zakunete namjerno. Otkup za prekršenu zakletvu je: da deset siromaha nahranite običnom hranom kojom svoju čeljad hranite ili da ih odjenete ili da roba ropstva oslobodite."

"Čuvat će te Allah"

Ovaj dio hadisa ukazuje nam na jedno pravilo koje važi kod Allaha, subhanehu ve te'ala, a to je: "Nagrada je one vrste kakvo je i djelo." Da je ova tvrdnja tačna potvrđuju nam i drugi ajeti kao što su: "Ako Allaha pomognete i On će vas pomoći." (Prijevod značenja Muhammed, 7)

"Sjetite se vi Mene, sjetiću se i Ja vas." (Prijevod značenja El-Bekara, 152)

Nakon kratkog govora o onome što svaki vjernik treba čuvati da bi bio od onih koji "čuvaju" Allaha, dolazi govor o nagradi koju zaslužuju takvi robovi, a ona je sadržana u našem podnaslovu: "Čuvat će te Allah".

To čuvanje biva na dva načina:

1. Allah, dželleš'anuhu, će sačuvati njegove dunjalučke interese, tj. sačuvat će njegovo tijelo, imetak i porodicu.

Allah, dželleš'anuhu, kaže: "Uz svakog od njih su meleki, ispred njega i iza njega - po Allahovom naređenju nad njim bdiju." (Prijevod značenja Er-Rad, 11) Mudžahid u tumačenju ovoga ajeta je rekao: "Tj. Allah, dželleš'anuhu, daje ljudima čuvare od meleka koji ga čuvaju od ljudi, džina i zvijeri, pa kada mu se neko od njih približi (da bi mu naudilo) kažu mu meleki: "Odmakni se," sve dok Allah ne htjedne da ga nešto zadesi. Onaj koji bude svoje tijelo u mladosti čuvao od onoga što je Allah, dželleš'anuhu, zabranio, Allah, dželleš'anuhu, će njegovo tijelo sačuvati u starosti. Prenosi se da je jedan od selefa u svojim poznim godinama iznenada poskočio,

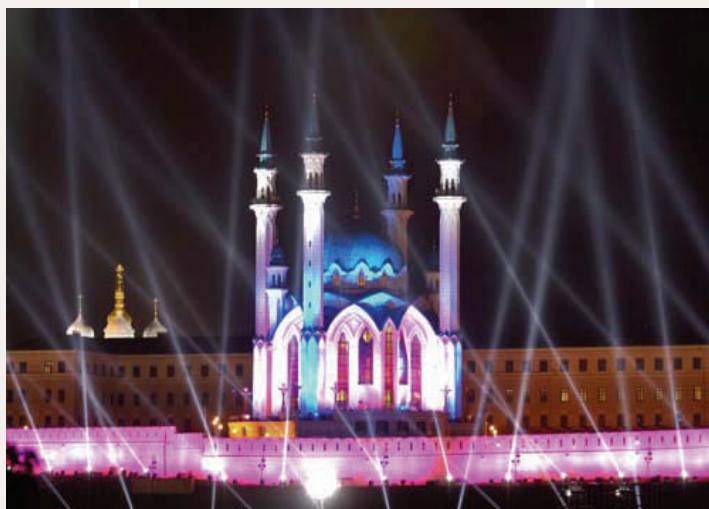
zbog čega je bio ukoren. Uzvratio je riječima: "Kao što smo mi sačuvali svoje organe u mladosti od harama, Allah, dželleš'anuhu, ih je sačuvao u starosti." S druge strane onaj koji ne bude čuvao svoju vjeru u mladosti i zaboravio na Allaha, i Allah će njega zaboraviti u njegovoj starosti. Prenosi se da je jedan od učenjaka vidio starca kako prosi na što je rekao: "Ovaj starac je zaboravio na Allaha u mladosti, pa je Allah zaboravio na njega u starosti."

2. Druga vrsta čuvanja, koja je puno bitnija od prve vrste, jeste čuvanje u vjeri. Znači, onaj koji bude čuvao Allahove granice i ne bude ih prelazio, izvršavao Njegove naredbe i klonuo se Njegovih zabrana, Allah, dželleš'anuhu, će sačuvati njegovo srce od sumnji koje mogu potpuno

Mnogi su zalutali samo zbog toga što su smatrali da sve što dolazi u Kur'anu ili u vjerodostojnom hadisu mora proći kroz njihovu slabašnu pamet, pa ako se ona složi s onim što je spomenuto u tom ajetu ili hadisu prihvatili bi, a ako njihova pamet ne bi mogla pojmiti određenu stvar negirali bi je kako to njima odgovara. Zbog toga je vrlo bitno moliti Allaha da naša srca sačuva od sumnji i da nas uputi na shvatanje vjere onako kako su je shvatali selefi (dobri prethodnici) koji kada bi im došlo nešto od Kur'ana ili sunneta Allahovog Poslanika, a bilo je vezano za vjerovanje (akidu), ne bi puno raspravljali i predali bi se tome pa makar i ne mogli dokučiti mudrost toga. Prenosi se da su se jednog dana kod Fahrudina Razija iskupili mnogi ljudi, pa je jedna starica upitala jednog čovjeka: "Ko je ovaj čovjek oko koga su se iskupili ljudi?"

Reče joj čovjek: "Zar ne znaš Fahrudina Razija, čovjeka koji zna hiljadu dokaza o postojanju Allaha!?" Reče starica: "Da nije imao 1000 sumnji ne bi imao ni hiljadu dokaza." U drugoj predaji se prenosi da je došao čovjek kod Imama Malika i rekao mu: "Kako se Allah uzdigao (iznad Arša)?" Imam Malik mu je odgovorio: "Uzdignuće (Allaha, dželleš'anuhu) je poznato. Kako je ono bilo, to je nepoznato. Vjerovanje u njega je vadžib, a

pitanje o njemu je novotarija." Zatim je rekao: "Izbjegavajte ovoga čovjeka, jer je on novotar." Vidimo Imama Malika kako ne dozvoljava svome razumu da čeprka po hadisima u kojima se spominju Allahova svojstva ili postupci koja su poznata samo Allahu, dželleš'anuhu, te da je čovjeku obaveza da se preda Kur'anu i hadisu, pa makar ne mogao dokučiti njegovu mudrost ili značenje. Isto tako, Allah, dželleš'anuhu, čuva srca takvih ljudi od strasti ili prohtjeva kao što je sačuvao Jusufa, alejhisselam, od zinaluka kad su bili svi izgledi i uslovi za to. Uzvišeni kaže: "Tako smo Mi njega sačuvali od zla i razvrata, jer je on bio od Naših iskrenih robova."

upropastiti njegovo vjerovanje. Isto tako, Allah uputi njegov razum da se zaustavlja kod stvari koje ne može dokučiti i da kaže: "Istinu je rekao moj Gospodar," bez ulaženja u dubinu i raspravljanje o onome što Allah, dželleš'anuhu, nije otkrio njegovom slabašnom mozgu. Kod nekih stvari u vjeri možemo dokučiti mudrost njihovog propisivanja, a kod nekih ne, kao što neke ajete i hadise možemo shvatiti, a druge ne. U takvom slučaju predajemo se onome što je došlo u Kur'anu ili vjerodostojnom hadisu, ako hoćemo biti od onih za koje je Allah rekao: "Oni koji su dobro u vjeru upućeni govore: 'Vjerujemo u to, sve to dolazi od našeg Gospodara.' A samo razumom obdareni će pouku primiti." (Prijevod značenja Alulmran, 7)

Pravo značenje pobjede

Autor : Nasir Omer (Hakiketu-Intisar), pripremio i preveo Osman Smajlović

Možda ćemo se zapitati zar i pobjeda ima svoju pravu ili pogrešnu definiciju i zar je ova tema zaslužna da zauzme veliki prostor u životu jednog muslimana ili da'ije. Naravno da se može desiti krivo shvatanje pobjede i naravno da ona zaslužuje veliku pažnju, jer će se musliman ili da'ija postaviti naspram nje onako kako ju je shvatio. Isto tako će krivo poimanje pobjede povući za sobom negativne posljedice, od kojih ćemo neke spomenuti.

Pogrešno shvatanje i požurivanje rezultata

Većina ljudi misli da da'ija ili musliman nije pobjedio ili nije uspio u svojoj da'vi, ukoliko nije ostvario svoje ciljeve kojima poziva, što dovodi do sumnje u njegov pravac i do toga da biva napušten, što nije ispravno shvatanje pobjede. Većina ljudi u početku svoje da've ili života, zacrtava sebi dobar program kojeg se drži, želeći ostvariti svoje ciljeve. Međutim, kada prođe određeno vrijeme, a on nije postigao ništa od toga ili je postigao nešto što u

njegovim očima ne zaslužuje utrošeni trud, pribjegava mijenjanu ispravnog programa sa neispravnim, požurujući rezultate i ostvarivanje ciljeva. Razlog ovakvog ponašanja je krivo poimanje onoga što je njegova obaveza, tako da ukoliko ne ostvari ciljeve misli da nije uradio svoju obavezu, neshvatajući razliku

između ta dva pojma.

Odstupanje od pravca zbog razočarenja

Zaista, zadnje generacije ovoga umeta neće uspjeti osim sa onim s čim su uspjele prve generacije. Musliman je obavezan da se drži pravca ehli sunneta vel-džema'ta, a to je ono na čemu je bio posljednji Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, i njegovi drugovi, što potvrđuje vjerodostojna predaja: „Pridržavajte se moga sunneta i sunneta

narod ili svoje slijedbenike i pomagače, da bi na kraju dospio do toga da kaže: 'Sa ovim narodom ne koristi raditi, ne odazivaju se da'iji ili opominjaču... dosta mi je... ja sam najpreči sebi,' krivo shvativši ažete: „Ti nisi dužan da ih na Pravi put izvedeš, Allah izvodi na Pravi put koga On hoće“ (Prijevod značenja Al-Bekara, 272), „O vjernici, brinite se o sebi; ako ste na Pravome putu, neće vam nauditi onaj ko je zalutao! Allahu ćete se svi vratiti i On će vas obavijestiti o onome šta ste radili.“ (Prijevod značenja Al-Ma'ida, 105) Tako da na kraju gubi nadu za svoj narod i njihovu uputu, ostavljajući da'vu.

Prava definicija pobjede

Zasigurno najbolju i najprecizniju definiciju pobjede naći ćemo u prvom izvoru naše vjere, u Kur'anu. Uzvišeni kaže, kao što stoji u prijevodu značenja: „Mi ćemo doista, pomoći poslanike Naše i vjernike u životu na ovom svijetu i na Dan kada se dignu svjedoci.“ (Al- Mu'min, 51) i „... a dužnost Nam je bila vjernike pomoći.“ (Ar-Rum, 47) Kao što vidimo Allah, subhanehu ve te 'ala, se obavezao da pomogne Svoje robove. Da'ija je pobjednik još na dunjaluku prije ahireta, bio on poslanik ili obični musliman. Međutim, kako znamo putem Kur'ana i sunneta, neki poslanici su ubijani i masakrirani kao što je Jahja, alejhisselam. Neki su učinili

Životni put i put da've je dug i težak, obasut preprekama, iskušenjima i problemima. Zbog toga je malo onih koji ostaju čvrsti i postojani na njemu, pridržavajući se svoga programa i pravca. Neki muslimani ili da'ije nakon određene pređene etape puta, ne nailaze kod ljudi na odziv, što kod njih izaziva određene sumnje i misli

pravednih halifa, ...“

(Tirmizi 2713, hadis

hasen sahih) Uzvišeni

kaže, kao što stoji u prijevodu

značenja: „I doista, ovo je Pravi

put moj, pa se njega držite i druge

puteve ne slijedite, pa da vas odvoje od

puta Njegova; - eto, to vam On naređuje,

da biste se grijeha klonili.“ (Al-An'am,

153.) Životni put i put da've je dug i težak,

obasut preprekama, iskušenjima i

problemima. Zbog toga je malo onih koji

ostaju čvrsti i postojani na njemu,

pridržavajući se svoga programa i pravca.

Neki muslimani ili da'ije nakon određene

pređene etape puta, ne nailaze kod ljudi

na odziv, što izaziva određene sumnje i

misli. Prvi put optužuje sebe, zatim svoj

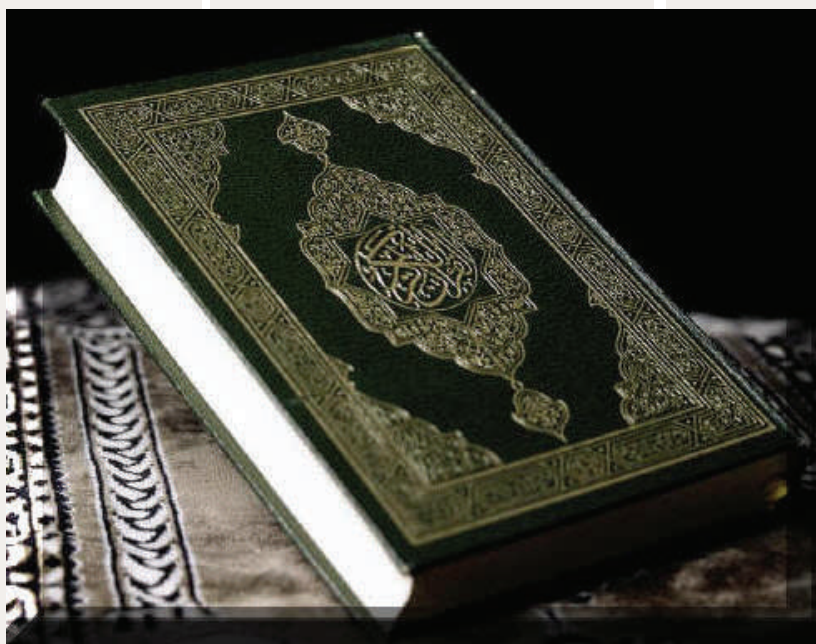

hidžru jer su bili meta svoga naroda kao Ibrahim, alejhisselam. 'Isa, alejhisselam, biva uzdignut jer ga je njegov narod želio ubiti. Takođe, vidimo mu'mine kako su izloženi patnjama i ugnjetavanju. Neki od njih bivaju bačeni u jame, kao što je Ashabul-Uhdud, dok su neki preselili kao šehidi. Zbog svega ovoga, neko će se upitati gdje je ta obećana pobjeda na dunjaluku ukoliko znamo da naš Gospodar ne iznevjerava svoje obećanje? Odgovor je veoma prost, a to je da je nedoumica nastala kod nas samih, nakon što smo pobjedu sveli na jedan njen oblik, a to je "očevidna pobjeda" i "pobjeda vjere", što svakako nije jedini oblik pobjede koju je Allah, dželle ša'nuhu, obećao Svojim robovima. Da bi nam bilo jasnije i da bi znali da pobjedi pripada više oblika, pokušaćemo u narednim redovima da spomenemo neke oblike pobjede.

Direktna pobjeda i propast lažljivaca

Primjer ovoga je pobjeda Davuda, alejhisselam, „... i Davud ubi Džaluta, i Allah mu dade i vlast i vjerovjesništvo ...“ (Prijevod značenja Al-Bekara, 251), i Sulejmana, alejhisselam, „Gospodaru moj - rekao je - 'oprosti mi i daruj mi vlast kakvu niko, osim mene, neće imati! Ti uistinu bogato daruješ“ (Prijevod značenja Sad, 35), i Musaova, alejhisselam, nad Faraonom „... a sa zemljom savršeno ono što su faraon i narod njegov sagradili i ono što su podigli.“ (Prijevod značenja Al-A'raf, 137), i našeg poslanika, „Mi ćemo ti dati sigurnu pobjedu.“ (Prijevod značenja Al-Feth, 1) Ova vrsta pobjede je prvo što se podrazumijeva pod pobjedom, jer je ljudi vide i očita je. Takođe pobjeda ostalih vjerovjesnika i onih koji povjrovaše sa njima, kao što je Allah spasio Nuha, alejhisselam, i uništio njegov narod: „I on je Gospodara svoga zamolio: 'Ja sam pobijeden Ti se osveti!' I Mi smo kapije

nebeske pootvarali vodi koja je neprestano lila.“ (Prijevod značenja Al-Kamer, 10-11) Zatim, Hudov narod: „I Mi smo iz milosti Naše njega i one koji su bili uz njega spasili, a do posljednjeg istrijebili one koji dokaze Naše nisu priznavali i koji nisu vjerovali.“ (Prijevod značenja Al-a'raf, 72) I Salihov narod: „I zadesi ih strašan potres i oni u svojoj zemlji osvanuše mrtvi, nepomični.“ (Prijevod značenja Al-A'raf, 78) I Lutov narod: „I na njih smo kišu spustili, pa pogledaj kako su razvratnici skončali.“

(Prijevod značenja Al-A'raf, 84) I Šu'ajbov narod: „I oni su nastavili da ga u laž utjeruju, pa ih je stigla kazna iz oblaka; a to je bila kazna jednoga strašnoga dana.“ (Prijevod značenja Aš-Šuara, 189) Trebamo napomenuti šta se desilo sa ubicama Jahje, alejhisselam, i onima koji su to pokušali uraditi sa 'Isaom, alejhisselam. Mufesir Taberi tumačeći ajet: „Mi ćemo doista, pomoći poslanike Naše i vjernike u životu na ovom svijetu i na dan kada se digu svjedoci.“ (Prijevod značenja Al-Mu'min, 51), kaže da će se osvetiti ubicama vjerovjesnika poslije njihove smrti, kao što je to uradio sa ubicama Jahje, alejhisselam, putem Buhtenasra i sa onima koji su to pokušali uraditi sa 'Isaom, alejhisselam, putem Rimljana. (Tefsir Taberi)

Poraz kojeg ljudi smatraju je u stvari pobjeda

Kao što je ubistvo, zatvor, protjerivanje, uznemiravanje. Zar pogibija muslimana nije šehadet i to je jedna od najvećih pobjeda i uspjeha. Šehadet kao jedna od najvrijednijih nagrada, kao što se desilo sa dječakom mu'minom, kada njegov narod izgovori poslije njegove smrti: „Povjerovali smo u Allaha, Gospodara dječaka.“ Primjer iz bližeg vremena je Sejid Kutub koji je rekao: „Naše riječi i mišljena će ostati nepomični leševi, pa kada umremo na ispravnom putu i zalijemo ih krvlju, oživjet će i raširiti se među živim.“ Lijepa spomen muslimana ili da'ije poslije njegove smrti znači mnogo. Ibrahim, alejhisselam, je rekao: „I učini da me po lijepom spominju oni koji će poslije mene doći.“ (Prijevod značenja Aš-Šuara, 84) Pobjeda, takođe, biva u progonu, a za to je primjer našeg Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem: „Ako ga vi ne pomognete - pa pomogao ga je Allah onda kad su ga

oni koji ne vjeruju prisilili da ode ...“ (Prijevod značenja At-Tevba, 40) Ta pobjeda se sastoji u tome da ga je Allah spasio i zaštitio od mušrika, prelazak u okolinu koja mu dozvoljava činjenje da've za razliku od Meke, izgradnja islamske države, propisivanje džihada i ulazak ljudi u islam u skupinama.

Postojanost u načelnim principima

Ovo znači preći preko svojih strasti, prevazići prepreke snažno i postojano. Ne može se ostvariti niti ijedna pobjeda osim poslije ovoga. Pogledaj primjer Ibrahima, alejhisselam, bacaju ga u vatru, ali on izlazi kao pobjednik: „I htjedoše da ga na muke stave, ali Mi njih učinismo poniženim.“ (Prijevod značenja As-Saffat, 98)

Nastavak na sl. strani -->

Ashabul-Uhdud bivaju bačeni u vatru, međutim oni ne prihvataju cinkanje u vjeri i daju prednost smrti na Allahovom putu, što je ustvari stvarni trijumf:

„A svetili su im se samo zato što su u Allaha, Silnog i Hvale dostojnog vjerovali.“ (Prijevod značenja Al-Burudž, 8)

Trijumf sa snažnim argumentima i ispravnim dokazima

Mufesiri kao što su Taberi i Sudi tumače ajet: „A riječ Naša je davno rečena o robovima Našim, o poslanicima: 'Oni će biti doista potpomognuti.'“ (Prijevod značenja As-Saffat, 171-172), kao pobjedu koja je sa argumentima i dokazima. Ovaj vid pobjede nalazimo i u drugom ajetu: „To su dokazi Naši koje dadamo Ibrahimu za narod njegov. Mi više stepene dajemo onima kojima Mi hoćemo.“ Ovdje su viši

stepeni pobjeda, kao što je to slučaj i sa ajetom u kojem se Ibrahim raspravlja sa nevjernicima da bi se desilo na kraju: „... I nevjernik se zbuni ...“ (Prijevod značenja Al-Bekara, 258) Ovdje je zbunjenost trijumf sa argumentima, boljom i uspješnijom raspravom.

Pobjeda nije ograničena niti vremenski niti prostorno

Vrijeme pobjede je dunjaluk pa, zatim ahiret, a prostor je široka Allahova zemlja. Tako da, musliman ili da'ija biva tlačen u jednom mjestu, dok u drugom pobjeđuje. Divan primjer ovoga jeste primjer našeg Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, koji biva tlačen u Mekki da bi pobjedio u Medini, a nakon toga pobjeđuje i u Mekki. Musa, alejhisselam, biva tlačen u Egiptu kod faraona, a trijumfuje na drugom mjestu. Šejhul-Islam ibnu-Tejmijje, Allah mu se smilovao, umire u zatvoru, međutim

njegova da'va nakon izvjesnog vremena preplavlja horizonte i širi se i dan danas. Pobjeda biva, takođe, zaštita muslimana ili da'ije i sprečavanje neprijatelja da dođu do njega: „O Poslaniče, kazuj ono što ti se objavljuje od Gospodara tvoga, a ako ne učiniš, onda nisi dostavio poslanicu Njegovu - a Allah će te od ljudi štititi. Allah doista neće ukazati na Pravi put narodu koji neće da vjeruje.“ (Prijevod značenja Al-Maida, 67)

Zaključak: Kako smo mogli uvidjeti, pojam pobjede je širok i raznolik, nije nam dozvoljeno da pojam pobjede svedemo na jedan njegov vid ili oblik jer ćemo zasigurno zapasti u negativne posljedice, koje su spomenute u uvodu teksta.

DA LI ZNATE ?

Da li ste znali da je poziv u jedinstvo vjera nevjernički zabludjeli poziv koji se suprostavlja osnovi Islama. Cilj ovog poziva jeste brisanje svih razlika između islama i kufra, istine i neistine, muslimana i nevjernika i zapostavljanje i brisanje džihada. (Stalna komisija za fetve, muharrem, 1418. H. g.)

Da li ste znali da se stanje određenog vremena praćeno šutnjom iz počasti prema nekim umrlima i spuštanje nekakvih simbola suprostavlja osnovi Islama i nikako se ne može sastaviti (kod jednog vjernika) s iskrenim veličanjem Uzvišenog Allaha. Doista, to je od pokuđenih nevjerničkih običaja. (Stalna komisija za fetve)

Važnost dogovaranja u Islamu

Mnogi problemi koji su pogodili ummet sigurno su plod zapostavljanja konsultovanja uleme prije nego li pojedinci ili skupina poduzmu korak čije posljedice mogu biti katastrofalne po njih, a nerijetko i po cijeli ummet. Primjera je toliko da ih nije potrebno spominjati. Nerijetko, zbog greške pojedinca ili manje skupine ispašta stanovništvo jednog grada, države ili čak i cijeli ummet .

Piše prof. Elvedin Pezić

Kada pogledamo u stanje muslimana i pokušamo dosegnuti do razloga koji su doveli muslimane do ovoga na čemu jesu, zasigurno, u masi tih razloga naći ćemo zapostavljanje konsultovanja, savjetovanja u svakodnevnom životu muslimana. Muslimani ne da su zapostavili ovu bitnu stvar samo kada su u pitanju vjerske stvari, već su zapostavili konsultovanje u svim segmentima ljudskog života, a na čelu svih spomenutih stvari zasigurno je zapostavljanje konsultovanja u pitanjima vezanim za vjeru. Zapostavljeno je konsultovanje u pitanju načina pozivanja ljudi u Islam, naređivanju na dobro i odvrćanju od zla, traženju znanja, šta čitati, kako čitati, od koga čitati, šta su prioritetne nauke za početnika u sticanju šerijatskog znanja i još mnogo drugih stvari.

Bitnost konsultovanja

Mnogo je razloga koje ukazuju na bitnost ove tematike, a pokušat ćemo spomenuti neke od njih kako bi shvatili vrijednost konsultovanja i štetnost njegovog ostavljanja:

Konsultovanje je stvar koju je Allah, subhanehu ve te 'ala, naredio svome Poslaniku, salallahu alejhi ve sellem: "Samo Allahovom milošću, ti si blag prema njima; a da si osoran i grub, razbjegli bi

se iz tvoje blizine. Zato im praštaj i moli da im bude oprošteno i dogovaraj se s njima. A kada se odlučiš, onda se pouzdaj u Allaha, jer Allah zaista voli one koji se uzdaju u Njega." (Prijevod značenja *Alu-Imran*, 159) Imam En-Nevevi je rekao: "Ako je Allah naredio Poslaniku, salallahu alejhi ve sellem, da se dogovara, konsultuje, a on je najpotpunija ličnost, onda su drugi mnogo preči toga."

To je jedno od svojstava zbog kojeg Allah, subhanehu ve te 'ala, hvali iskrene vjernike pa kaže u suri Eš-Šura u 36-38 ajetu, kao što stoji u prijevodu značenja: "Sve što vam je dato - samo je uživanje u životu na ovom svijetu, a ono što je u Allaha - bolje je i trajnije za one koji vjeruju i u Gospodara svoga se uzdaju; za one koji se klone velikih grijeha i razvrata i koji, kad ih ko rasrdi, opraštaju; za one koji se Gospodaru svome odazivaju, i koji molitvu obavljaju, i koji se o poslovima svojim dogovaraju, a dio od onoga čime smo ih opskrbili udjeljuju." (Eš-Šura 36-38) Vidimo da je Uzvišeni Allah u ovome ajetu spomenuo konsultovanje između namaza i udjeljivanja sadake, a koja je poslije prerasla u zekat jer je ovaj ajet objavljen u Mekki, što zasigurno ukazuje na njegovu bitnost.

To je bila svakodnevna praksa Božijeg Poslanika, salallahu alejhi ve sellem, i prvih

generacija nakon njegove smrti na čijem čelu su svakako četvorica pravednih halifa.

Mnoštvo koristi koje proizlaze iz konsultovanje i veličina opasnosti koja proizlazi iz zapostavljanja konsultovanja zasigurno ukazuju na bitnost ove tematike.

Pogrešno shvatanje pojma konsultovanja od strane velikog broja muslimana, koje vodi ka njegovom zapostavljanju, sigurno je dodatni faktor koji upućuje na bitnost ove tematike.

Mnogi problemi koji su pogodili ummet sigurno su plod zapostavljanja konsultovanja uleme prije nego li pojedinci ili skupina poduzmu korak čije posljedice mogu biti katastrofalne po njih, a nerijetko i po cijeli ummet. Primjera je toliko da ih nije potrebno spominjati. Nerijetko, zbog greške pojedinca ili manje skupine ispašta stanovništvo jednog grada, države ili čak i cijeli ummet .

Propisanost konsultovanja

Kur'anski ajeti koji ukazuju na propisanost konsultovanja mogu se podijeliti na dvije skupine: govornog i praktičnog tipa .

Nastavak na sl. strani -->

Ajeti govornog tipa koji ukazuju na propisanost konsultovanja su već spomenuti ajeti iz sure Alu-Imran "... i dogovaraj se s njima ..." i Eš-Šura "... i koji se o poslovima svojim dogovaraju ...". Što se tiče kur'anskih ajeta u kojima se spominje konsultovanje u praktičnom obliku njih je mnogo, a u većini slučajeva iz života nevjernika. Allah, subhanehu we teala, spominje u suri Jusuf konsultovanje vladara Egipta sa svojim glavešinama nakon što je usnio poznati san: "I vladar reče: 'Sanjao sam kako sedam mršavih krava pojede sedam debelih, i sanjao sam sedam zelenih klasova i sedam drugih sasušenih. O velikaši, protumačite mi san moj ako snove znate tumačiti?'"

(Prijevod značenja Jusuf, 43)

Rezultat ovog konsultovanja je bio da je Jusuf, alejhi-s-selam, protumačio ovaj san, a to je Allahovom voljom bio razlog spašavanja Egipta od propasti koja mu je prijetila. Također, Allah, subhanehu we teala, spominje konsultovanje kraljice Belkise koja je živjela u vremenu Sulejmana, alejhi-s-selam, pa kada je primila pismo Sulejmana, alejhi-s-selam, obratila se velikanima oko nje riječima: "O velikaši" - reče ona - 'savjetujte mi šta treba u ovom slučaju da uradim, ja bez vas neću ništa da odlučim!'" (Prijevod

značenja En-Neml, 32) I na kraju, spomenut ćemo konsultovanje najvećeg nasilnika na Zemlji, faraona koji se proglasio božanstvom. Kada je saznao za Musaovu misiju, obratio se velikanima oko sebe riječima: "Ovaj je zaista vješt čarobnjak" - reče glavešinama oko sebe faraon - "hoće da vas čarolijom svojom iz zemlje vaše izvede. Pa šta savjetujete?" (Prijevod značenja Eš-Šuara, 35) I vidi čuda! Faraon povrh svoje gordosti prihvatio je savjet velikana. Što se tiče hadisa Božijeg Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, dovoljno je o propisanosti konsultovanja i njegove vrijednosti spomenuti riječi Ebu-Hurejre, radijallahu te'ala anh: "Nisam vidio nekoga da se konsultuje više sa svojim prijateljima, ashabima od Poslanikovog savjetovanja sa ashabima." Takođe, riječi Božijeg

Poslanika, salallahu alejhi ve sellem, upućene Ebu-Bekru i Omeru, radijallahu te'ala anhuma: "Ja ne bih uradio suprotno onome čemu se vas dvojica dogovorite." Ako pogledamo u biografiju Božijeg Poslanika, salallahu alejhi ve sellem, zaista ćemo vidjeti istinitost riječi Ebu-Hurejre, radijallahu te'ala anh. Naći ćemo da se Božiji Poslanik u dosta navrata u mnogim bitnim situacijama savjetovao sa ashabima: prije početka bitke na Bedru; nakon bitke na Bedru savjetovao se o mušričkim zarobljenicima; u bici na Uhudu savjetovao se sa ashabima da li da iziđe i da sačekaju mušrike pred Medinom ili da ih sačeka u gradu; konsultovao se sa ashabima kada je

mladih .

Plodovi savjetovanja

Savjetovanje je ibadet Allahu, subhanehu we teala, jer je to rad po onome što je Allah naredio svome Poslaniku, salallahu alejhi ve sellem, a u tome je slijedenje sunneta Božijeg Poslanika, salallahu alejhi ve sellem.

Savjetovanjem čovjek saznaje istinu ili rješenje za ono oko čega je se konsultovao, a to je ono što mi želimo kao rezultat savjetovanja.

U savjetovanju je zbližavanje srca savjetnika i onoga koji traži savjet. Čovjek samim dolaskom savjetniku iskazuje svoje poštovanje prema njemu, da njega smatra kompetentnim da savjetuje, vjeruje da će čuvati njegove tajne koje mu povjeri prilikom savjetovanja. S druge strane savjetnik cijeni to što je on taj kojem smo mi svoje povjerenje ukazali i to što smo baš njega izabrali da učestvuje u rješavanju naših problema. Sve ovo biva razlogom zbližavanja njihovih srca a što je zasigurno pohvalna i lijepa stvar.

Savjetovanjem se razbijaju ekstremna razmišljanja, zastranjivanja i odvajanja od džem'ata. Koliko je ljudi koji su se odvojili od džem'ata kao posljedica zapostavljanja savjetovanja. Oni su spremni slijedeći svoje stavove, koje su dosta puta sami sebi usadili u glavu, da naprave eksces koji može skupo koštati kako njih tako stanovnike grada gdje žive, a dosta puta i mnoge druge koji na bigajri hak - bespravno ispaštaju. Koliko nam je samo konsultovanje potrebno u ovim teškim vremenima, u kojima se svaka greška muslimana deseterostruko uvećava, a greške drugih naroda se pokušavaju na svaki način opravdati, naročito ako su pogriješili prema muslimanima, što je najčešće i slučaj. Muslimani su dežurni krivci za sve što se dešava u svijetu.

čuo za dolazak mušrika prije bitke na Hendeku pa mu je Selman, radijallahu te'ala anh, predložio kopanje hendeka što je i prihvatio; savjetovao se sa suprugom Ummu Seleme, radijallahu te'ala anha, nakon događaja na Hudejbiji pa mu je ona predložila prijedlog kojeg je prihvatio. Konsultovanje je bila praksa i prvih generacija na čijem čelu su četvorica pravednih halifa. Poznato je Omerovo, radijallahu te'ala anh, konsultovanje kada je bio na putu za Šam, pa je čuo za poznatu šamsku kugu te se konsultovao sa prisutnim kako da postupi. Takođe, Omer, radijallahu te'ala anh, je oporučio da se halifa nakon njega izabere konsultovanjem između šestorice koje je on odabrao. Omer, radijallahu te'ala anh, je imao višeće sa kojim se konsultovao, a bilo je sačinjeno od raznih profila ljudi, kako starijih tako i

Rekao je Hasan El-Basri: *"Tako mi Allaha, kada god se ljudi konsultuju biće upućeni na ono u čemu je dobro za njih, pa je proučio ... ikoji se o poslovima svojim dogovaraju ..."*. Zar nije logično da je lakše pogriješiti jednom čovjeku nego dvojici ili više njih?! Rekao je Abdu-l-Melik b. Mervan: *"Da pogriješim nakon savjetovanja draže mi je nego da ispravno postupim radeći po svome nahođenju ne savjetujući se."* Ove riječi bi trebalo zlatnim slovima ispisati iako su one za veliki broj ljudi smiješne i beskorisne. Savjetovanjem i konsultovanjem sa drugima, čovjeku se otvaraju novi vidici, produbljuju njegova razmišljanja, saznaje gdje je izvor problema, stvari mu postaju jasnije, saznaje kako drugi razmišljaju itd. Čovjek ponekad bude ubijeđen da u dotičnoj situaciji treba da postupi na određeni način dok nakon konsultovanja sa drugima saznaje da se na tu stvar može gledati iz više uglova a ne samo iz ugla iz kojeg je on posmatrao. Rekao je jedan mudrac svome sinu: *"Konsultuj se sa ljudima koji imaju iskustvo, na taj način dobivaš od njih besplatno ono što je njih u životu skupo koštalo."*

U konsultovanju je korist tebi a šteta drugima. Kako? Tako ako se konsultuješ pri donošenju odluke, a zatim ispravno postupiš sigurno ćeš biti priznat i cijenjen od strane ljudi zbog kvaliteta odluke koju si donio. A ako, ne daj Bože, pogriješiš nakon konsultovanja bićeš pošteđen ukora i kritika jer to nisi uradio po svome nahođenju već si pri donošenju odluke konsultovao kompetentne osobe iz te oblasti.

U konsultovanju je smiraj duše. Ako se desi da čovjek pogriješi nakon konsultovanja sigurno će to lakše podnijeti nego da je pogriješio nakon odluke koju je donio samoinicijativno.

Zašto ljudi ostavljaju konsultovanje

Mnogo je razloga zbog kojih ljudi ostavljaju savjetovanje. Spomenut ćemo neke od njih kako bismo se preispitali dali imamo neki od tih razloga pri sebi.

Umišljenost i oholost. Čovjek se dosta puta umisli i misli da nema potrebu da se

konsultuje sa drugima. A ako se tome pridoda čovjekova oholost da se savjetuje onda je problem veći.

Smatrati da konsultovanje znači slabost čovjeka da sam donese odluku ili riješi problem. Koliko je ljudi koji ostavljaju konsultovanje jer misle da će ih drugi smatrati slabijima zbog konsultovanja. Da nije tako, najbolje nam mogu posvjedočiti primjeri Poslanikovog, salallahu alejhi ve sellem, savjetovanja i konsultovanja sa ashabima u najtežim situacijama.

Nepoznavanje koristi konsultovanja i opasnosti njegovog zapostavljanja. Mnogo je onih koji koriste konsultovanja ili opasnost njegovog zapostavljanja saznaju nakon što povuku pogrešan potez, a posljedice toga mogu biti katastrofalne kako za njega tako i za druge.

Stid zbog razlike u godinama je također jedan od razloga zapostavljanja konsultovanja. A ako pogledamo u praksu Omera, radijallahu te'ala anh, vidjećemo da on nije gledao na to već je imao savjetodavno vijeće u kojem je bilo mladića, a jedan od njih je Abdullah b. Abbas, radijallahu te'ala anh.

Sastavni dijelovi savjetovanja

Tri su sastavna dijela savjetovanja: savjetnik, onaj koji traži savjet i stvar za koju želimo savjet. Na početku ćemo progovoriti nekoliko riječi o osobi koja traži savjete, osobinama koje bi trebala da ima pri sebi. Čovjek koji traži savjet trebao bi da bude iskren u traženju istine i ispravnog rješenja. Trebao bi da bude spreman da prihvati istinu pa makar bila suprotno od onoga što bi on volio, a nikako da jedini cilj savjetovanja bude da nađemo nekoga ko će potvrditi naše stavove. Takođe, pohvalno je da čovjek konsultuje ljude shodno njihovoj struci, a ne da ima određenu ekipu ljudi s kojima se konsultuje u svim pitanjima pa makar to i ne bila njihova struka. Kada bude govorio o problemu trebao bi da spomene sve informacije koje bi mogle da utječu na donošenje rješenja, a ne da spomene samo informacije koje će odvesti razmišljanje savjetnika u pravcu u kojem on želi. Ako čovjek ne bude mogao naći savjetnika sa svim svojstvima koje ćemo

spomenuti, neka svakako pokuša naći onoga ko ima najviše tih svojstava. Savjetnik može da bude jedna od dvije osobe. Neko koga mi želimo pitati za savjet, ili da mi budemo u ulozi savjetnika. Prva osobina koja bi trebala da se nađe pri savjetniku jeste bogobojaznost, da savjetnik bude spreman da kaže, ako bude upitan o stvari koja nije njegova struka, da nije kompetentan da daje savjete iz te oblasti. Božiji Poslanik, salallahu alejhi ve sellem, kaže: *"Savjetnik je pouzdanik povjerljiv."* Što znači da je prevara da čovjek savjetuje nekoga znajući da je to neispravno. Lijepo bi bilo da savjetnik iza sebe ima životno iskustvo kako bi to poboljšalo kvalitet savjeta koji dolazi od njega. Da čuva tajne koje je saznao prilikom savjetovanja koje ne bi saznao da nije bio u toj funkciji. Da savjetnik bude neko blizak nama kako bi se suosjećao sa nama u rješavanju naših problema. Treba napomenuti da nije pokušeno savjetovanje i konsultovanje sa suprugom, kćerkom, majkom kao što to misli velik broj muslimana. Božiji Poslanik, salallahu alejhi ve sellem, konsultovao se sa suprugom Ummu Seleme, radijallahu te'ala anha, u događaju na Hudejbiji i poslušao njen prijedlog. I na kraju, treba da bismo odgovarajuće vrijeme za savjetovanje. Savjetnik treba da bude potpuno slobodan kako bi mogao da smireno posluša naš problem, a nakon toga da donese korisno rješenje. Ako bi neko tražio savjet od nas trebali bismo da slijedimo sljedeće savjete. Da ne žurimo u donošenju rješenja prije nego li sagledamo problem sa svih aspekata, da pogledamo na problem kroz historiju, u sadašnjosti i da pokušamo dokučiti njegovo evoluiranje u budućnosti. Da pokušamo da saznamo sve pojedinosti koje bi mogle da utječu na odgovor. Ako ne budemo mogli dati adekvatno rješenje, da onda mi konsultujemo druge osobe iz te oblasti kako bi nam pomogli u donošenju prave odluke. Što se tiče problema u čijem rješenju je potrebno konsultovanje može se kazati kratko što je stvar više bitna ili problem veći, konsultovanje o njemu je pohvalnije.

Fetve o dječici

Stavljanje zapisa na novorođenčad

Pitanje: Kada se nekome od nas rodi dijete, običaj je da mu se na papir napiše neka od dova iz Kur'ana i sveže za nadlakticu ili objesi za vrat, i dijete, stvarno, nakon toga izgleda dobro. Pa, da li je dozvoljeno da se radi spomenuto?

Odgovor: Vješanje zaštitnih dova ili drugog napisanog nije dozvoljeno, svejedno radilo se o starima ili mladima, jer to nalikuje vješanju zapisa, a Allahov poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, zabranio je vješanje zapisa. Ukoliko ti zapisi budu sačinjeni od laži i izmišljotina, ili talismana, ili budu sadržavali nekakav nerazuman govor, ili šejtanska imena, ili imena džina, ili nekakva nepoznata imena i drugo, takvi zapisi su haram, jer suprotstavljaju se ispravnom vjerovanju i po konsenzusu muslimana sigurno vode u širk.

Ukoliko zapisi budu sačinjeni od Kur'ana ili šerijatskih dova, ispravno mišljenje, od dva mišljenja među islamskim učenjacima, jeste da vješanje takvih zapisa, takođe, nije dozvoljeno, jer putem njega može doći do vješanja zapisa koji su haram. Ako se narodu otvore vrata s ovom stvari, vremenom će početi stavljati i ono što nije dozvoljeno. Ovo s jedne strane gledišta. S druge strane gledišta: Stavljanje zapisa sačinjenih od Kur'ana dovodi do omalovažavanja samog Kur'ana, jer malo dijete, stalno je izloženo nečistoći, ulazi u nužnik i na taj način ulazak s Kur'anom na takva mjesta dovodi do omalovažavanja plemenitog Kur'ana.

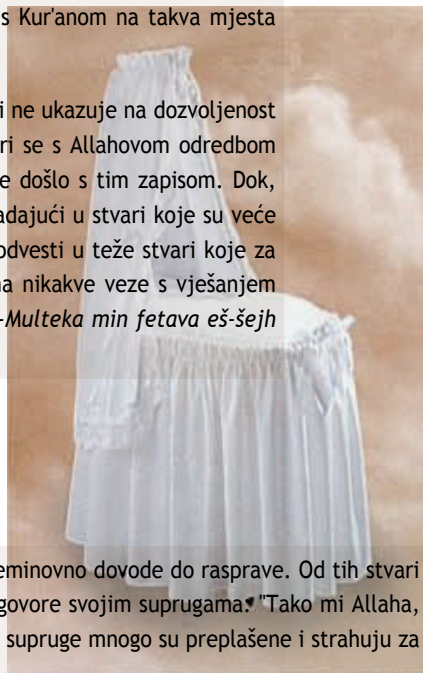
Činjenica da se dijete nakon toga dobro osjeća ili da time postiže izliječenje od neke bolesti ne ukazuje na dozvoljenost te stvari. Ponekad smirenost i izliječenje bolesnika nakon stavljanja sličnih zapisa podudara se s Allahovom naredbom (tj. Uzvišeni Allah je istom čovjeku odredio ozdravljenje), dok ljudi misle da je izliječenje došlo s tim zapisom. Dok, ponekad to ozdravljenje može da bude prividno i može da postepeno dovede do kazne, upadajući u stvari koje su veće zlo od samog tog vješanja zapisa. Dakle, spomenuto nije dozvoljeno, jer postepeno može odvesti u teže stvari koje za sobom povlače kaznu, a izliječenje može da se podudara s Allahovom naredbom i da nema nikakve veze s vješanjem zapisa, dok ljudi mislivši da je u zapisu lijek mogu biti dovedeni u smutnju i iskušenje. *(El-Multeka min fetava eš-šejh Salih el-Fevzan, 1/166-168)*

Preziranje ženske djece je od stvari džahilijjeta

Pitanje: U današnje vrijeme čujemo od pojedinaca mnoge stvari koje izazivaju čuđenje i neminovno dovode do rasprave. Od tih stvari jeste i da pojedini ljudi govore: "Ne želimo da nam žene rode žensku djecu!" Neki od njih govore svojim suprugama: "Tako mi Allaha, ako rodiš kćerku, ja ću te razvesti!" Uzvišenom Allahu se utječemo od ovakvih ljudi! Njihove supruge mnogo su preplašene i strahuju za sebe, ne znaju šta da rade. Možete li nam uputiti savjet u vezi ovoga?

Odgovor: Mislim da je ovo što spominje brat danas vrlo rijetko i mislim da nema danas čovjeka da je toliko neznan pa da prijeti svojoj supruzi razvodom braka ako mu rodi kćerku, osim ako se čovjek zasitio svoje supruge i želi da se razvede od nje pa je rođenje ženskog djeteta uzeo za razlog razvoda. Takav, ako ne može više da izdrži sa svojom suprugom, nakon što je pokušavao na sve načine da ostane s njom, neka razvede svoju suprugu na drugi način, a ne na ovaj, jer nema ništa sporno u razvodu ukoliko potreba iziskuje za tim. Međutim, i pored svega toga, ja savjetujem svakog od supružnika ukoliko doživi neku neprijatnost od svog bračnog druga da se strpi, kao što Uzvišeni Allah kaže, a stoji u prijevodu značenja: "A ako prema njima odvratnost osjetite, moguće je da je baš u onome prema čemu odvratnost osjećate Allah veliko dobro dao." *(En-Nisa', 19)*

Što se tiče preziranja ženske djece, nema sumnje da je to od stvari džahilijjeta i jedna od vrsta nezadovoljstva i potcjenjivanja Allahovog određenja. Čovjek ne zna u čemu je dobro za njega. Možda je za njega veće dobro u jednoj kćerci nego u mnoštvu sinova. Koliko li je samo kćerki koje su bile razlogom blagostanja njihovih očeva, kako za njihovog života, tako i poslije njihove smrti. A koliko li je samo sinova koji su bili razlog patnje i nesreće njihovih očeva za vrijeme života, a poslije smrti ništa im nisu koristili. *(Ibn Usejmin, Fetava islamijje, 3/257)*

Žene koje neće osjetiti miris Dženneta

Jesi li čula za ovaj hadis kojeg prenosi Ebu Hurejre, radijallahu te'ala anhu, da je Allahov poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Dvije vrste ljudi od stanovnika Vatre nikada nisam vidio: ljudi s kojima su bičevi poput kravljih repova, njima će udarati druge ljude i odjevene žene koje kao da su neodjevene, koje uvijajući svojim ramenima hodaju poput bludnica, glave su im poput grba horosanskih deva. Neće ući u džennet niti će osjetiti njegov miris, a doista, miris dženneta se osjeti na tolikoj i tolikoj udaljenosti."

Piše Ummu Muhammed

Neka je sva hvala Allahu, Gospodaru svih svjetova, Koji nas uputi na Pravi put i poduči nas onome što nismo znali, a On je Sveznajući, Stvoritelj nebesa i Zemlje, Najmilostiviji. Neka je salavat i selam na Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, koji je poslan kao milost svim svjetovima, na njegovu porodicu i sve ashabe.

Cijenjena sestro, sretna sam što ti na ovaj način mogu uputiti nekoliko riječi. Tebi, dunjalučkom ukrasu i svjetlu kuće. Pokoravajući se Allahu Uzvišenom pružam ti nekoliko islamskih savjeta kojima ćeš, ako Bog da, uljepšati svoje ponašanje i postići bogatstvo svoje duše. Pružiću ti nekoliko riječi o čestitosti, iskrenosti, tvojoj lijepoj mahrami i drugim plemenitim moralnim vrijednostima.

Allaha Uzvišenog molim da primi od nas ovo djelo, da nas nagradi za njega ukoliko pogodimo, a oprostí ukoliko u njemu nešto pogriješimo, doista je On najbolji zaštitnik i pomagač!

Cijenjena sestro, cvijetu islama ... Mahrama je čednost ... Mahrama je čistoća ... Mahrama je štit ... Mahrama je propis i obaveza, kao što su i namaz i post obaveze

... Znaš li to?! Ne čudi se! Mahrama je propis i obaveza koju je Uzvišeni Allah propisao u Svojoj veličanstvenoj Knjizi. Zbog toga sam i htjela da ti prvo ponudim nekoliko riječi o ovom veličanstvenom propisu.

Budi oprezna! Ne dozvoli da te zavaraju i obmanu lažni pozivi! Ne slušaj one koji kažu da je mahrama zaostalost i nastranost. Doista, islam je vjera kulture i civilizacije, vjera prosperiteta i napretka. Da li si možda negdje čula da je islam zabranio putovanje avionom zato što avion nije postojao u vrijeme Allahovog poslanika, sallallahu alejhi ve sellem... ili da je islam zabranio ženi da se uljepšava u svojoj kući? Da li si čula ikada da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaznio ijednu ženu zbog njenog uljepšavanja u svojoj kući?!

Dodi da zajedno otvorimo Knjigu Uzvišenog Allaha, pročitamo ajete iz sure El-E'araf i saznamo pravi odgovor na spomenuta pitanja.

Uzvišeni kaže, kao što stoji u prijevodu značenja: "O sinovi Ademovi, lijepo se obucite kad hoćete da molitvu obavite! I jedite i pijte, samo ne pretjerujte; On ne

voli one koji pretjeruju. Reci: 'Ko je zabranio Allahove ukrase, koje je On za robove Svoje stvorio i ukusna jela?' Reci: 'Ona su za vjernike na ovom svijetu, a na onom svijetu su samo za njih.' Eto, tako Mi podrobno izlažemo dokaze ljudima koji znaju. Reci: 'Gospodar moj zabranjuje razvrat, i javni i potajni, i grijehe, i neopravdanu primjenu sile, i da Allahu smatrate ravnim one za koje On nikakav dokaz objavio nije, i da o Allahu govorite ono što ne znate.'" (Prijevod značenja El-E'araf, 31-32)

Jesi li shvatila značenje ovih riječi? Dakle, Uzvišeni Allah nije zabranio ljepotu i uljepšavanje - kako, subhanallah, kada je On Uzvišeni lijep i voli ljepotu- već je zabranio razvrat koji vodi do ružnih posljedica, opakih bolesti. Iz tog razloga, Uzvišeni Allah je zabranio otkrivanje i razgolićenost. Nisu ti strane, cijenjena sestro, posljedice razgolićavanja, otkrivanja.

Nastavak na sl. strani -->

Vjerovatno mnogo čuješ o otmicama i trgovini robljem. Jesi li se ikada iskreno zapitala koji je razlog tome? Jesi li se zapitala zbog čega se to nije događalo u prvim generacijama islama? Vjerujem da će odgovor doći iz tvoje čiste duše i da ćeš makar malo razmisliti o njemu kako ne bi i sama bila izložena sličnim posljedicama. A sada, dođi da se upoznaš s povodom objave prethodnih ajeta kako bi tvoje saznanje bilo potpunije, kako bi znala razlikovati istinu od neistine.

Ovi ajeti odgovor su Uzvišenog Allaha višebošcima koji su zabranjivali neka jela, pića i neke vrste odjeće. Od Amr b.

Šuajba, od njegovog oca, od njegovog djeda se prenosi da je Allahov poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Jedite, pijte, oblačite se i udjeljujte umjereno, bez škrtarenja i rasipanja, doista, Allah voli da vidi trag Svoje blagodati na Svome robu." (Ahmed, 2/181; Nesa'i, 2559; Tirmizi, 2819; Ibn Madže, 3605; Bejheki u Šuabul-imanu, 5786; Ibn ebi Šejbe, 8/217; Hakim, 4/135 i kaže: "Lanac prenosioća ovog hadisa je vjerodostojan" što je potvrdio i Zehebi; Sahih el-džami'i es-sagir, 4381)

Znaš li zbog čega je Uzvišeni zabranio razvrat? Od Abdullaha b. Mes'uda se prenosi da je Allahov poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Nema nikog ljubomornijeg od Allaha, zbog toga je i zabranio razvrat, javni i tajni ..." (Buharija, 4268, 4271; Muslim, 4956, 4957; Tirmizi, 3453; Ahmed, 3434, 3938; Ibn ebi Šejbe, 1/270; Nesa'i u Es-Sunen el-kubra, 11183; Taberani u Kebiru, 19712; Sahih ve daif sunen Tirmizi, 3530; Sahih ve daif el-džami'i es-sagir; 13121)

Sada, dođi da se upoznaš s riječima Uzvišenog kojima zabranjuje otkrivanje i razgolićenost, zabranjuje da žena u takvom stanju izlazi izvan svoje kuće.

Uzvišeni kaže, kao što stoji u prijevodu

značenja: "A reci vjericama neka obore poglede svoje i neka vode brigu o stidnim mjestima svojim; i neka ne dozvole da se od ukrasa njihovih vidi išta osim onoga što je ionako spoljašnje, i neka vela svoja spuste na grudi svoje; neka ukrase svoje ne pokazuju drugima, to mogu samo muževima svojim, ili očevima svojim, ili očevima muževa svojih, ili sinovima svojim, ili sinovima muževa svojih, ili braći svojoj ili sinovima braće svoje, ili sinovima sestara svojih, ili prijateljicama svojim, ili robinjama svojim, ili muškarcima kojima nisu potrebne žene, ili djeci koja još ne znaju koja su stidna

sestri i svakom iz svoje rodbine. Nije bilo nijedne žene, a da nije nakon toga ustala, pocijepala svoj tkaneni ogrtač i prekrila se njime vjerujući u ono što je Allah objavio u Svojoj knjizi. Izgledale bi tako pokrivene, iza Allahovog poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, kao da su im na glavama gavranozi." (Ebu Davud, 4102; Hakim u Mustedreku, 637/3500 i kaže: "Hadis je vjerodostojan po uslovima Buharije i Muslima i oni ga nisu zabilježili"; Bejheki u Sunen el-kubra, 2/234)

Jesi li vidjela kako su se brzo odazvale Allahovoj naredbi! Nijedna od njih nije

čekala dok izabere željenu boju, ili vrstu platna, ili izgled da li se slaže s ostalom odjećom ili ne, ili mjesto gdje bi kupila željeni prekrivač! Izgled, boja, vrsta platna nisu bili bitni, najbitnije je bilo da se odazovu Allahovoj naredbi.

Podimo dalje isčitavajući Allahovu, subhanehu ve te'ala, knjigu. Pročitajmo 59.

ajet sure El-Ahzab i iz njega uzmimo sljedeći ders i pouku, kako bismo bili na potpunom ubjeđenju da je svaka čednost samo u hidžabu i pokrivenosti, a svaki razvrat u otkrivenosti i razgolićavanju.

Uzvišeni Allah kaže, kao što stoji u prijevodu značenja: "O Vjerovjesniče, reci ženama svojim, i kćerima svojim, i ženama vjernika neka spuste haljine svoje niza se. Tako će se najlakše prepoznati pa neće napastovane biti. A Allah prašta i samilostan je." (El-Ahzab, 59)

Dakle, da bi se razlikovale vjernice od nevjernica, slobodne žene od ropkinja! Es-Suddi, rahmetullahi te'ala alejh, komentarišući spomenute riječi Uzvišenog Allaha, kaže: "Među stanovnicima Medine

mjesta žena; i neka ne udaraju nogama svojim da bi se čuo zveket nakita njihova koji pokrivaju. I svi se Allahu pokajte, o vjernici, da biste postigli ono što želite." (Prijevod značenja En-Nur, 31)

Pogledaj, plemenita sestro, šta su učinile sahabijke kada su čule ove riječi! Sahabijke, tvoji uzori! Od Safije bint Šejbe se prenosi da je rekla: "Jedne prilike dok smo sjedile kod Aiše, radijallahu te'ala anha, spominjući kurejšijske žene i njihovo dobro, Aiša, radijallahu te'ala anha, je rekla: 'Doista, kurejšijskim ženama pripada mnogo dobro, ali ja, tako mi Allaha, nisam vidjela boljih žena od ensarijki, iskrenijih prema Allahovoj knjizi i jačeg vjerovanja u ono što se objavljuje. Kada su objavljeni ajeti iz sure En-Nur: -i neka vela svoja spuste na grudi svoje-, vratili su im se njihovi muževi učeći ono što je objavljeno. Svaki čovjek učio je svojoj ženi, kćerci,

bilo je loših ljudi koji bi noću izlazili po putevima Medine presrećući žene. Kuće u Medini bile su male i pretjesne. Kada bi se spustila noć, žene bi izlazile iz svojih pretjesnih kuća i ispunjavale svoje potrebe, što su ti loši ljudi i priželjkivali. Kada bi vidjeli prekrivenu ženu govorili bi: 'Ova žena je slobodna žena -tj. nije ropkinja-, pustite je.' Dok, ukoliko bi vidjeli ženu bez prekrivača, rekli bi: 'Ova je ropkinja', nakon čega bi je napastovali. (Umdetu et-tefsir, 3/74) Pripazi se, cijenjena sestro, onih koji pozivaju u emancipaciju žene, u njenu slobodu. Je li to žena muslimanka zarobljena pa je treba oslobađati?! U kakvim je to ona okovima pa je treba lišiti toga?! U kakvim zatvorima je to ona pa ih treba porušiti?! Ukoliko i postoje nekakvi okovi, onda su to, cijenjena sestro, okovi čednosti i čestitosti, morala i insanijeta. Zato, plemenita sestro, svijetu islama, znaj da oni koji pozivaju u emancipaciju žene, ne žele ništa drugo nego tvoju čast, tvoju čednost ... Vukovi u ljudskom liku ne žele ništa drugo do tvoju blizinu ... Ništa drugo nego naslađivanje tvojim tijelom ... Zato, budi oprezna!!! Ne dozvoli sebi da

potpadneš pod ove laži i podvale. Zar tebi, jednoj čednoj muslimanki, priliči da slijediš ove nevjernike, ove koji nemaju ni vjere, ni morala, ni lijepih običaja! Zar tebi, unuci Hatidže, Aiše, Esme i Fatime, radijallahu te'ala anhunne, priliči da se nevjernici naslađuju tvojim tijelom ... Oprez! Oprez! Shvataš li sada koliku brigu islam vodi o ženi?! Koliku joj pažnju posvećuje?! Jesi li čula za ovaj hadis kojeg prenosi Ebu Hurejre, radijallahu te'ala anhu, da je Allahov poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Dvije vrste ljudi od stanovnika Vatre nikada nisam vidio: ljudi s kojima su bičevi poput kraljkih repova, njima će udarati druge ljude; i odjevene žene koje kao da su neodjevene, koje uvijajući svojim ramenima hodaju poput bludnica, glave su im poput grba horosanskih deva. Neće ući u džennet niti će osjetiti njegov miris, a doista, miris dženneta se osjeti na tolikoj i tolikoj udaljenosti." (Muslim, 5582, 7194; Bejheki u Sunen el-kubra, 2/234 i u Šuabul-imanu, 5124, 7554; Taberani u Kebiru, 445, 1054, i u Evsatu, 1879, 6016; Es-silsiletu es-sahiha, 1326, 2501; Sahih et-tergib ve et-terhib, 2044; Sahih ve daif el-džami'i es-sagir,

7427; Miškatu el-mesabih, 3524)

Čedna djevojko muslimanko, vrata tevbe-pokajanja su otvorena! Najmilostiviji, naš Uzvišeni Gospodar oprost će svakom onom ko Mu se iskreno pokaje i od Njega zatraži oprost! Ukoliko si izlazila iz svoje kuće na ulicu, nepokrivena, svakako obučena, nagizdana s jakim parfemima... STANI, VRATI SE i...dođi ... dođi u prostranstvo Allahove milosti! Znaj da se tvome povratku raduje najviše ... šta misliš ko?! Tvoj babo, majka?! Tvome povratku najviše se raduje tvoj Gospodar, Allah, Koji mnogo zahvaljuje i blagodaran je.

Budi zadovoljna Allahom svojim Gospodarom, Muhammedom, sallallahu alejhi ve sellem, svojim poslanikom, islamom svojom vjerom, Kur'anom i sunnetom svojim vodičem u svakodnevnom životu!

Do sljedećeg susreta pozdravljam te najljepšim pozdravom, pozdravom stanovnika dženneta: Es-Selamu alejkum we rahmetullahi we berekatuhu.

Eselamu alejkum

Da li je dozvoljeno ženi da ofarba samo jedan dio glave ili nekoliko čuperaka kose, Allah da vas Uzvišeni nagradi?

Ve alejkumus-Selam!

Nema smetnje da žena farba kosu ili određene dijelove kose, jer u šerijatskim izvorima ne postoji argument koji brani takav postupak. Međutim, pri farbanju kose treba voditi računa o tri stvari: Prvo, da boja ne spriječava dolazak vode do kose, jer bi u tom slučaju potiranje po glavi bilo neispravno. Drugo, da način farbanja nije svojstven nevjernicama ili teškim griješnicama. Treće, da se izbjegava crna boja, jer je zabranjena jasnim hadisima. Ibn-Abbas prenosi da je Poslanik, s.a.v.s., rekao: "Pod kraj svijeta biće ljudi koji će se bojati u crno, neće ni osjetiti Džennetski miris." (Ebu-Davud i Hakim, sa dobrim lancem prenosilaca. Vidjeti: Fethul-Bari. 6/499). Došao je Ebu-Kuhafe na dan oslobođenja Mekke, a njegova kosa i brada kao bijeli cvetovi. Kada ga je vidio, Poslanika, s.a.v.s., reče: "Promijenite ovo, ali izbjegnite crnu boju." (Nesai i Ebu-Davud, sa ispravnim lancem prenosilaca), a Allah najbolje zna.

Es-Selamu alejkum!

odgovorio Mr. Safet Kuduzović

Usreći te kada je pogledaš

Rekao je Allahov poslanik, sallallahu alejhi ve sellem: „Dvojici njihov namaz neće mimoći njihove glave; odbjeglom robu od njegova vlasnika, sve dok mu se ne vrati i neposlušnoj ženi njenom mužu, sve dok se ne vrati u poslušnost“ (Taberani-Sahih Sahihu Dzamia 136.)

Piše Ummu Mu'az Smajlović - Univerzitet „Umu-Qura“ Mekka

Ovo su savjeti za suprugu, vlasnicu kuće i majku koja želi da od njene kuće učini sigurno mjesto koje okružuje ljubav, milost i mirnoća. Sestro mu'minko - uzmi ovih deset savjeta i sa njima ćeš zadovoljiti svoga Gospodara, te ćeš usrećiti svoga supruga i sačuvati ćeš svoje kraljevstvo!? Zaista zbog grijeha propadaju države i ruše se kraljevstva, pa nemoj da se tvoja kuća sruši zbog grijeha i nepokornosti prema Allahu, subhanehu ve te 'ala.

Bogobojaznost i udaljavanje od grijeha

O Allahova robinjo, čuvaj Allaha pa će te Allah sačuvati, i sačuvati će ti tvoga supruga i tvoju kuću, zaista pokornost sjedinjava srca i čini ih međusobno samilosnim, dok grijesi i nepokornost djeluju suprotno. Zbog toga čuvaj se svih grijeha, a naročito: ostavljanja namaza ili njegovo odgađanje, sijela u kojima se ne čuje osim gibel - ogovaranje ili nemimet - rekla -kazala, neodgajanja djece islamskim odgojem i nepodučavanju djece osnovnim temeljima islama. Čuvaj se grijeha oponašanja žena „nemuslimanki“, koji može biti u nošnji ili drugim običajima. Rekao je Allahov poslanik, sallallahu alejhi ve sellem: „Onaj ko oponaša jedan narod, od njih je! (Ebu Davud-Sahih Irvau Galil 1269 Albani) Čuvaj se zapostavljanju

supruga i nepokornosti prema njemu, te ostavljanja islamskih propisa u oblačenju, naročito prilikom izlaska iz kuće.

Upoznati supruga

Obaveza na svaku ženu je da upozna njenog supruga, da zna ono što on voli te da se tome odaziva i da zna ono što on ne

voli te da se toga kloni osim ukoliko u tom njenom slušanju prema mužu nije nepokornost prema Allahu Uzvišenom. U tom slučaju nema pokornosti stvorenju u nepokornosti Stvoritelju. Upoznavanje supruga i njegove čudi biva od samog početka bračnog života, kako bi se spriječile moguće međusobne nesuglasice. Najljepši primjer za to je priča kadije Šurejha, Allah mu se smilovao, kad je njegova žena Zejneb u njihovoj prvoj bračnoj noći pitala o onome što on voli, pa da mu u tome udovolji i o onom što mu je mrsko pa da se i ona udalji od toga. Ona se nakon toga cijeli njihov zajednički život pridržavala njegovih riječi od te prve noći i nije čudo što je rekao kadij Šurejh: „Proveo sam sa njom dvadeset godina i nikada se nisam na nju naljutio!“ Subhanallah, zar ima išta ljepše od toga da tako proteče jedan bračni život i da te tvoj suprug sačuva u najljepšoj uspomeni.

Istinska poslušnost prema mužu i lijep međusobni život

Pravo muža kod njegove supruge je ogromno ... Rekao je Allahov poslanik, sallallahu alejhi ve sellem: „Da sam ikome naredio da učini nekome sedždu mimo Allaha, naredio bih ženi da učini sedždu njenom mužu! (Ebu Davud ,Tirmizi-Sahih Sahihu Dzamia 5239 Albani) .

I prvo od tih prava je poslušnost u onome što nije nepokornost prema Allahu subhanehu ve te 'ala, lijep suživot i nečinjenje prijestupe prema njemu. Rekao je Allahov poslanik, sallallahu alejhi ve sellem: „Dvojici njihov namaz neće mimoći njihove glave; odbjeglom robu od njegova vlasnika, sve dok mu se ne vrati i neposlušnoj ženi njenom mužu, sve dok se ne vrati u poslušnost.“ (Taberani-Sahih Sahihu Dzmia 136.) Zbog toga je Aiša, radijallahu anha, majka vjernika, rekla savjetujući žene: „O skupino žena, kad bi ste vi znale koliko je pravo vaših ljudi kod vas, svaka od vas bi sa svojim obrazom brisala prašinu sa njegovih stopala.“ Zaista ćeš sa svojom poslušnošću i pokornošću prema tvome mužu, sa Allahovim, subhanehu ve te 'ala dopustom, biti najbolja žena. Allahov poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je upitan: „Koja je najbolja žena?“, pa je odgovorio: „Ona koja te usreći kada je pogledaš, i poslušna te kada joj narediš, i ne razilazi se sa tobom u njenoj duši i njenom imetku sa onim što ti mržiš.“ (Ahmed i Nesai- Sahih Sahihu Dzamia 3298) Zar nije rekao Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem: „Žena koja klanja njenih pet dnevnih namaza, posti mjesec Ramazan, sačuva njeno stidno mjesto i poslušna je njenom mužu, ući će u džennet na koja god vrata bude htjela. (Ebu Neim-Sahih Miskatu Mesabih 3254 Albani)

Zadovoljstvo i skromnost

Svaka žena muslimanka i istinska vjernica treba da je zadovoljna sa onim što joj se pruža, bilo to malo ili puno, i ne treba da opterećuje njenog muža sa traženjem stvari koje on nije u mogućnosti da joj pruži, ili zbog njegovog materijalnog stanja ili on gleda da neke stvari nisu potrebne. Zamisli kakav je bio odgoj žena *selefa*, Allah im se smilovao, kada bi muž jedne od njih krenuo da izađe iz kuće, ona bi ga posavjetovala rekavši mu: „Čuvaj se da ne zaradiš haram, jer zaista mi možemo da podnesemo glad, ali ne možemo da podnesemo džehennemsku vatru. To su bile one čija je briga bio ahiret, a u ovo sadašnje vrijeme - kako žene savjetuju njihove muževe kada izlaze iz kuće?

Ostavljam tebi odgovor na ovo pitanje jer sam ubijedena da ga ti znaš vrlo dobro.

Lijepo uređivanje kućnih poslova

Od lijepog uređivanja je: odgajanje djece lijepim odgojem, čišćenje kuće i lijepo uređivanje, pripremanje hrane u određeno vrijeme, trošenje suprugovog imetka u najbolje svrhe te da ga ne troši na ono što joj nije potrebno. Najbolji primjer za to kako žena da uređuje kuću njenog muža je majka jednog velikog islamskog učenjaka, poznatog kao Rebi`a Er-rej šejha Imama Malika, čiji otac je otišao u džihad,

ostavivši njegovu suprugu sa malenim sinom te ostavivši joj nešto imetka. Otišao je u džihad i nije se vratio trideset godina, za to vrijeme je njegova žena, Rebi`ina majka, sa novcem koji joj je ostavio njen muž, plaćala učitelje da podučavaju njihovog sina, te je izrastao u alima kojem se obraćalo i pitalo za njegovo mišljenje. Nakon 30 godina provedenih u džihadu, vratio se njen muž i davši joj kesu sa novcem, reče: „Stavi ovo sa onim što sam ti prije ostavio.“, te ode da klanja sabah namaz. Nakon namaza ugleda da se svijet iskupio oko nekog mladića, koji im je držao predavanje i sav očaran tim mladim šejhom poželi da je i njegov sin bude takav, te se vrati kući pričajući ženi o tom mladom šejhu. Ona mu reče: „Ti si me pitao za novac koji si mi ostavio, ja sam ga potrošila na odgoj našeg sina i onaj šejh što si ga vidio u mesdžidu je tvoj sin Rebi`a!“

Lijep suživot sa muževom porodicom

I njegovim bliznjim posebno sa njegovom majkom koja je od njegovih najbližih, Obaveza je svakoj ženi da poštuje suprugovu majku i njegove najbliže, da se strpi na njihovim pogreskama a posebno kad je u pitanju njegova majka i da izvršava ono što joj ona naredi. Znamo da su mnoge porodice razorene u koje je ušao razdor i nesuglasice zbog lošeg postupanja supruge prema muževoj majci, ne pazeći na to da joj dadne njeno pravo i ne pazeći na njene osjećaje kao majke naspram njenog sina, jer je ona ta koja je probdjela noći i dane odgajajući tog čovjeka koji je sada njen muž. Zato treba dobro paziti i uvažavati njeno pravo, rekao je Uzvišeni u prijevodu značenja: „Zar nagrada za dobro učinjeno djelo može biti nešto drugo do dobro. (Ar-Rahman 60.)

Dijeljenje suprugovih briga i teškoća

Ukoliko želiš da živiš u srcu svoga muža, živi njegove brige i njegovu tugu. Podsjetiti te na ženu koja nije prestala da živi u srcu njenog muža, čak i poslije njene smrti, a ni on nije zaboravio godine njene ljubavi. Nije prestao da je voli, zbog ljubomore njegove druge žene koju je oženio nakon nje, koja je rekla: „Nisam ni na jednu Poslanikovu ženu bila ljubomorna onoliko koliko sam bila ljubomorna na Hatidžu, a nisam je poznavala. Umrta je prije nego me je oženio, pa sam jednom rekla Allahovom Poslaniku, alejhisselam, čuvši kako je spominje tako mnogo: '... kao da na dunjaluku nije bilo žena osim Hatidže!', našto je odgovorio: 'Ona je povjerovala je u mene kada mi ljudi nisu vjerovali, i vjerovala mi je kada su me ljudi u laž utjerivali, i pomagala mi je sa njenim imetkom kada su mi drugi zabranjivali, i Allah mi je od nje podario sina.'“ (Buharija 6004) To je Hatidža, Allah sa njom bio zadovoljan, koja je potpomagala Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, u njegovim najtežim trenutcima, dijeleći sa njim njegove brige i teškoće.

Nastavak na sl. strani -->

Zahvala suprugu na njegovim lijepim postupcima

Nemoj zaboravljati njegovu dobrotu, je *onaj tko ne zahvaljuje ljudima ne zahvaljuje Allahu.* (Ahmed, Tirmizi, ocjenjen Hasenu Sahih) I nemoj da budeš poput one kojoj njen muž cijeli život čini dobro, zatim vidi od njega nešto loše pa mu kaže: 'Nisam nikada od tebe dobra vidjela.', jer je rekao Allahov poslanik, sallallahu alejhi ve selem: "O skupino žena - udjeljujte, zaista sam vas vidio od većine stanovnika vatre, pa su rekle: 'O Allahov Poslaniče, a zbog čega?', našto je odgovorio: 'Mnogo proklinjete i poričete supruga.'" (Buharija 304) A poricanje supruga je negiranje muževe dobrote i ne izvršavanje njegovog prava. A to se može postići sa lijepim osmijehom koji će iz njegovog srca otkloniti teret i umor kada se vrati sa posla ili sa traženjem ispirke za njega ukoliko je pogriješio prema tebi i da je to samo neznatna greška u moru njegovoj dobrota koje čini za tebe: „Allah neće pogledati u ženu koja ne zahvaljuje njenom mužu a ona je o njemu ovisna.“ (Bejheki i Nesai-Sahih Silsiletu Sahihe 289 Albani)

Čuvanje suprugovih tajni i prekrivanje njegovih nedostataka

Žena je sigurno mjesto tajni njenog muža, najbliskija mu je od svih ljudi, ona najbolje zna stvari koje su njemu posebne. Zaista ženska sijela nisu prazna od otkrivanja nedostataka muževa ili otkrivanja nekih njihovih tajni, a opasnost toga je velika i to je veliki grijeh. Na veličinu toga nam ukazuje to kada je jedna od Poslanikovih, sallallahu alejhi ve selem, žena proširila njegovu, alejhisselam tajnu, došla je kazna u tome da je se Poslanik, alejhisselam, odvojio od nje i nije joj se približio pun mjesec. Uzvišeni Allah je povodom ovog događaja objavio: "Kada je vjerovjesnik jednoj od svojih žena jednu tajnu povjerio pa je ona odala, a Allah je to njemu otkrio pa joj je bio jedan dio kazao a ostalo prešutio." (Prijevod značenja Et-Tahrir 3.) Zbog toga sestro muslimanko čuvaj tajne tvoga muža, prekrij njegove nedostatke i nemoj da ih otkrivaš osim kada to zahtijeva šerijatska dobrobit kao traženje tvog prava kod šerijatskog sudijske.

Razboritost i oštromnost

Od grešaka je i opisivanje mužu ljepotu drugih žena koje ona poznaje, a Poslanik je to zabranio kada je rekao: „Neka ne opisuje ljepotu žene njenom mužu kao da on u nju gleda.“ (Buhari 5240) Također od velikih bračnih grešaka je to što rade pojedine supruge prilikom povratka njihovih muževa kući. Njen muž se nije čestito ni odmorio od njegovih obaveza sa posla a ona mu počne spominjati šta je sve potrebno ukući i kako treba da stvari idu, te koliko je novca utrošeno na djecu itd. Također možda od najvećih grešaka i najproširenijih među udatim ženama je oblačenje najljepše odjeće i stavljanje najljepšeg nakita prilikom izlaska iz kuće, a u kući njenog muža ni ljepote ni ukrasa. Razborita žena klonit će se svega ovoga i učinit će njenu kuću njenom kraljevinom u kojoj je samo ona kraljica. Molim Allaha Uzvišenog da učini svaku muslimansku porodicu bez ijednog problema a svaku ženu -suprugu učini najsrećnijom ženom na dunjaluku i ahiretu.

Primjer plemenitog morala

U mjestima er-Rejj i el-Ehvaz u trećem stoljeću sudija je bio Musa ibn Ishak. I tako pregledajući sudske parnice našao je da u jednom slučaju žena kao stranka tuži muža da joj je dužan 500 dinara mehra, dok muž niječe da joj je išta dužan. I sudija mu zato na suđenju reče: "Daj svjedoke!"

On odgovori: "Doveo sam ih!"

Sudija pozva jednog svjedoka i reče mu: "Pogledaj u ženu da bi mogao pokazati na nju u svome svjedočenju."

Muž od žene upita: "Šta time misliš sudija?"

Na to mu sudija reče: "Svjedok mora pogledati tvoju ženu (koja je pokrivena preko lica, tj nosila nikab) da bi se uvjerio da je poznaje!"

Čovjeku se to međutim nije svidjelo da mu žena otkriva lice radi svjedočenja pred svijetom pa je na to izjavio: "Ja svjedočim sudijo da sam svojoj ženi dužan njen mehr za koji me tuži I neka sada ne otriva svoje lice."

Pošto je ovo čula, žena se zadivila svojim mužem što je spriječio da pred svjedocima otkrije svoje lice, štiteći je od očiju ljudi. I zato izjavi pred sudijom: "Ja svjedočim da sam mu poklonila svoj mehr i od mene mu halal bilo i na dunjaluku i na ahiretu!"

Na to sudija reče: "Ovo zapišite kao primjer plemenitog morala!"

Preuzeto iz djela: Terbijjetu-l-evlad fi-l-Islam, autor Abdullah Naish Ulvan

Allahu moj - priključi me karavani pokajnika

Rekla mi je: "Hana, uči dovu za mene! Možda, za nekoliko trenutaka, otpočeće moji prvi ahiretski dani. Moje putovanje je dugo. Opskrba za taj put slaba. Smrt me doziva. Imam mnogo grijeha, grijeha kojih se i ne sjećam, ali ih je Uzvišeni Allah tačno pobrojao i Njegovi meleki zapisali. Hana, uči dovu za mene!" Kada sam to čula suze su mi navrle na oči. Plakala sam. Nisam mogla da se suzdržim od plača. Babo se mnogo uplašio za mene. Nikada prije nije me vidio da plačem

Sestra Nura bila je izrazito blijedog lica, mršava tijela. Mnogo je učila Kur'an.

Tragala bih za njom i nalazila bih je u njenoj sobi na ruku'u ili sedždi. Nalazila bih je visoko podignutih ruku prema nebesima. Molila je svoga Uzvišenog Gospodara za milost. Ovakvo je bilo njeno stanje jutrom i večeri, naročito u zadnjim časovima noći. Ja sam mnogo čitala časopise, mnogo gledala televizor i video, toliko da sam postala i poznata po tome. Svoje obaveze prema Uzvišenom Allahu nisam izvršavala. Namaz nekada bih i klanjala ... često i ostavljala. Naveče, nakon puna tri sahata, gasila bih televizor i video. Začuo bi se ezan iz obližnjeg mesdžida, a ja bih odlazila u postelju. Nura, sa svoga mjesta gdje bi klanjala, dozivala bi me: "Nemoj spavati prije nego što klanjaš sabah namaz!" Odgovarala bih joj: "Uh! Ima još vremena. Ovo je prvi ezan za sabah namaz." Govorila bi mi: "Pripazi! Ima još sahat vremena. Nemoj da prespiš!" Ovako bi me dozivala sve dok je nije pogodila teška bolest i oborila je na postelju. Jedno veče me je pozvala da sjednem pored nje. Sjela sam pored nje i

upitala: "Šta ti treba?" Proučila mi je riječi Uzvišenog Allaha: "Svako živo biće će smrt okusiti! I samo na Sudnjem danu dobićete u potpunosti plate vaše, i ko bude od vatre udaljen i u džennet uveden - taj je postigao šta je želio; a život na ovom svijetu je samo varljivo naslađivanje." (Prijevod značenja *Alu Imran*, 185) Ušutjela je na kratko a zatim me upitala: "Zar ne vjeruješ u smrt?" Odgovorila sam: "Svakako, ali, Allah mnogo prašta i Samilostan je!" Upitala me je: "Zar ne vjeruješ da ćeš biti za svaku, malu i veliku stvar pitana?" Rekla sam: "Vjerujem, ali Allah mnogo prašta i Samilostan je, a i život je dug, ima vremena." - "Zar se ne bojiš iznenadne smrti?! Zar nije Hind bila mlađa od tebe a poginula je u saobraćajnoj nesreći?!" - upitala me je. Odgovorila sam joj: "Bojala sam se mraka, a sada si me ti uplašila i smrću! Kako ću da spavam?! Mislila sam da ćeš me obavijestiti kako si odlučila da ideš s nama ove godine na putovanje!" rekla je tihim, prigušenim glasom koji je zaparao moje srce: "Hana! Možda ću ja ... možda ću ja ove godine ići na daleko

putovanje! Možda ću putovati na drugo mjesto! Hana! Možda ja ove godine ..." Ušutjela je na kratko a zatim rekla: "Naši životi i naša smrt su u Allahovim rukama!" Plakale smo zajedno. Doktori su u tajnosti obavijestili babu da Hanin život na ovom svijetu neće još dugo potrajati, ali ... ko je to njoj došapnuo, ko ju je obavijesti o tome, ili ... ili je ona nešto predosjetila. Odjednom mi je rekla: "Nemoj da misliš da ovo kažem zato što sam bolesna! Možda ću ja duže živjeti od tebe! Možda bolesnik živi i po dvadesetak godina na postelji i možda zdrav insan zanoći ali ne i osvane. -A ti dragi brate i cijenjena sestro!možda živiš još 20, 30 ili 50 godina i šta nakon toga? Nema razlike svi ćemo jednog dana putovati s ovog svijeta: ili u džennet ili ... ili u džehennem.- Nastavlja Hana: krenula sam u svoju sobu da spavam a Nura me je dozvala i rekla: "Nemoj zaboraviti da ustaneš na sabah!"

Nastavak na sl. strani --->

Ujutro u 8 sati čula sam kucanje na mojim vratima. Subhanallah! Ovo nije vrijeme moga ustajanja! Čula sam povišene glasove. Čula sam plač. Bože moj, šta se desilo?! Obavijestili su me da se Nurino stanje pogoršalo i da ju je baba odveo u bolnicu. Rekla sam: "Inna lillahi ve inna ilejhi radži'un! Ništa od putovanja ove godine. Izgleda da nam je određeno da ove godine odmor provedemo kod kuće." U 1 sat poslije podne baba nas je nazvao iz bolnice i rekao: "Možete doći u posjetu Nuri." Došli smo u bolnicu. Ima se šta i vidjeti. Ovaj se spotiče u hodu. Onaj urla. Treći ne znaš je li od stanovnika dunjaluka ili ahireta. Ne znaš je li živ ili mrtav. -Ne zna čovjek vrijednost zdravlja sve dok ga ne izgubi. -Popeli smo se do Nurine sobe. Medicinska sestra nas je obavijestila da se Nurino stanje popravlja. Međutim, nisu nam dozvolili, osim da pojedinačno, svako ponaosob uđe kod Nure. Došao je red i na mene. Ušla sam i upitala: "Kako si Nuro? Tvoje stanje sinoć je bilo dobro. Šta ti se desilo?" Odgovorila mi je: "I sada sam, el-hamdu lillah, dobro." Rekla sam: "El-hamdu lillah, ali tvoja ruka tako je hladna! Šta ti je?" Moja druga ruka bila je kod njene potkoljenice. Odjednom je skupila svoje noge. "Halali mi što sam te skućila na ovom krvetu" - rekla sam joj. Odgovorila mi je: "Ništa! Ništa! Razmišljala sam o riječima Uzvišenog Allaha:

"I (kada) se noga uz nogu savije, toga dana će Gospodaru tvome priveden biti!" (Prijevod značenja El-Kijama, 29-30)

Rekla mi je: "Hana, uči dovu za mene! Možda, za nekoliko trenutaka otpočće moji prvi ahiretski dani. Moje putovanje je dugo. Opskrba za taj put slaba. Smrt me doziva. Imam mnogo grijeha, grijeha kojih se i ne sjećam, ali ih je Uzvišeni Allah tačno pobrojao i Njegovi meleki zapisali. Hana, uči dovu za mene!" Kada sam to čula suze su mi navrle na oči. Plakala sam. Nisam mogla da se suzdržim od plača. Babo se mnogo uplašio

za mene. Nikada prije nije me vidio da plačem.

Sve do akšama toga dana našom kućom vladala je mukla tišina. Svi smo iščekivali vijesti iz bolnice. Odjednom ... kod mene je ušla moja tećišna, zatim, moja amidžišna. Narod je počeo da pristiže. Glasovi su se pomiješali s plačom. Jednu stvar ... samo jednu stvar sam shvatila ... Nura ... Nura je umrla. Nisam mogla da razaberem ko mi je sve prilazio, niti šta mi

To več otišla sam u Nurinu sobu i sjela na njeno mjesto gdje bi obično obavljala namaz, padala na sedžu svome Uzvišenom Gospodaru. Prisjećala sam se Nure, s kojom sam se zajedno rodila. Nas dvije ... nas dvije, bile smo bliznakinje ... Prisjećala sam se Nure koja bi me često razveseljavala i razvedravala, savjetovala me kako da riješavam svoje probleme ... Prisjećala sam se Nure koja bi molila Uzvišenog Allaha za moju uputu. Koliko li je samo suza prolića opominjući me na smrt,

Sudnji dan i ono što nas čeka od iskušenja na taj dan.

Ovo je njena prva noć u kaburu! Allahu, Gospodaru moj! Smiluj joj se! Allahu moj, oprosti joj! Allahu moj, prosvijetli joj kabur!

Pogledala sam oko sebe. Tu je njen mushaf kojeg bi često čitala. Tu je njena sedžada na kojoj bi dugo stajala moleći se svome Gospodaru. Tu je i njena posteljina ... sva ... sva od ruža. Govorila bi: "Čuvat ću je za svoju udaju!" U sve to sam gledala i plakala. Nisam mogla da se suzdržim od plača. Molila sam Uzvišenog Allaha da je učvrsti u kaburskim iskušenjima ... odjednom ... upitala sam se: "Šta bi bilo da sam ja umrla umjesto Nure? Šta bi bilo da je ovo moja prva noć u kaburu?" -Da. Cijenjena sestro! Postavi sebi ovo pitanje. Šta da si ti ta o kojoj

večeras pričam? Gdje bi bio tvoj završetak? Odgovor ... Odgovor ostavljam tebi. - Kaže Hana: Iz plača me prenuo glas mu'ezzina: "Allahu Ekber, Allahu Ekber." Po prvi put osjetila sam rahatluk i smiraj duše. Ponavljala sam riječi mu'ezzina. Obukla sam ogrtač i klanjala sabah namaz. Nakon namaza dugo sam molila Uzvišenog Allaha. Allahu moj, oprosti mi! Allahu moj, smiluj mi se! Allahu moj, priključi me karavani pokajnika!

Preuzeto sa predavanja „Odabrali smo za vas“ od uvaženog šejha Halida Rašida

je ko sve govorio ... bila sam sva izgubljena ... Odjednom su me protresli i rekli da babo želi da se zadnji put oprostim sa sestrom Nurom. Prekrivena do glave ležala je na postelji. Dok sam je ljubila u čelo, prisjetila sam se kako izgovara riječi:

"I (kada) se noga uz nogu savije!" (Prijevod značenja El-Kijama, 29)

Tada sam shvatila pravo značenje tih uzvišenih riječi:

"Toga dana će Gospodaru tvome priveden biti." (Prijevod značenja El-Kijama, 30)

Kako da se bolesnik očisti i pripremi za namaz?

1. Bolesnik je obavezan što je obavezan i zdravi insan, da se očisti od male i velike nečistoće; da se abdesti nakon male a okupa nakon velike nečistoće.
2. Prije nego što se abdesti, obaveza mu je da se očisti od nečistoće, ukoliko je obavio malu ili veliku nuždu, vodom, kamenom ili drugim čime se može postići čišćenje.
  - Ukoliko se čisti kamenom, onda su mu neophodna tri čista kamena;
  - Ne smije se čistiti izmetom, kostima, hranom i svim što je sveto;
  - Najbolje je da se očisti kamenom ili njemu sličnim poput: maramice, ili komadića cigle, ili nečim sličnim, a zatim se očisti vodom, jer, kamenom se otklanja nečistoća, dok vodom se čisti mjesto unečišćeno nečistoćom, pa se time postiže najbolje čišćenje;
  - Čovjek može da bira bilo da se očisti vodom ili da se očisti kamenom i njemu sličnim. Ukoliko bude htio da odabere samo jedno od dvoga spomenutog, bolje mu je da se ograniči na vodu jer se njome postiže potpunije čišćenje;
  - Ukoliko se pak, ograniči na čišćenje kamenom, potrebna su mu tri čista kamena kojima se može postići čišćenje. Ako ne uspije da se očisti sa tri kamena, treba uzeti četvrti i peti kamen, ili još sve dok se ne očisti, ali je najbolje da se ograniči na neparan broj;
  - Nije dozvoljeno da se čisti desnom rukom, osim ako ne bude u mogućnosti da to učini lijevom.
3. Ukoliko bolesnik ne bude mogao da se abdesti vodom strahujući da će mu se bolest pogoršati ili otežati i odgoditi liječenje, na njemu je da uzme tejemum. Tejemum će uzeti tako što će udariti svojim rukama po zemlji, zatim svojim dlanovima potirati svoje lice (u istoj onoj mjeri u kojoj i pere svoje lice vodom) i poslije toga svoje šake do zglobova s vanjske strane.
  - Dozvoljeno mu je da uzme tejemum od bilo koju stvar koja na sebi sadrži zemljanu prašinu, kao npr. Ukoliko se na zidu nalazi takve prašine dozvoljeno mu je da uzme tejemum od

takav zid;

-Sa takvim tejemumom može da klanja mnogo namaza i nije obavezan da obnavlja tejemum;

-Tejemum kviri sve što kviri i abdest i pored toga dolazak vode ukoliko je razlog uzimanja tejemuma bio neposjedovanje vode.

4. Ukoliko se radi o lakšoj bolesti za koju se ne strahuje da će se povećati upotrebom vode, ili njeno izliječenje odgoditi ili otežati, poput glavobolje ili zubobolje, ili bolesti kojoj ne šteti upotreba vode, takvoj osobi nije dozvoljeno uzeti tejemum. Tejemum je dozvoljeno uzeti kada postoji opravdana opasnost, dok u ovom slučaju ne postoji nikakva opasnost po bolesnika i u tom slučaju nije mu dozvoljeno uzeti tejemum.
5. Ako bolesnik nije u stanju da se sam abdesti ili da sam uzima tejemum, u tome će mu pomoći drugi i to nimalo neće uticati na ispravnost njegovog abdesta ili tejemuma.
6. Ukoliko onaj koji na svome tijelu ima opekotine, rane, lomove ili bolest kojoj šteti upotreba vode, odžunubi se, dozvoljeno mu je uzeti tejemum. Ako nešto od tijela može da opere vodom onda će to i učiniti a za ostali dio tijela uzeti tejemum.
7. Onaj koji na jednom od svojih organa koji se peru tokom abdesta ima opekotine i rane pokušat će da ih opere vodom. Ako mu to bude štetilo, onda će samo dotično mjesto potirati vlažnom rukom, pa, ako ga i to bude ozljeđavalo, onda će uzeti tejemum.
8. Onaj koji na nekom od svojih organa koji se peru tokom abdesta bude imao zavoj, samo će tokom abdesta, prema redoslijedu, potirati taj zavoj i to će mu biti dovoljno, pa makar taj zavoj i ne stavio pod abdestom.
9. Na bolesniku je da se što je moguće više potruži da prije namaza očisti od nečistoće svoje tijelo, odijelo i mjesto gdje će klanjati. Ako to ne bude u mogućnosti obaviti će namaz u onome u čemu je i gdje je, i za to neće imati grijeha.
10. Ukoliko bolesnik bude imao problema s mokraćom koja mu neprestano izlazi, na njemu je da se očisti od nje, da očisti tijelo ukoliko je unečišćeno njome, abdesti se za svaki namaz nakon što nastupi namasko vrijeme, za namaz pripremi sebi čistu odjeću ako mu to ne predstavlja poteškoću i za svaki slučaj da mjesto izlaska mokraće zaštiti krpom ili sličnim, kako mokraća ne bi dospjela do tijela, odjeće i mjesta gdje se obavlja namaz.

(Stalna komisija za fetve, 17 798)

Da li je doktorici koja prisustvuje porođaju obavezno da se okupa ili joj je dovoljno da uzme abdest

Spomenutoj doktorici nije obaveza da se okupa, niti da se abdesti zbog toga što prisustvuje porođaju, nego joj je obaveza da opere onaj dio tijela ili odjeće koji je unečišćen krvlju prilikom porođaja. Međutim, ako je prilikom porođaja dotaknula polni organ žene porođilje, a bila je pod abdestom, njen abdest je pokvaren.

(Stalna komisija za fetve, 4 481)

Kako da se abdesti i obavlja namaz osoba koja ima sa sobom kateter i vrećicu u koju se izlučuje mokraća

Spomenuta osoba će klanjati u svom spomenutom stanju, poput osobe kojoj mokraća neprestano izlazi ili žene koja ima istihazu. Nakon što nastupi vrijeme namaza klanjat će u svom stanju. Uzet će tejemum ukoliko nije u stanju da se abdesti, a ako jeste onda mu je obaveza da se abdesti shodno riječima Uzvišenog: "zato se Allaha bojte koliko god možete!" (Prijevod značenja Et-Tegabun, 16) Ono što izlazi iz njega to mu neće uticati na njegov abdest i namaz, ali neće se abdestiti sve dok ne nastupi namasko vrijeme. Klanjat će i neće se obazirati na ono što izlazi iz njega, jer je prisiljen da obavi namaz u takvom stanju, poput osobe kojoj neprestano izlazi mokraća ili žene koja ima istihazu. Sve spomenute osobe klanjat će sve namaze u njihovim vremenima, učiti Kur'an iz mushafa, tavafiti oko Ka'be ukoliko se tavaf izvodi u jednom namaskom vremenu. Kada istekne namasko vrijeme ustegnuće se od svega spomenutog sve dok se ne abdesti za novo nastupilo namasko vrijeme.

Šejh Abdul-Aziz bin Baz, rahmetullahi te'ala alejh

Da li secioniranje ili obdukcija mrtvačkih tijela obavezuje ljekare ili medicinske sestre da se abdeste ili okupaju

Secioniranje ili obdukcija mrtvih tijela ne kvare abdest i ne obavezuje uzimanje novog abdesta, kupanja pogotovo.

(Stalna komisija za fetve, 8 693)

Da li pregled dva otvora kvare abdest kod doktora ili doktorice, svejedno da li se taj pregled obavljao u rukavicama ili bez njih

Doticanje dva otvora, prednjeg ili stražnjeg, bez pregrade kvare abdest zbog riječi Allahovog poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, u hadisu Safvana, radijallahu te'ala an: "Ko dodirne polni organ, neka se abdesti!" Imam Ahmed, rahmetullahi te'ala alejh, kaže: "Hadis je vjerodostojan." Ovakav odgovor podupiru i mnogi drugi vjerodostojni hadisi.

(Stalna komisija za fetve, 6 908)

Hidžra iz nevjerničkih zemalja

Što se tiče riječi Allahovog poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, Safvanu: *"Hidžra je završena ..."*, tj. prestala je hidžra iz Mekke, jer je hidžra iseljenje iz nevjerničke države, pa ukoliko se ta država oslobodi i prestane biti nevjernička, tada prestaje i hidžra iz nje. I takav je slučaj sa svakom nevjerničkom državom koja se oslobodi, prestaje hidžra iz nje, naprotiv ostaje da se čini iseljenje, hidžra, u tu državu koja je postala islamska

Prijevod „El-Mugni“, (13/149-152. str.) Ibnu-Kudame el-Makdisi, rahimehullah

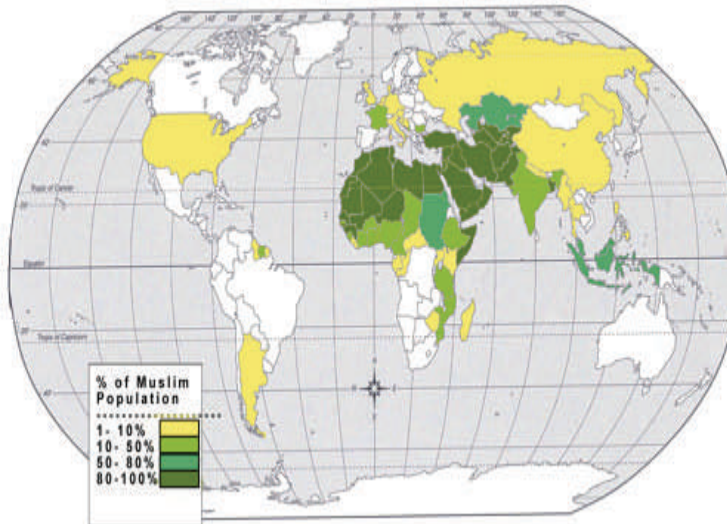
Hidžra je preseljenje iz zemlje nevjerstva u zemlju islama. Uzvišeni Allah kaže, kao što stoji u prijevodu značenja: *"Kad budu uzimali duše onima koji su se prema sebi ogriješili, meleki će upitati: 'Šta je bilo s vama?' - 'Bili smo potlačeni na Zemlji' - odgovoriće. - 'Zar Allahova Zemlja nije prostrana i zar se niste mogli nekud iseliti?' - reći će meleki, i zato će njihovo prebivalište biti džehennem, a užasno je on boravište."* (Prijevod značenja *En-Nisa'*, 97)

Od Allahovog poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, se prenosi da je rekao: *"Ja se odričem svakog muslimana koji je među mušricima, jedan drugom vide vatru!"* - tj. žive tako blizu da ukoliko nalože vatru i jedni i drugi, musliman vidi vatru mnogobožaca, a i oni vide njegovu vatru, (odnosno kuću u kojoj se loži vatra). Hadis su zabilježili: Nesai, 4780; Ebu-Davud, 2645; Tirmizi, 1604; Taberani u Kebiru, 2264, 2265; Bejheki, 8/131, preko Kajs b. Ebi-Hazima od Džerir b. Abdullaha. Ebu-Davud i Tirmizi zabilježili su ovaj hadis sa spojenim lancem prenosioca u kojem je

spomenut Džerir b. Abdullah, dok je Nesai isti hadis zabilježio s prekinutim lancem prenosioca u kojem izostaje Džerir. Imam Ševkani u svome vrijednom djelu "Nejlul-evtar" (5/94) spominje da su Buharija, Ebu-Hatim, Ebu-Davud, Tirmizi i Darekutni preferirali mišljenje da je hadis *mursel*, dakle s prekinutim lancem prenosioca, u

dana kako ističe većina islamskih učenjaka. Neki od njih kažu: "Naprotiv, hidžra je završena, više ne postoji, zbog riječi Allahovog poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem: *'Nema hidžre poslije osvojenja (Mekke)'* i riječi: *'Hidžra je završena, ali ostaju borba i namjera'*. Hadis su zabilježili: Ahmed, 1/226, 315, 316, 355;

Buharija, 1834, 2783, 2825, 3077; Muslim, 1353-445; Ebu-Davud, 2480; Tirmizi, 1590; Nesai, 7/146, od Ibn-Abbasa, radijallahu te'ala 'anhuma. Prenosi se da je Safvanu b. Umejju, nakon što je primio islam, rečeno: "Nema vjere onaj ko ne učini hidžru", pa je došao u Medinu. Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, ga je upitao: *"Eba-Vehb! Šta te je dovelo?"* Odgovorio je: "Rečeno mi je: 'Doista, nema vjere onaj koji ne učini

kojem nedostaje ashab Džerir b. Abdullah, dok je, istaknuti učenjak Muhammed Nasiruddin Albani, rahmetullahi te'ala 'alejh, hadis ocijenio vjerodostojnim: Irvaul-galil, 1207. Pored spomenutog ajeta i hadisa postoji još mnogo šerijatskih tekstova slične sadržine. Propis hidžre ostaje i ona se ne prekida sve do Sudnjeg

hidžru! Na to mu je Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: *"Eba-Vehbe! Vрати se u dolinu Mekke. Dozvoljavam vam da stanujete na svome mjestu. Hidžra je završena, ali je ostala borba i namjera!"*

Nastavak na sl. strani —>

Hadis s ovim riječima bilježe: Se'id b. Mensur u svome Sunenu, 2/137; Bejheki, 1/9, 6-71; Ibn ebi-Asim, 1/97.

Šejh Albani kaže da je lanac prenosioca ovog hadisa dobar, Irvaul-galil, 5/9. Dok, sličan hadis bilježe Ahmed, 3/401 i Nesai, 4169; za kojeg šejh Albani kaže da je vjerodostojan.

Što se tiče nas (pravnika hanbelijske škole) mi uzimamo hadis Muavije, radijallahu te'ala 'anh, koji kaže: „Čuo sam Allahovog poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, da kaže: *-Hidžra neće prestati sve dok ne prestane i tevba (pokajanje), a tevba neće prestati sve dok se Sunce ne pojavi sa Zapada-*“ Hadis bilježe: Ebu-Davud, 2479 i šejh Albani, rahmetullahi te'ala 'alejhi, kaže za hadis da je vjerodostojan; Ahmed, 4/99; Nesai u Es-sunenu el-kubra, 8711. Takođe, od Allahovog poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, se prenosi da je rekao: *"Hidžra neće prestati sve dok traje borba!"* Hadis su zabilježili: Ahmed, 5/270; Nesai, 3172, 3173 i šejh Albani za hadis kaže da je vjerodostojan; Ibnu-Hibban, 4866 i šejh Šuajb Arnaut za hadis kaže da je vjerodostojan; Tahavi u Muškilu el-asar, 3/258; Bejheki, 9/17-18; Mizzi u Tuhfetu el-ešraf, 6/402-403.

Što se tiče hadisa: *"Nema hidžre poslije osvojenja"*, tj. nema potrebe za hidžrom iz zemlje koja se osvoji i oslobodi.

Takođe, što se tiče riječi Allahovog poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, Safvanu: *"Hidžra je završena ..."*, tj. prestala je hidžra iz Mekke, jer je hidžra iseljenje iz nevjerničke države, pa ukoliko se ta država oslobodi i prestane biti nevjernička, tada prestaje i hidžra iz nje. I takav je slučaj sa svakom nevjerničkom državom koja se oslobodi, prestaje hidžra iz nje, naprotiv ostaje da se čini iseljenje, hidžra, u tu državu koja je postala islamska.

Ljudi se u pogledu hidžre mogu se podijeliti na tri kategorije

Prva kategorija: Oni kojima je hidžra, iseljenje iz nevjerničke države obavezno. To je svaki onaj koji može da učini hidžru a nije u mogućnosti da ispoljava svoju vjeru u dotičnoj nevjerničkoj državi. Njemu hidžra

biva obaveznom zbog riječi Uzvišenog Allaha: *"Kad budu uzimali duše onima koji su se prema sebi ogriješili, meleki će upitati: 'Šta je bilo s vama?' - 'Bili smo potlačeni na Zemlji' - odgovoriće. - 'Zar Allahova Zemlja nije prostrana i zar se niste mogli nekud iseliti?' - reći će meleki, i zato će njihovo prebivalište biti džehennem, a užasno je on boravište."* (Prijevod značenja En-Nisa', 97) Ova opasna prijetnja upućuje na obaveznost hidžre. Ispoljavanje vjere je obavezno i sve ono čime će se ispuniti ta obaveza takođe

Hasan el-Basri
je napisao
Omer ibn-
Abdulazizu:
"Ne traži pomoć od
nekeg drugog mimo
Allaha pa da te
Allah njemu
prepusti."

postaje obavezno, tako da je hidžra za onog koji je u mogućnosti da je učini u mjesto gdje će slobodno moći ispoljavati svoju vjeru, za razliku od njegove situacije u prethodnom mjestu, obaveza

Druga kategorija: Oni za koje nema hidžre. To su svi oni koji nisu u mogućnosti da je učine zbog bolesti, prisile na boravak, slabosti, poput žena, djece i njima sličnim. Za takve nema hidžre zbog riječi Uzvišenog Allaha, kao što stoji u prijevodu značenja: *"Samo nemoćnim muškarcima, i ženama, i djeci, koji nisu bili dovoljno snalažljivi i*

nisu znali puta, Allah će, ima nade, oprostiti jer Allah briše grijehe i prašta." (Prijevod značenja En-Nisa', 98-99) I uopće im se ne preporučuje da čine hidžru jer nisu u mogućnosti.

Treća kategorija: Oni kojima se preporučuje hidžra iz nevjerničke države, ali ista nije i obavezna. To je svaki onaj koji je u mogućnosti da učini hidžru ali isto tako je i u mogućnosti da u dotičnoj nevjerničkoj državi ispoljava svoju vjeru. Takvom se preporučuje hidžra kako bi bio u mogućnosti da se bori protiv nevjernika

kada se ukaže potreba za tim, kako bi povećao brojno stanje muslimana, a umanjio brojno stanje kod nevjernika, kako bi se sačuvao mješanja s njima i gledanja loših djela koja nevjernici svakodnevno čine. Međutim, hidžra mu ne biva obaveznom zbog njegove mogućnosti ispoljavanja svoje vjere. Kao što se prenosi da je Abbas, radijallahu te'ala 'anh, amidža Allahovog poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, boravio u Mekki, a bio je prihvatio islam (Pogledaj El-Isabe, 3/631) Takođe, prenosi se da su Nu'ajm b. En-Nehhamu, radijallahu te'ala 'anh, kada je htio da učini hidžru došli iz njegovog naroda Benu Adijj i rekli mu: *"Ostani kod nas i budi na svojoj vjeri! Čuvat ćemo te od onog ko ti želi zlo! ..."* Pa je Nu'jm jedno vrijeme boravio kod svojih, da bi nakon nekog vremena učinio hidžru. Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao mu je: *"Tvoj narod je bio bolji prema tebi nego što je moj narod prema meni! Moj narod me istjerao i htio da me ubije, dok, tvoj narod tebe je sačuvao i zaštitio te zla drugih!"* Nu'ajm, radijallahu te'ala 'anh, je na to odgovorio: *"Naprotiv, Allahov poslanice! Tvoj narod te istjerao u pokornost Allahu, subhanehu ve te'ala, i borbu protiv Njegovog neprijatelja, dok je mene moj narod odvratio od hidžre i pokornosti Allahu, subhanehu ve te'ala."* (El-Isabe, 6/459)

Kako poslije Ramazana

U Ramazanu sam se približavao Allahu, subhanehu ve te'ala. Mnogo sam klanjao dobrovoljne namaze. U tome sam osjećao slast 'ibadeta. Mnogo sam učio Kur'an plemeniti. Namaz u džematu nisam izostavljao. Svoj pogled sam čuvao od onoga što je Uzvišeni zabranio. Međutim, poslije ramazana izgubio sam onu slast u 'ibadetu

Autor: Abdullah b. Abdurrahman b. Džibrin

Šta poslije Ramazana? U Ramazanu sam se približavao Allahu, subhanehu ve te'ala. Mnogo sam klanjao dobrovoljne namaze. U tome sam osjećao slast 'ibadeta. Mnogo sam učio Kur'an plemeniti. Namaz u džematu nisam izostavljao. Svoj pogled sam čuvao od onoga što je Uzvišeni zabranio. Međutim, poslije ramazana izgubio sam onu slast u 'ibadetu. Onu žudnju i ustrajnost u 'ibadetu nikako ne mogu da povratim. Sada, mnogo često propustim sabah namaz u džematu. Prestao sam sa mnogobrojnim dobrovoljnim namazima. Prestao sa mnogobrojnim učenjem Kur'ana. Prestao sam ... Prestao sam ... Prestao sam ... Pa, ima li za ovakvo stanje rješenja i lijeka?

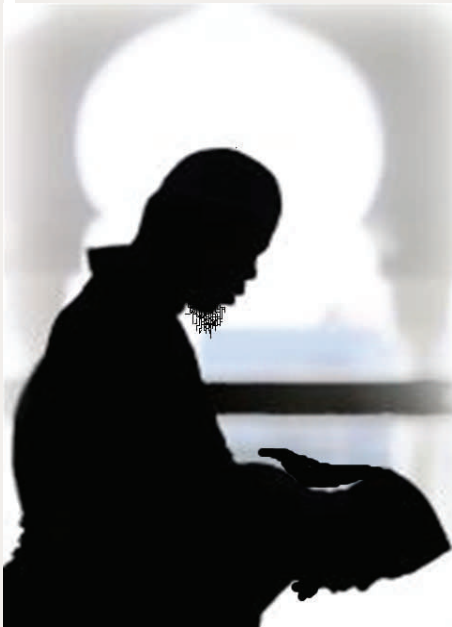
Dragi moj brate, nudim ti deset stvari za ustrajnost u dobrim djelima nakon ramazana:

Prvo i prije svega, traženje pomoći od Uzvišenog Allaha za uputu i učvršćenje na njoj. On Uzvišeni hvali dovu onih kojima je dato veliko znanje: "Gospodaru naš, ne dopusti srcima našim da skrenu, kada si nam već na pravi put ukazao, i daruj nam Svoju milost; Ti si, uistinu, Onaj koji mnogo daruje!" (Alu-Imran, 8)

Često druženje s dobrim vjernicima i nastojanje da se što više prisustvuje općim skupovima gdje se veliča i slavi Uzvišeni Allah, poput predavanja i skupovima poput zijareta. Upoznavanje sa životopisom ispravnih

prethodnika čitajući knjige koje govore o njima ili slušajući predavanja, posebno životopis ashaba, Allah svima njima bio zadovoljan. Doista, njihov životopis kod vjernika pobuđuje velike težnje i ambicije.

Često slušanje predavanja islamskog sadržaja, poput hutbi ili vazova i posjećivanje islamskih audioteka.

Revnost u izvršavanju propisanih ibadeta, poput pet dnevnih namaza ili napaštanje propuštenih dana ramazanskog posta. Doista, u tome je veliko dobro.

Revnost u izvršavanju dobrovoljnih 'ibadeta, makar oni bili i mali, ali dragi duši. Doista,

Allahu su najdraža djela koja su stalna, pa makar bila i mala, kao što kaže Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem.

Otpočeti s učenjem Allahove, subhanehu ve te'ala, knjige napamet, ustrajavati u njenom čitanju i ponavljanju naučenog na dnevnim namazima.

Često spominjanje Uzvišenog Allaha i mnogobrojno traženje oprosta od Njega Uzvišenog. Kako li je lahko to djelo, a kako li je njegova vrijednost velika! Doista njime se povećava iman i jača vjerničko srce.

Svako udaljavanje od onoga što će upropastiti srce: od lošeg društva, televizora i satelitskih antena, slušanja pjesme, muzike i muzičkih instrumenata, čitanja nemoralnih časopisa.

I na kraju savjetujem te da požuriš sa tevdom ... iskrenom tevdom ... nakon koje, ako Bog da, više nema povratka lošim djelima. Doista, Uzvišeni Allah mnogo se raduje tevbi Svoga roba kada se pokaje.

Plemeniti brate, ne budi od onih koji znaju za Allaha samo u mjesecu ramazanu. Ispravni prethodnici bi govorili za takve: "Loši su to ljudi. Ne znaju za Allah osim u mjesecu ramazanu!" Vidimo se, dragi moj brate, u sljedećem ramazanu do kojeg ti želim puno zdravlja i ustrajnosti u Allahovoj vjeri, ako Bog da.

Hadždž i njegove vrijednosti

Prenosi se od Ibn-'Abbasa, radijallahu 'anhuma, da je neka žena iz plemena Džuhejne došla kod Resulullaha, sallallahu 'alejhi ve sellem, i rekla: *"Zaista se moja majka zavjetovala da će obaviti hadždž i umrla je ne obavivši ga. Da li ja mogu umjesto nje obaviti hadždž?", on reče: "Da, obavi hadždž za nju." Kad bi ti znala da tvoja majka ima dug, da li bi ga isplatila?" Ispunite dug prema Allahu, jer Allah je najpreči da se prema Njemu ispunjavaju obaveze"*

Piše: Cokoja Saudin

Na naredbu hadždža, kao petog islamskog šarta, Uzvišeni Stvoritelj je ukazao slijedećim riječima: "...Hodočastiti Hram dužan je, Allaha radi, svaki onaj koji je u mogućnosti; a onaj koji neće da vjeruje - pa, zaista, Allah nije ovisan ni o kome." (Prijevod značenja Alu-Imran 97) Prenosi se da je Resulullah, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: "O ljudi, Allah vam je propisao hadždž, pa ga obavite..." (Muslim) Dužnost hadždža je potvrđena Kur'anom, sunnetom i idžma'om, tako da osoba koja negira obavezu hadždža, kao stroge dužnosti (farza) smatra se nevjernikom. Onaj ko potvrđuje da je hadždž farz, ali ga zanemari, njegovo vjerovanje je u velikoj opasnosti.

Nek se pripaze oni koji odgađaju hadždž

Potvrđeno je od Omera, radijallahu 'anhu, da je rekao: "Nek` umre kao Jevrej ili kao

Kršćanin!" - ponovio je to tri puta - "čovjek koji umre, a ne obavi hadždž, a imao je mogućnosti, te odbio da ga obavi." (El-Bejhki) Prenosi se od El-Hasana, da je rekao: "Rekao je Omer ibn el-Hattab: "Odlučio sam da pošaljem ljude u neke krajeve, pa da uvide ko sve ima mogućnost, te ne obavi hadždž, da im narede džizju. Oni nisu

što se prenosi od Ebu-Hurejre, radijallahu 'anhu: "Ko umre i ne obavi hadždž islama, a ništa ga ne spriječi, opravdani razlog ili vladar koji je silnik, nek umre tj. odabere od dvije smrti, ako hoće kao Jevrej ili kao Kršćanin!" Za osobu koja je preminula, a nije obavila hadždž i da je imala namjeru da ga obavi, dozvoljeno je da neko drugi obavi tu dužnost za nju. Prenosi

se od Ibn-'Abbasa, radijallahu 'anhuma, da je neka žena iz plemena Džuhejne došla kod Resulullaha, sallallahu 'alejhi ve sellem, i rekla: *"Zaista se moja majka zavjetovala da će obaviti hadždž i umrla je ne obavivši ga. Da li ja mogu umjesto nje obaviti hadždž?", on reče: "Da, obavi hadždž za nju." Kad bi ti znala da tvoja majka ima dug, da li bi ga isplatila?" Ispunite dug prema Allahu, jer Allah*

je najpreči da se prema Njemu ispunjavaju obaveze." (Buhari) Zato se, o brate, boj Allaha i izvrši ono što ti On naređuje i ne traži hajra u drugom mimo muslimani, oni nisu muslimani." (Se'id) Dakle, osoba koja posjeduje mogućnosti da obavi hadždž, a ne obavi ga, nalazi se u velikoj opasnosti za očuvanje svoje vjere, osim da ga spriječi u tome bolest ili druga poteškoća. Inače, umire kao Jevrej ili Kršćanin, kao

je najpreči da se prema Njemu ispunjavaju obaveze." (Buhari) Zato se, o brate, boj Allaha i izvrši ono što ti On naređuje i ne traži hajra u drugom mimo

pokornosti: "Kada Allah i Poslanik Njegov nešto naredi, onda ni vjernik ni vjernica nema-ju pravo da po svom nahođenju postupe..." (Prijevod značenja Al-Ahzab, 36)

Vrijednost hadždža

Ebu-Hurejre, radijallahu 'anhu, prenosi da je Resulullah, sallallahu 'alejhi ve sellem, upitan koje je najbolje djelo: "Vjerovanje u Allaha i Njegova Poslanika!", zatim je upitan: "Koje nakon toga?", rekao je: "Džihad na Allahovom putu!", zatim je upitan: "Koje nakon toga?",

rekao je: "Hadždž mebrur (ispravno i iskreno obavljeni hadždž)!" (Buhari i Muslim)

Ebu-Hurejre, radijallahu 'anhu, prenosi da je Resulullah, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: "... a za hadždž mebrur, nema druge nagrade za njega, osim Džennet." (Buhari i Muslim)

Prenosi se od Ebu-Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Resulullah, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: "Ko obavi hadždž, a ne bude nepristojne i ružne riječi govorio, i ne bude kršio Allahove propise,

vratit će se (bez grijeha) kao na dan kada ga je majka rodila." (Buhari i Muslim)

Vrijednost hadždža i 'umre je tolika da se oni koji obavljaju te obrede ubrajaju u Allahove robove koji kada mole Allaha, subhanehu ve te'ala, On im prima dovu; kada traže nešto od Njega, On im daje; kada traže oprost, On im oprašta. Allah, dželle ša'nuhu, se ponosi takvim Svojim robovima ukazujući melekima na njih i na Svoju milost prema njima dok oni borave na 'Arefatu, govoreći: "Idite oprostio sam vam!" To je, uistinu, velika blagodat i zar čovjeku treba veći dar od Allahova oprosta, kojeg On, 'azze ve dželle, daje kome On hoće. Pored velike vrijednosti i nagrade koju čovjek dobija izvršavajući obred hadždža, trebamo znati da se hadždžom iskazuje pokornost Allahovim naredbama, potpuna predanost svome Gospodaru i privrženost Njegovoj vjeri što potvrđuje sljedeći ajet: "Onaj ko se sasvim preda Allahu, uz to čini

dobra djela, uhvatio se za najčvršću vjeru..." (Prijevod značenja Luqman, 22)

Suština i značenje obavljanja hadždža

Postavlja se pitanje iz pozicije imana, islama i Šerijata; koje je to suštinsko i opće značenje obavljanja hadždža? Kao sastavni dio islamske tradicije svih objava, hadždž je u svim vremenima bio i ostaje do Sudnjeg dana, ljudski odziv na Allahov poziv: "I oglasi ljudima hadždž! - dolaziće ti pješke i na kamilama iznurenim,

dolaziće iz mjesta dalekih." (Prijevod značenja El-Hadždž, 27). Kako spoznati vrijednosti hadždža, kao jednu od najvećih duhovnih veza između Gospodara i Njegovog roba, te kako i na koji način osjetiti sve te blagodati koje proizilaze iz hadždžskih obreda? Odgovor na ovo pitanje krije se u načinu obavljanja hadždža jednog čovjeka, čovjeka kojeg je Uzvišeni Allah počastio da samo jednom obavi hadždž i to pred kraj svog plemenitog života. To je Allahov poslanik i miljenik, Muhammed, sallallahu 'alejhi ve sellem. Za Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, je obavljanje hadždža bila prilika, da ljudima pokaže ne samo obrede hadždža, nego da ih nauči kako da izgrade svoj odnos prema Gospodaru, na koji način da očuvaju imansko bratstvo, kako da se odnose prema svojoj rodbini i mnoge druge vrijednosti koje su veoma bitne za odgojnu stranu ummeta. Želeći Allahovo zadovoljstvo i želeći da jasno i ispravno dostavi način

obavljanja hadždža, Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je na Oprosnom hadždžu bio vodič i imam hadžijama, a njihov broj je bio oko 100.000. Zasigurno svaki od tih hadžija, koje je Uzvišeni Allah počastio da vide Njegovog poslanika, te da sa njim obave i hadždž, osjetio je istinsku vrijednost svakog obavljenog hadždžskog obreda.

Sprovođenje i utvrđivanje tevhida

Tevhid, kao istinska spoznaja Uzvišenog

Gospodara kroz sve vrste ibadeta, bio je jedan od glavnih aktivnosti na kojoj je radio Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, za vrijeme obavljanja hadždža, povodeći se za riječima Allaha, dželle ša'nuhu, kao što stoji u prijevodu značenja: "Hadždž i umru radi Allaha izvršavajte" (El-Bekare, 196), a koje upućuju da se hadždžski obredi obavljaju iskreno u ime Allaha i sa istinskim tevhidom u srcu. Priznavanje Uzvišenog Allaha, kao jedinog Gospodara koji nema sudruga u vlasti,

ogleda se kroz nekoliko stvari na hadždžu:

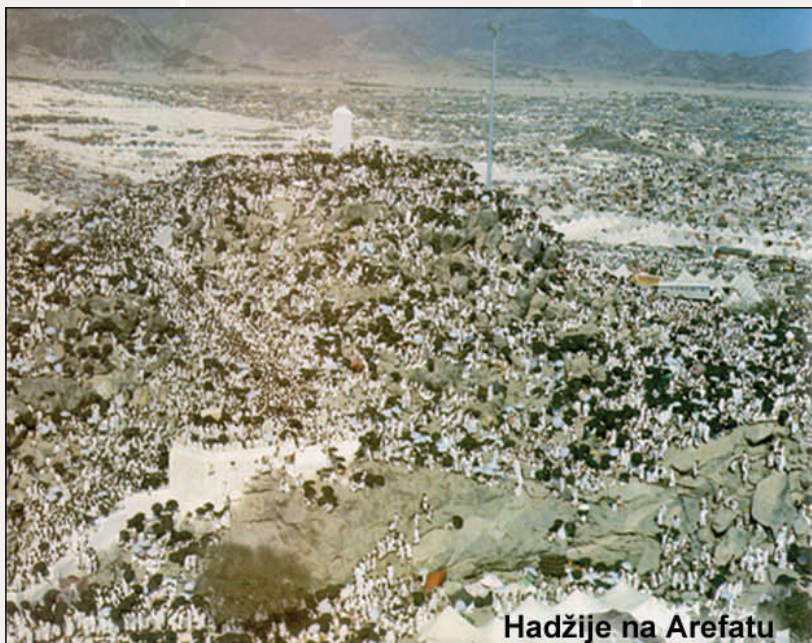
Telbija je jedan od obreda hadždža, koja u svom značenju krije i otkriva jednoću Stvoritelja, Onoga koji nema sudruga. Od Džabira, radijallahu 'anhu, se prenosi da je rekao: "Povišenim glasom, Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je učio riječi tewhida: 'Odazivam Ti se, Gospodaru, odazivam. Odazivam Ti se, Ti nemaš nikakva druga. Odazivam Ti se. Tebi pripada svaka hvala, blagodat i vlast, Ti nemaš (u tome) druga'". (Muslim, 1218) A Ibn Omer, radijallahu 'anhuma, znao bi reći: "Ove riječi su dovoljne i na njih se ništa ne dodaje". (Buhari, 5915 i Muslim, 1184).

Klanjanje dva rekata nafile nakon obavljenog tavafa i učenja na njima sura, El-Kafirun i El-Ihlas. Ove dvije časne kur'anske sure u sebi sadrže izrazita i Nastavak na sl. strani --->

duboka značenja tevhida, kroz koje čovjek potvrđuje postojanost Uzvišenog Allaha, te Njegova uzvišena svojstva i lijepa imena. Tako da ove dvije časne sure obuhvataju sve tri vrste tevhida: **tevidu-r-rububijje**, što znači da je Uzvišeni Allah Tvorac i Gospodar svega i da drugog Gospodara nema, zatim **tevidu-l-uluhijje**, što znači da je Uzvišeni Allah istinski Bog i da se samo Njemu upućuju sve vrste ibadeta, i **tewhidu-l-esmai ve sifat**, znači čvrsto ubjeđenje da samo Allahu, dželle ša'nuhu, pripadaju sva imena i svojstva savršenstva. Velika je blagodat za jednog mu'mina, da na mjestu na kojem je stajao Ibrahim, 'alejhiselam, i gradio kuću tevhida (Ka'bu), sljedeći sunnet Allahovog poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, uči i izgovara iste kur'anske sure koje je učio i on, sallallahu 'alejhi ve sellem. Od Džabira, radijallahu 'anhū, se prenosi da je rekao: "Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, dok bi klanjao dva rekata poslije tavafa, učio bi sure u kojima su sadržane riječi tevhida, sure El-Ihlas i El-Kafirun". (Sunen Ebi-Davud, 1909, a vjerodostojnim ga je ocijenio šejh Albani).

Hadžije na Arefatu

Stajanje na brežuljcima Saffa i Merva, te učenje dove na njima. Saffa i Merva su dva sveta mjesta, od Uzvišenog Allaha blagoslovljena, koja je Allah, dželle ša'nuhu, učinio znamenjima, dokazima i milošću svim vjernicima. Pored sa'ja,

obaveznog trčanja između ova dva brežuljka, Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, učio bi dovu na ovim časnim mjestima, a ta dova sadržavala bi sve segmente tevhida. Od Džabira, radijallahu 'anhū, se prenosi da je rekao: "Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, bi počeo od Saffe, popeo bi se na brežuljak tako da vidi Ka'bu, a zatim bi se okrenuo prema njoj (Ka'bi), i proučio tri puta: 'La illahe illallahu, vahdehu la šerike leh, lehu-l-mulku ve lehu-l-hamdu, ve huve 'ala kulli

šej in kadir. La illahe illallahu vahdehu.....' a kod bi došao do Merwe, uradio bi isto". (Muslim, 1218). Hadžera, radijallahu 'anha, je na ovim časnim mjestima stajala prije Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, u potrazi za vodom, kako bi napojila sebe i svoga sina Isma'ila, 'alejhiselam, pretrčavala bi prostor između Saffe i Merve, u svom srcu nosila je smisao i značenje dove koju je kasnije učio Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, a to značenje se ogledalo u istinskom ubjeđenju, da nema drugog Boga sem Allaha i da On jedini daje opskrbu.

Boravak na Arefatu i učenje dove na njemu. Arefat je mjesto koje devetog zu-l-

osjetio je istinsku i duhovnu vrijednost boravka na Arefatu. Istina, danas među nama nije Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, ali jesu njegove riječi i upute o tome kako i na koji način mu'min da osjeti blagodat Arefata. Od Džabira, radijallahu 'anhū, se prenosi da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: "Najvrijednija dova, je dova na dan Arefata, i najvrijednije što sam učio ja i poslanici prije mene jeste: 'La illahe illallahu, vahdehu la šerike leh, lehu-l-mulku ve lehu-l-hamdu, ve huve 'ala kulli šej in kadir". (Džamii et-Tirmizi, 3585, a dobrim ga je ocijenio šejh Albani).

I na kraju ovog kratkog pregleda nekih obreda hadždža, možemo slobodno zaključiti da je osnovna i glavna zadaća, Allahovog poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, za vrijeme hadždža, bila ostvarivanje i utvrđivanje tevhida, kao glavne poruke s kojom ga je zadužio Uzvišeni Allah. Jedna velika većina hadžija koja je obavljala hadždž sa Poslanikom, sallallahu 'alejhi ve sellem, je bila tek ušla u okrilje islama, pa je ovakav način hadždža samo učvrstio njihovo

hadždžeta pruža najbliže zamišljenu sliku Sudnjega dana. Po nekoliko miliona hadžija, tog dana iskreno upućuje Uzvišenom Allahu dove i traže od Njega oprost za svoje grijeha. U današnje vrijeme, neki ljudi koji nažalost nisu ni svjesni mjesta na kojem se nalaze, period od podne namaza pa do akšama (koje je inače i predviđeno za boravak na Arefatu), provedu u spavanju i izležavanju. Kroz dove koje je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, učio na dan Arefata, zračio je čisti tevid i neizmjerena zahvala Allahu što je Muhammedovom ummetu podario ovakvo časno i od Allaha blagoslovljeno mjesto. Tada je bilo teško zamisliti da ljudi na dan Arefata vrijeme provode u spavanju ili nekorisnoj priči, jer uz vodiča i imama, kao što je bio Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, svaki od njih

vjerovanje. Danas imamo sličnu situaciju, kada veliki broj hadžija dolazi na hadždž, sa minimalnim znanjem o svojoj vjeri i sa veoma nesigurnim ubjeđenjem o tevidu kao glavnoj smjernici i vodilji za uspješan život na ovom svijetu, a pogotovo na budućem. Zato trebamo ispravno da naučimo kako istinski spoznati i obožavati svoga Gospodara kroz sve vidove ibadeta, kako bi tu spoznaju pokazali prilikom obavljanja pete islamske dužnosti, kojom nas Uzvišeni Allah duži ako smo u mogućnosti, te kako bi na kraju postigli i zaslužili najveću vrijednost za ISPRAVNO obavljeni hadždž, za kojeg je Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: "Za hadždž mebrur (tj. za pravilno i potpuno izvršen hadždž), nema druge nagrade osim Dženneta." (Buhari)

Pouke i poruke iz sure Jusuf (peti dio)

Pripremio: Hajrudin Ahmetović

Nastavljamo sa dozvolom Uzvišenog Allaha, da ukratko spominjemo pouke i poruke iz sure Jusuf, moleći Uzvišenog da nas učini od onih koji slušaju i slijede ono što je najbolje i najljepše. Uzvišeni Allah kaže, kao što stoji u prevodu značenja:

(37) "Nijedan obrok hrane neće vam donesen biti, a da vam ja prije ne kažem šta ćete dobiti," - reče Jusuf. "To je samo dio onoga čemu me naučio Gospodar moj, ja se klonim vjere naroda koji u Allaha ne vjeruje i koji onaj svijet ne priznaje, (38) i ispovijedam vjeru predaka svojih, Ibrahima i Ishaka i Jakuba; nama ne priliči da ikoga Allahu smatramo ravnim. To je Allahova milost prema nama i ostalim ljudima, ali većina ljudi nije zahvalna. (39) O drugovi moji u tamnici, ili su bolji raznorazni bogovi ili Allah, Jedin i Svemoćni? (40) Oni kojima se, mimo Njega, klanjate, samo su imena koja ste im nadjenuli vi i preci vaši, - Allah o njima nikakav dokaz nije objavio. Sud pripada jedino Allahu, a On je naredio da se klanjate samo Njemu. To je jedino prava vjera, ali većina ljudi ne zna. (41) O drugovi moji u tamnici, jedan od vas će

gospodara svoga vinom pojit, a drugi će raspet biti, pa će mu ptice glavu ključvati. Ono što ste pitali samo to znači!" (42) A onome od njih dvojice za koga je znao da će spašen biti reče: 'Spomeni me gospodaru svome!' - ali šejtan učini te on zaboravi da ga spomene gospodaru svome i Jusuf ostade u tamnici nekolike godine. (43) I vladar reče: "Sanjao sam kako sedam mršavih krava pojede sedam debelih i sanjao sam sedam klasova zelenih i sedam drugih sasušenih. O velikaši, protumačite mi san moj ako snove znate tumačiti?" (44) "Zbrkanih li snova!" - rekoše oni - "mi snove ne znamo tumačiti." (45) I tada, poslije toliko vremena, sjeti se jedan od one dvojice, onaj koji se spasio, i reče: "Ja ću vam protumačiti san, samo me pošaljite!" (46) "Jusufo, o prijatelju, protumači nam šta znači: sedam mršavih krava pojede sedam debelih; i sedam klasova zelenih i sedam drugih sasušenih, - pa da se vratim ljudima, da bi oni saznali." (47) "Sijaćete sedam godina uzastopno" - reče -, "pa ono što požanjete u klasu ostavite, osim ono malo što ćete jesti, (48) jer će poslije toga doći sedam teških koje će pojesti ono što ste za njih pripremili, ostaće

Jusuf, 'alejhisselam, takođe, svoj poziv otpočinjte tevhidom, pa kaže: "i ispovijedam vjeru predaka svojih, Ibrahima i Ishaka i Jakuba; nama ne priliči da ikoga Allahu smatramo ravnim", a i prije ovoga spomenuo je riječi tevhida: "ja se klonim vjere naroda koji u Allaha ne vjeruje i koji onaj svijet ne priznaje"

jedino ono malo što ćete za sjetvu sačuvati. (49) Zatim će, poslije toga, doći godina u kojoj će ljudima kiše u obilju biti i u kojoj će cijediti."

35. Da'ija prije nego što pozove ljude u istinu, prije nego što im da odgovor na njihove probleme, neophodno je da kod istih tih ljudi zadobije povjerenje, da se osjećaju sigurnim ukoliko budu slijedili njegova uputstva: "Nijedan obrok hrane neće vam donesen biti, a da vam ja prije ne kažem šta ćete dobiti," - reče Jusuf. Kada je izrekao ove riječi prigovorili su mu da je to djelo vračara i gatar, pa im je uzvratio: "To je samo dio onoga čemu me naučio Gospodar moj." Zbog čega ga je tome poučio njegov Gospodar, pojasnio je riječima: "ja se klonim vjere naroda koji u Allaha ne vjeruje i koji onaj svijet ne priznaje, i ispovijedam vjeru predaka svojih ... Tako, Jusuf, alejhi-s-selam, nakon što je zadobio povjerenje svojih drugova u tamnici otpočeo je sa pozivom u tevhid, što je sljedeća korist.

Nastavak na sl. strani --->

36. Prvo čime da'ija otpočinje poziv Allahu, subhanehu ve te'ala, jeste poziv u tevhid, Allahovu, subhanehu ve te'ala, jednoću. Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve 'ala alihi ve sellem, kada je poslao Mu'azu, radijallahu te'ala anh, u Jemen posavjetovao ga je: *"Ti ćeš, uistinu, doći narodu od ehli-kitabija, pa neka prvo čemu ćeš ih pozivati bude svjedočenje da nema boga osim Allaha -u drugom predanju stoji: "da iskažu Allahovu jednoću"- pa ukoliko ti se u tome pokore, obavijesti ih da im je Allah učinio obaveznim pet namaza u toku svakog dana i noći, pa ukoliko ti se u tome pokore, obavijesti ih da im je Allah učinio obaveznim sadaku (zekat), koja se uzima od njihovih bogataša i dijeli njihovoj sirotinji, pa ako ti se u tome pokore, nemoj uzimati njihovu najbolju i najplemenitiju imovinu. Čuvaj se dove onoga kome je nepravda učinjena, jer uistinu između nje i Allaha nema pregrade."* (Buharija, 1458) Jusuf, 'alejhisselam, takođe, svoj poziv otpočinje tevhidom, pa kaže: *"i ispovijedam vjeru predaka svojih, Ibrahima i Ishaka i Jakuba; nama ne priliči da ikoga Allahu smatramo ravnim"*, a i prije ovoga spomenuo je riječi tevhida: *"ja se klonim vjere naroda koji u Allaha ne vjeruje i koji onaj svijet ne priznaje"*. Zatim, počinje sa jasnim pozivom u Allahovu, subhanehu ve te'ala, jednoću: *"O drugovi moji u tamnici, ili su bolji raznorazni bogovi ili Allah, Jedini i Svemoćni?"* Iako su ga drugovi u tamnici pitali o snovima, Jusuf, 'alejhisselam, počeo im je govoriti o prioritetnijim stvarima iz vjere, kao što slično možemo vidjeti u hadisu Enes b. Malika, radijallahu te'ala anh, da je neki čovjek upitao Allahovog poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem: *"Allahov poslanice! Kada će nastupiti Sudnji dan?" "A šta si pripremio za Sudnji dan?"* - upita ga Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem. Čovjek odgovori: *"Nisam pripremio mnogo namaza, niti mnogo posta, a ni sadake mnogo, ali volim Allaha i Njegovog poslanika!"* Na to mu Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, reče: *"Ti ćeš biti s onim koga voliš."* (Buharija, 6171) U ovom hadisu Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, na indirektan način, dao je do znanja šta je važnije; poznavanje vremena nastupanja Sudnjeg dana ili pripremanje za Sudnji dan. Tako i

drugovi Jusufa, 'alejhisselam, pitali su o snovima, pa im je prije tumačenja snova došao odgovor i tumačenje tevhida, jer je on najprioritetnije pitanje iz vjere.

37. Tumačenje snova je od šerijatsko-pravnih pitanja, tj. ubraja se u fetvu. Zbog toga, islamski učenjaci kažu da nije dozvoljeno onome koji ne poznaje tumačenje snova da priča o njima i da ih tumači. Nažalost, danas većina ljudi kada se pred njima spomenu neki snovi, kažu: *"Pokušaću da ti protumačim san!"* U vjeri nema "pokušaću, probaću", ili imaš znanje o dotičnoj stvari i kao takav treba da govoriš o njoj kada se ukaže potreba za tim ili nemaš znanja i kao takav treba da šutiš. Islamski učenjak S'ad b. S'adi, rahmetullahi te'ala 'alejh, kaže da je govor o snovima poput govora o drugim pitanjima vjere i da onaj koji tumači snove bez znanja griješan je kao što je griješan i svaki onaj koji govori o drugim pitanjima vjere bez znanja.

38. Dozvoljena upotreba Šerijatom ispravnih razloga koji mogu doprinjeti izlazu iz neke situacije: *"Spomeni me gospodaru svome!"* Tj. kada izađeš spomeni me svome vladaru, možda se zainteresuje za moj slučaj i izbavi me iz zatvora. Međutim, šejtan stalno pravi spletke Allahovim prijateljima. Učinio je da ovaj, nakon što je izašao iz zatvora, zaboravi na Jusufa, 'alejhisselam. Vjerovatno je prevelika radost, što je ostao u životu i nije završio kao njegov drug, bila razlogom da zaboravi na Jusufa, 'alejhisselam. Op. prev. Ibn-Abbas, radijallahu te'ala anhuma, kao i većina komentatora Kur'ana, je mišljenja da je šejtan učinio da Jusuf, 'alejhisselam, zaboravi na Allaha kada je izlaz i pomoć zatražio od stvorenja, od sluge i njegovog vladara. Neki čak komentatori Kur'ana spominju da se Jusuf, 'alejhisselam, i svojim srcem okrenuo prema stvorenju, a ne prema Stvoritelju, zbog čega ga je Uzvišeni Allah kaznio da ostane još nekoliko godina u zatvoru. Doista, ovakva tvrdnja zahtjeva jak dokaz. Ebu-Hajjan, rahmetullahi te'ala 'alejh, kao prioritetnije mišljenje, odabrao je da je šejtan učinio da onaj koji je izašao iz zatvora zaboravi da spomene Jusufa, 'alejhisselam, svome gospodaru. Istog mišljenja je i Ibn-Tejmijje, rahmetullahi te'ala 'alejh. (Pogledaj "Dekaiku et-tefsir",

3/259-263; "El-bahru el-muhit", 5/311-312) Ono što pojašnjava ispravno značenje jesu riječi Uzvišenog u 45. ajetu: *"I tada, poslije toliko vremena, sjeti se jedan od one dvojice, onaj koji se spasio, i reče: 'Ja ću vam protumačiti san, samo me pošaljite!'"*

39. Istinit san može da vidi i nevjernik, iako je to velika rijetkost. Tako je ovaj vladar vidio san čije se tumačenje poslije obistinilo. Prvih sedam godina bilo je plodnih i izdašnjih. Zatim, nakon njih, sljedećih sedam godina bila je suša, da bi poslije njih Allah dao izlaz. Dakle, nevjernik može da vidi istinit san, iako se to rijetko događa. Uglavnom se istiniti snovi događaju vjernicima.

40. Jusuf, 'alejhisselam, protumačio je san bez ikakve protunaknade, tj. nije rekao: *"Prvo me oslobodite zatvora, pa ću vam onda protumačiti san"*, nego je odmah, nakon što je saslušao san, rekao: *"Sijaćete sedam godina uzastopno ..."* Ovo je još jedan dokaz da Jusuf, 'alejhisselam, nije zaboravio na Allaha i okrenuo se ljudima tražeći spasa i izlaza od njih. Da je bilo tako, zar ne bi prvo zatražio da ga puste, pa da ih tek onda pouči.

41. U ovim ajetima leži osnov poslovanja, kada kaže: *"pa ono što požanjete u klasu ostavite"*, tj. u godinama blagodati pripremajte se za godine teškoća - : *"osim ono malo što ćete jesti"*, tj. malo jedite, a više štedite, jer dolaze teške godine. Pogledajte, kako su Allahovi poslanici imali plan za sve. Ništa nisu neplanski radili. O svakom trenutku vodili su računa. Poruka je svima nama da ništa nasumice ne radimo, već da sve detaljno isplaniramo, predvidimo i koliko smo u mogućnosti pripreмимо se za nadolazeće probleme.

42. Uzvišeni Allah iz Svog neograničenog znanja, podučio je Jusufa, 'alejhisselam, da poslije sedam plodnih godina i sedam sušnih godina dolazi petnaesta, ponovo plodna godina. Pouka je svima nama da se nikada neće sastaviti dvije teškoće. A Allah najbolje zna.

Nastavit će se, inšaallah ...

Muavija - Vladar pravovjernih (drugi dio)

Vladar pravovjernih, Muavija b. Ebi-Sufjan, radijallahu 'anhuma, pojavljivao bi se pet puta dnevno predvodeći ljude u namazu. Nakon obavljenog sabah namaza, sjeo bi sa ostalim narodom kako bi poslušao jutarnje predavanje. Poslije dersa, proučio bi jedan džuz iz Kur'ana. Odloživši Časni Kur'an po strani, ušao bi u svoju kuću gdje bi svojoj porodici i posluzi naredio dobro, a zabranio zlo, ako bi bilo potrebe za time

Pripremio: Cokoja Saudin

Muavija b. Ebi-Sufjan, radijallahu 'anhuma, nakon što je postao halifom, bio je svjestan da ga je Uzvišeni Allah zadužio istom onom zadaćom, kojom je zadužio prije njega Ebu-Bekra, Omera, Osmana, Aliju i Hasana, radijallahu 'anhuma, a to je briga o ummetu i njegovoj budućnosti. Muavija, radijallahu 'anhu, preuzimajući vlast u svoje ruke ujedno postaje i prvi kralj u islamu, jer je Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: "Hilafet će poslije mene trajati 30. godina, a onda će Allah dati vlast onome kome On hoće". (hadis je hasen, a bilježe ga: Ebu Davud, Tirmizi i Ahmed) Ovaj časni hadis, pored toga što je doživio svoje ostvarenje, ujedno je i dokaz da je Hasan, radijallahu

jer je Hasan, radijallahu 'anhu, hilafet prepustio Muaviji u mjesecu, rebiu-l-evvelu, 41. godine po hidžri, što

vremenski period od 30. godina odnosi i na period namjesništva (hilafeta), Hasan b. Alije, radijallahu 'anhuma. Ovdje ćemo navesti samo neka od tih mišljenja:

1. Objašnjavajući značenje gore navedenog hadisa, Ebu-Bekr b. el-Arebi je rekao: "Vremenski period hilafeta obuhvatio je namjesništvo Ebu-Bekra, Omera, Osmana, Alije, te osam mjeseci Hasan b. Alije, radijallahu 'anhuma, i na ovaj način upotpunjeno je spomenutih 30 godina u časnom hadisu, neka je slavljen Uzvišeni Allah." (Ahkamu-l-Kur'an, li ibnu-l-Arebi 4/172).

2. El-Munavi, Allah mu se smilovao je rekao: "Hadis Allahovog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, u kojem kaže: 'Ovaj moj unuk i dijete (pokazujući na Hasana), bit će možda Allahovim davanjem uzrok da se pomire dvije velike skupine muslimana.', ostvaren je kad je data prisega na vjernost Hasanu, sinu Alijnom,

'anhu, peti pravedni halifa, jer njegovo namjesništvo (hilafet), koje je trajalo šest mjeseci, obuhvaćeno je navedenim hadisom. Ibn-Kesir, Allah mu se smilovao, je rekao: "Poslanikove, sallallahu 'alejhi ve sellem, riječi da će hilafet poslije njega trajati trideset godina, dokazuju da je Hasan b. Alija, radijallahu 'anhuma, svojim namjesništvom dopunio tih trideset godina,

predstavlja punih 30 godina od smrti Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem. A Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je preselio također u rebiu-l-evvelu, 11. godine po hidžri, pa je i ovo jedna od mu'džiza njegovog poslanstva, sallallahu 'alejhi ve sellem." (El-Bidaje ven-nihaje, 11/134). Veliki dio učenjaka, komentarišući navedeni hadis, smatra da se spomenuti

Nastavak na sl. strani -->

i on je jedan od pravednih imama i halifa, a period njegovog namjesništva trajao je šest mjeseci i sa njegovim hilafetom zapečaćeno je namjesništvo koje je bilo po uzoru na poslanički način života, a trajalo je 30 godina, onako kako nas je obavjestio o tome Mustafa, sallallahu 'alejhi ve sellem." (Fejdu-l-Kadir, 2/409).

3. Komentator Tahavijine poslanice je rekao: "Period hilafeta po uzoru na poslanički način života je bio 30 godina i to: Ebu-Bekr, dvije godine i tri mjeseca, Omer b. Hattab, deset godina i šest mjeseci, Osman b. Affan, dvanaest godina, Alija b. Ebi-Talib, četiri godine i devet mjeseci i njegov sin Hasan, šest mjeseci, neka je Allah njima zadovoljan." (Šerh Tahavije, 545).

Bilo kako bilo, pred Muavijom, radijallahu 'anhu, nije bio nimalo lahak zadatak. Tada postojeća islamska država, bila je izmorena od međusobnih ratova i mržnje koja je bila prisutna među muslimanskim masama. Da bi islamskoj državi vratio ponos, ugled i snagu, Muavija, radijallahu 'anhu, je na samom početku svoje vladavine preuzeo određene korake kako bi ono, s čime ga je Uzvišeni Allah počastio i zadužio, sproveo u djelo na najbolji način.

Kako je izgledao jedan radni dan Muavije, radijallahu 'anhu?

Vladar pravovjernih, Muavija b. Ebi-Sufjan, radijallahu 'anhuma, pojavljivao bi se pet puta dnevno predvodeći ljude u namazu. Nakon obavljenog sabah namaza, sjeo bi sa ostalim narodom kako bi poslušao jutarnje predavanje. Poslije dersi, bi proučio jedan džuz iz Kur'ana. Odloživši Časni Kur'an po strani, ušao bi u svoju kuću gdje bi svojoj porodici i posluzi naredio dobro, a zabranio zlo, ako bi bilo potrebe za time. Zatim bi klanjao četiri rekata, a onda bi izašao da održi svoj redovni radni sastanak sa svojim vezirima, pomoćnicima, savjetnicima i vojskovođama. Nakon obavljenog sastanka, vladar pravovjernih bi doručkovao i nakratko odmorio sa svojom porodicom u kući. Završivši sa jelom i odmorom, pozvao bi dječaka (slugu), da mu donese stolicu na koju bi sjeo, a čuvari bi ga okružili sa strane. U tom trenutku počeli bi dolaziti

siromasi, beduini, starci, djeca i ostali narod koji je imao neke potrebe ili određene probleme. Ako bi osoba rekla: "O vladaru pravovjernih, učinjena mi je nepravda!" Muavija, radijallahu 'anhu, bi rekao: "Pomozite ga." I tako bi saslušao svakog ko bi mu taj dan došao, a kada ne bi bilo više nikog, ušao bi u svoje odaje, sjeo na krevet i rekao: "Sada je vrijeme da me posjete predstavnici plemena, pa ako je neko došao, pustite ga neka uđe i neka me niko ne uznemirava dok razgovaram s ljudima o njihovim potrebama." Ukoliko bi se našla grupica ljudi, koja je bila odgovorna u svojim plemenima, ušli bi kod Muavije, radijallahu 'anhu, i nakon što bi ga dostojanstveno poselamili, sjeli bi oko njega, a Muavija bi im rekao: "Vi ste časni ljudi i ovo naše druženje ne bi imalo smisla da niste vi i slični vama prisutni. Recite mi, šta vas je dovelo kod mene?" Zatim, neko od prisutnih bi ustao i rekao: "U nedavnoj bici, preselio je jedan mudžahid." A Muavija, radijallahu 'anhu, bi rekao: "Pomozite i opskrbite njegovu djecu." Onda bi ustao slijedeći i rekao: "Već duže vrijeme otac jedne porodice je odsutan." Na Muavijinom licu i u njegovim očima, istim onim očima koje su vidjele Allahovog Poslanika, sallallahu 'alejhi we sellem, mogle su se vidjeti briga i tuga kad bi čuo za takve slučajeve, a onda bi odlučno rekao: "Pomozite novčano tu porodicu, otklonite sve njihove probleme i bratski ih uslužite."

Prije nego što bi nastupilo vrijeme za podne namaz, naredio bi da se donese ručak, ali bi uz ručak prisustvovao i njegov osobni pisar (zapisničar). Pisar bi stajao kraj njegove glave, a slugama bi naredio da ako ima neko pred vratima s nekom potrebom, da ga puste da uđe. Ako bi bilo takvih, Muavija, radijallahu 'anhu, bi ga pozvao da uđe, a zatim da sjedne i jede s njim. Sve dok bi jeo, Muavija bi primao ljude sa potrebama koji su u isto vrijeme s njim i jeli, a pisar bi zapisivao njihove zahtjeve. Historičari su zabilježili da je Muavija, radijallahu 'anhu, znao za svaki ručak primiti preko 40 osoba.

Kad bi završio sa ručkom, ušao bi u svoju kuću i ne bi izlazio iz nje sve dok ne bi nastupilo vrijeme podne namaza.

Nakon obavljenog namaza sjeo bi da zaslađi. Od slatka je najviše volio jesti halvu, jufke napunjene šećerom i medom, kolač zamašćen maslom i svježije voće ako bi bio ljetni period, a kad bi nastupila zima, jeo bi suho voće i kompot od njega.

Dok bi sjedio i uživao u slatkim poslasticama, ponovo bi održao radni sastanak sa svojim vezirima. Sastanak bi trajao sve do pred ikindiju namaz, a zatim bi izašao i predvodio ljude u namazu. Poslije završenog namaza, ušao bi u kuću i odmarao bi sve do pred akšam. Onda bi izašao i sjeo na stolicu, a ako bi neko imao neku potrebu tada je imao mogućnost da posjeti vladara pravovjernih.

U iščekivanju akšam namaza, posmatrao bi zalazak Sunca i razmišljao o Allahovom stvaranju. Nakon povratka s akšam namaza, naredio bi da mu se donese večera. Večerao bi, a zatim klanjao četiri rekata nafile. Na svakom rekatu učio je 50 ajeta. Jaciju namaz bi dočekao u svojoj kući sa svojom porodicom. Klanjavši jaciju namaz, ponovo bi sjeo sa svojim savjetnicima i vezirima da dogovore i isplaniraju nove aktivnosti za sutrašnji dan. Nakon završenog sastanka, u posjetu bi mu došli pjesnici i književnici, koji bi mu govorili o prošlim vremenima i narodima.

Prvi dio noći bi otišao kod svojih žena gdje bi s njima razgovarao uz slatke poslastice koje su mu one spremale i donosile. Zatim bi jedan dio noći spavao, a u zadnjoj trećini noći bi ustao i podijelio je na dva dijela. Prvi dio zadnje trećine noći je bio rezervisan za čitanje izvještaja o stanju u državi na ekonomskom, obrazovnom ili vojnom polju.

Drugi dio bi odvojio za ibadet. Na poziv za sabah namaz bi izašao i predvodio ljude u namazu.

Ovako su historičari opisali jedan radni dan vladara pravovjernih, Muavije b. Ebi-Sufjana, radijallahu 'anhuma. U toku 20 godina vladavine, njegov se dnevni raspored nije bitnije mijenjao. Ovakvu praksu, kasnije je nastavio Abdulmelik b. Mervan i još neke halife iz Emevijske porodice.

Nastaviće se inšaAllah...

Ja nisam obična kamila. Ja sam, u stvari, sjenka jedne kamile.

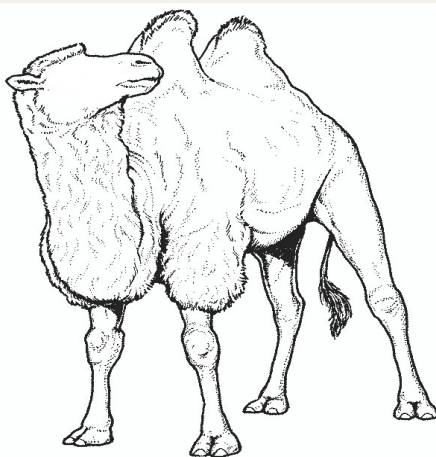
Neki me vide, a neki ne. Poslušajte moju priču...

Sunce je jako pržilo, a vjetar polagano nosio pustinjski pijesak. Kroz pustinju ide jedan čovjek, trgovac kamilama. Krenuo u Mekku da proda svoje kamille. Nakon nekog vremena stiže do ulaza Mekke, gdje ga susrete Ebu-Džehl. Ebu-Džehl je bio vrlo zloban čovjek, koji se uporno i uzaludno borio protiv Islama i Poslanika Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem. Nije skoro bilo dana, a da nije napadao Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem.

Ebu-Džehl uze od prodavača jednu kamilu, ali mu je ne plati. Prodavač nije znao kako da postupi sa ovako drskim čovjekom kao što je Ebu-Džehl. On krenu za njim, kako bi naplatio svoju kamilu, ali ga izgubi iz vida. Lutao je mekkanskim ulicama, tražeći njegovu kuću, ali bez uspjeha. Gledao je okolo kako bi našao nekoga ko bi ga odveo do Ebu-Džehla. On tada ugleda dvojicu ljudi iz plemena Kurejš. Ta dvojica bijahu nevjernici i pristalice Ebu-Džehla. Trgovac reče sav zadihao: "Tražim čovjeka po imenu Ebu-Džehl, jer mi nije platio kamilu. Zna li nekoga ko bi me mogao odvesti njegovoj kući?" Ova dvojica počеше razmišljati koga da pošalju Ebu-Džehlovoj kući. U tom momentu, ulicom je prolazio Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem. Dvojica Kurejševića nisu volila Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem, jer su bili nevjernici, idolopoklonici. Oni su se klanjali kipovima, da nas Allah sačuva toga. Jedan od Kurejševića reče drugome: "Hajde da se osvetimo Muhammedu što poziva u Islam! Hajde da ga pošaljemo sa trgovcem do Ebu-Džehlove kuće. On će onda ubiti Muhammeda kad ga vidi pred svojim vratima." Drugi se nasmija zlobno i reče: "Dobar plan, tako ćemo se riješiti muslimana." Zatim se okrenuše prodavaču i rekoše: "Ono je Muhammed, on će te odvesti do Ebu-Džehla. Ebu Džehl ga voli i zbog njega će ti platiti kamilu." Prodavač, ne

Tajanstvena kamila

sumnjajući ništa, ode do Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem, i reče mu za svoj problem i još doda kako su ljudi rekli da će Ebu-Džehl platiti kamilu, ako to on od njega zatraži. Muhammed, sallallahu 'alejhi ve sellem, uze prodavača za ruku i povode ga Ebu-Džehlovoj kući, dok su ih ona dvojica Kurejševića, smijući se, pratila. Jedan od njih reče: "Jedva čekam da vidim kako će Ebu-Džehl napasti Muhammeda. To mu je osveta što je napustio naše kipove Lata i Uzza." "Da, sada je

Muhammed u pravim problemima. Ebu-Džehl će ga mučiti dok ne umre. A mi ćemo to sve vidjeti i odmah ispričati ostalim Kurejšijama." Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, pokuca mirno na vrata Ebu-Džehla. On otvori vrata i stade začuđeno, ne mogavši da vjeruje svojim očima. Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, mu objasni zbog čega su došli na njegova vrata. Ebu-Džehlovo lice potpuno pocrveni od bijesa i on, otrčavši u kuću, donese sablju. Prodavač se prestraši Ebu-Džehlove reakcije i pomisli: "Bolje je da nismo dolazili na vrata ovog čovjeka". Ebu-Džehl se pojavi na vratima sa sabljom u rukama, čija se oštrica blještala. Ali ono što se tada dogodilo, zaprepastilo je sve prisutne. On stade kao ukopan na pragu svoje kuće, a lice mu pobijeli od straha. Izgledao je kao da se nečeg strašno uplašio. "Evo ti ... tvoje pare...", reče drhtavim glasom Ebu-Džehl. "Je si li dobio tačno koliko treba da dobiješ" - upita Resulullah prodavača.

"Da! Da!" reče prodavač i uze pare, ne vjerujući svojim očima u ono što se upravo zbilo. Dvojica Kurejševića ostadoše iznenađeni i zbunjeni. Zar Ebu-Džehl pušta Muhammeda, a još mu i plaća kamilu? Šta je to sa Ebu-Džehlom, je li poludio? Poslanik pozdravi prodavača i pođe svojoj kući. Prodavač krenu nazad potpuno zbunjen... Na ulici ga sretoše ona dvojica Kurejševića i upitaše ga: "Je li ti to Ebu-Džehl platio?" "Da, hvala vam što ste me poslali sa onim dobrim čovjekom. Mislio sam da će nas Ebu-Džehl napasti, ali je on sve do zadnjeg dirhema platio." Dvojica Kurejševića se uputiše poglavcima plemena Kurejš, da im ispričaju šta se dogodilo. Kad su čuli šta se desilo, posumnjaše u to: "Šta, da nije Ebu-Džehl poludio?" rekoše. Pođimo do njegove kuće da vidimo šta se to dogodilo." Došavši pred Ebu-Džehlova vrata pokucaše. Nije bilo odgovora. Oni pokucaše još jedanput, ali... Ebu-Džehla nije bilo ni na pomolu. Tek kada oni povikaše: "To smo mi Kurejšije", on se pojavi iza vrata. "Šta se desilo?" upitaše ga njegovi drugovi.

Ebu-Džehl reče: "Kad sam otvorio vrata ugledao sam Muhammeda. Odmah sam otišao u sobu po sablju da ga ubijem, međutim kada sam izašao napolje, iza Muhammedovih leđa je stajala ogromna kamila... tako ogromnu nikad nisam vidio u svom životu. Otvorila je usta i htjela je da me ugrize... bila je vrlo ljuta. U jednom momentu sam pomislio da će me zgaziti. Nisam imao izbora. Donio sam pare i platio prodavaču kamilu. Poslije sam se zatvorio u kuću i nisam više izlazio dok vi niste došli!"... "Mi smo sve to vidjeli osim te kamile o kojoj pričaš", rekoše dvojica Kurejšija koji su sve to posmatrali...

El-hamdulillah, Allah me je učinio nevidljivom za dvojicu Kurejšija, oni me nisu vidjeli. To je bila Allahova odredba da spasi svoga odanoga roba i poslanika Muhammeda, alejhisselam.

EL-ASR

Da li ste znali

Originalna ideja za savremeni računar je došla od Charlesa Babbage-a, koji je konstruirao svoj "Diferencijalni stroj" u 1820-. Stroj je radio na paru.

Prvi printer na svijetu je bio mehanički i pojavio se u 19 vijeku.

Prvi elektronički digitalni računar s unutrašnjim spremanjem programa na svijetu je sagrađen u Velikoj Britaniji. Zvali su ga "Beba", bio je težak preko tone, dimenzije su mu bile 4,8 x 2,1 x 0,6 m, a za napajanje 600 vakumskih elektronskih cijevi mu je trebalo 4 kW. Beba je sagrađena na Manchesterskom univerzitetu.

Prvu disketu je napravio IBM, godine 1967.

U oktobar 1969 realizovana je prva razmjena podataka između dva računara i ovaj datum se nezvanično obilježava kao Internacionalni dan Interneta.

Prvu komercijalnu video igru, Pong, proizveo je Atari 1972.

Prvi IBM računar (1981) je imao 16 KB memorije.

Monitori u boji su zamijenili crno-bijele monitore 1980-e.

Laptop se pojavio 1981 godine.

Godine 1988 se pojavio prvi Internet crv koji je za vrlo kratko vrijeme zarazio oko 6 000 računara.

Najbolje prodavani računar svih vremena je Commodore 64 mikrokompjuter. Procjenjuje se da je prodano od 17 do 22 miliona jedinica

Oktobra 1982. godine, prvi CD je ugledao svijetlo dana. Za ovo otkriće zasluge imaju firme Taiyo Yuden i TDK. Prethodni pokušaji, koji datiraju još iz 70-tih, bila su nestabilna rešenja.

Program Microsoft Windows se pojavio 1985 na tržištu.

1993. u Švajcarskoj je svijetlo dana ugledao WWW (World Wide Web).

Za dvije godine nestat će Interneta, prognozira Finac Hannu Kari, profesor na tehničkom univerzitetu u Helsinkiju. Njegova tvrdnja utemeljena je u činjenici da se broj virusa, trojanaca i neželjene pošte stalno povećava, stvarajući sigurnosne probleme. Katastrofa koja se nazire u tolikoj je mjeri djelotvorna da dr. Kari smatra kako će se korisnicima Internet jednostavno ogaditi! To će dovesti do spontanog sloma svjetskoga weba.

Prvi računar

Posjetite www.el-asr.com

EL-ASR

ISLAMSKI DA'WETSKI SERVIS ONLINE

Audio Hutbe

Studio Din

Islamske Knjige

Sufara - Audio

Audioteka

Videoteka

Učionica Kur'ana
Kur'an Audio

Islamske Priče

Ovo je Pravi put Gospodara tvoga.
A Mi objašnjavamo dokaze ljudima
koji pouku primaju.

Kur'an_126/VI

Učenje Kur'ana

www.studio-din.com

Sve besplatno i na jednom mjestu!!!

PRVI PUT ORGANIZACIJA HADŽA NA NIVOU EVROPSKE UNIJE

HADŽE UMRA
TEWHID2006/7 **Hadž.** 1427 h.→ Odlazak, in ša Allah, **22.12.2006** - **11.01.2007** Povratak in ša Allah, ←
Petak 14:00h Četvrtak 13:15h

Šta je potrebno dostaviti?

- Popunjen Formular H20067;
- Dvije slike u boji;
- Važeći pasoš;
- Kopija pasoša i važeće vize (min.3 mj.);
- Potvrda o vakcinaciji za Saudisku Arabiju;
- Za mahrema vjenčani/rodni list;
- Uplatiti iznos od 1850 € za odraslu osobu koja živi i boravi u Austriji ili 1950 € za odraslu osobu koja živi i boravi van Austrije tj. u zemljama Evropske Unije (EU)

Šta Vam nudimo?

- Audio predavanja vezana za Hadž (Tk/Cd);
- DVD Hadž 2005;
- Viza za Hadž;
- Visokostručni vodiči čiji je cilj da obavite Hadž po Sunnetu - praksi Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem;
- Avionska karta Beč-Amman-Jeddah-Amman-Beč;
- Čekovi (prijevoz i smještaj unutar Saudijske Arabije (Mekka, Muzdelifa, Mina, Arafet, Medina, Jeddah)
- Posjeta historijskih mjesta;
- Kvalitetan smještaj u Mekki udaljen 1800m od Harema za koji je obezbjeđen prijevoz svakih 15min.
- Kvalitetan hotelski smještaj u Medini Hotel****
- Praktični liječnik koji će biti na usluzi našim Hadžijama
- Konstantna predavanja tokom Hadža;
- 10 litara Zem-Zema svakom Hadžiji.

višegodišnje iskustvo u organizovanju Hadža i Umre

...sa ummetom na Hadž...

UMME

naš cilj je obaviti Hadž ispravno

Informacije & Prijave

Murlingeng. 61, A-1120 Wien
tel.: 0043/1/ 81 22 346
Mobil: 0043/6508617994,
fax: 0043/1/ 81 22 346 15
www.ummet.at ummet@ummet.at

zadnji rok prijave 15.11.2006

ZBOG OGRANIČENOSTI MJESTA I REZERVACIJA PRIJAVE I UPLATE ODMAH!

ONLINE
TEWHID

www.ummet.at

ca. 7Gb Free Download

Predavanja na bosanskom i njemačkom jeziku,
dokumentarni filmovi, učenje i tefsir Kur'ana, fetve,
pitanja i odgovori, ilahije i još mnogo toga...
bujrum, posjetite nas i Vi...